Biblioteca Municipiului Cluj
SALA DE LECTURĂ

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul XXXVIII Nr. 7933 | Marți 31 decembrie 1968 | 8 PAGINI — 40 BANI

„Scînteia" urează tuturor cititorilor săi

LA MULȚI ANI,
succese în muncă,
sănătate și fericire!

ÎNTÎLNIRI ALE CONDUCĂTORILOR DE PARTID ȘI DE STAT LA COMITETUL CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

CU REPREZENTANȚII ORGANIZAȚIILOR DE MASĂ ȘI OBȘTEȘTI

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășii Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Apostol, Chivu Stoica, Virgil Trofin, Constantin Drăgan, Janos Fazekas și Vasile Vîlcu, s-au întîlnit luni dimineața, la sediul Comitetului Central al Partidului Comunist Român, cu reprezentanții organizațiilor de masă și obștești din țara noastră.

În cursul întîlnirii au luat cuvîntul tovarășii Gheorghe Apostol, președintele Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor, Vasile Vîlcu, președintele Consiliului Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție, Ion Iliescu, prim-secretar al Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist, Istvan Peterfi, președintele Consiliului oamenilor muncii de naționalitate maghiară, Suzana Gâdea, președinta Consiliului național al femeilor, Simion Bughici, președintele Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum, Anghel Alexe, președintele Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport, Eduard Eisenburger, președintele Consiliului oamenilor muncii de naționalitate germană, Mircea Angelescu, președintele Uniunii asociațiilor studenților din România, Dumitru Simulescu, vicepreședinte al Uniunii Centrale a Cooperativelor Meșteșugărești, Virgil Radulian, președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor, Nicolae Cioroiu, vicepreședinte al Comitetului foștilor deținuți antifasciști, și Sanda Ranghet, secretar al Comitetului național pentru apărarea păcii.

Vorbitorii au exprimat atașamentul deplin al clasei muncitoare, țărănimii cooperatiste, intelectualității, tineretului, femeilor, al tuturor oamenilor muncii din România socialistă, fără deosebire de naționalitate, față de politica Partidului Comunist Român, hotărîrea lor de a dezvolta succesele obținute pînă în prezent în toate domeniile economiei, ale vieții social-culturale, de a milita neabătut pentru înfăptuirea mărețului program de desăvîrșire a construcției socialiste elaborat de Congresul al IX-lea și Conferința Națională a P.C.R. Vorbitorii au subliniat că devotamentul oamenilor muncii față de cauza socialismului își găsește expresie în entuziasta întrecere care s-a declanșat în întreaga țară pentru depășirea planului pe 1969. În angajamentele lor, organizațiile de partid, sindicale și de tineret, muncitorii, țăranii, inginerii și tehnicienii, oamenii de știință, români, maghiari, germani și de alte naționalități dau glas voinței de a mobiliza tot mai bine rezervele economiei noastre socialiste, de a ridica eficiența activității economice, folosirea cuceririlor științei pentru accelerarea mersului nostru înainte, pentru ridicarea nivelului de trai al poporului. Vorbitorii au arătat că organizațiile de masă și obștești își vor intensifica activitatea de mobilizare a oamenilor muncii în lupta pentru făurirea societății socialiste, pentru înflorirea continuă a patriei noastre.

Cu prilejul Anului Nou și al aniversării Republicii, reprezentanții organizațiilor de masă și obștești au făcut conducătorilor de partid și de stat, tovarășului Nicolae Ceaușescu, urări fierbinți de sănătate și viață îndelungată, spre binele și fericirea poporului român.

Luînd cuvîntul în încheiere, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU a arătat:

Anul 1968 — care a cerut eforturi serioase din partea tuturor oamenilor muncii pentru realizarea programului elaborat de Congresul al IX-lea și de Conferința Națională — a fost un an de mari succese. Programul partidului nostru a prins viață, a fost depășit. La toate aceste realizări fiecare dintre organizațiile prezente aici și-a adus contribuția. Un rol însemnat au avut și au sindicatele — în mobilizare, în unirea eforturilor clasei muncitoare care a jucat și joacă rolul principal în întreaga activitate de construcție socialistă. O largă și rodnică activitate au desfășurat Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție, organizația țărănimii noastre muncitoare, Uniunea Cooperativelor de Consum, Cooperația meșteșugărească, organizații care au și un important rol economic. Cînd vorbim de sindicate, de cooperația agricolă de consum sau meșteșugărească — a spus apoi tovarășul Nicolae Ceaușescu — ne gîndim la toți membrii lor, inclusiv la masele largi de femei. Apreciem în mod deosebit aportul femeilor, precum și aportul tineretului, în toate domeniile de activitate. Succesele obținute în acest an sînt rodul eforturilor tuturor celor ce muncesc din patria noastră, vîrstnici și tineri, bărbați și femei, cetățeni fără deosebire de naționalitate. Eforturile lor stau la temelia succeselor pe care le-am realizat.

În continuare tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat că organizațiile de masă și obștești desfășoară o bogată activitate internațională pentru dezvoltarea prieteniei și colaborării cu organizațiile de masă din țările socialiste, cît și a colaborării cu organizații similare din întreaga lume. Această activitate se soldează și în acest an cu rezultate bune. Organizațiile de masă și obștești își aduc contribuția la înfăptuirea politicii partidului și statului nostru de prietenie și colaborare cu țările socialiste, cu toate țările lumii, la promovarea principiilor politicii noastre externe, care se bucură de un larg prestigiu în întreaga lume.

Aș dori să folosesc acest prilej — a spus tovarășul Nicolae Ceaușescu — pentru a exprima convingerile conducerii partidului și statului nostru că în anul viitor organizațiile obștești își vor intensifica eforturile pentru înfăptuirea politicii interne și externe a Partidului Comunist Român.

Arătînd că angajamentele luate de organizațiile județene de partid, de întreprinderi și institute de cercetare și proiectare, în cadrul întrecerii pornite în întreaga țară pentru depășirea planului pe 1969, se ridică — în ceea ce privește producția globală industrială — la circa 3 miliarde de lei, precum și la importante cantități de produse agricole, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus că pentru realizarea acestor angajamente un rol însemnat revine sindicatelor, uniunilor agricole cooperatiste, organizațiilor de tineret, de femei și celorlalte organizații de masă și obștești. Ele trebuie să mobilizeze toate forțele pentru a descoperi rezerve economice noi; avem convingerea că atît planul cît și angajamentele asumate vor fi pe deplin realizate, ceea ce va întări economia țării noastre, va asigura ridicarea bunăstării întregului popor.

În încheiere, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus: „Acum, în ajunul noului an, urez tuturor membrilor organizațiilor de masă, tovarășilor care lucrează în conducerea acestora, succese tot mai mari în munca lor, multă sănătate și fericire. Să facem în așa fel ca organizațiile de masă să aibă un rol tot mai important în activitatea de desăvîrșire a construcției socialiste în România, în ridicarea bunăstării celor ce muncesc".

CU REPREZENTANȚII COLECTIVELOR DE OAMENI AI MUNCII DIN CAPITALĂ

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășii Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Apostol, Chivu Stoica, Paul Niculescu-Mizil, Virgil Trofin și Dumitru Popa, s-au întîlnit luni la amiază, la sediul Comitetului Central al Partidului Comunist Român, cu reprezentanți ai oamenilor muncii din marile întreprinderi industriale și șantiere de construcții ale Capitalei.

În cadrul întîlnirii au luat cuvîntul tovarășii Dumitru Popa, prim-secretar al Comitetului municipal București al P.C.R., Aurel Bozgan, directorul general al Fabricii de mașini unelte și agregate București, Marian Avram, muncitor la Uzinele „23 August", Jan Beiu, directorul Uzinei de utilaj chimic „Grivița Roșie", Iosif Steinbach — director general al Fabricii de confecții și tricotaje București, Constantin Popa, directorul Întreprinderii de construcții și montaje nr. 2, Nicolae Anghel, maistru la Uzinele „Vulcan", Ion Cosma, prim-vicepreședinte al Consiliului popular al municipiului București, Maria Diaconu, președinta Comitetului sindical de la Întreprinderea „Dacia", Ermil Bălătică, inginer la uzinele „Laromet", Doina Didiv, inginer la fabrica de piese radio și semiconductori Băneasa, Nicolae Dragomir, directorul general al uzinei „Electromagnetica".

Vorbitorii au relevat succesele înregistrate în anul care se încheie în diferitele sectoare de activitate ale Capitalei, acestea constituind o dovadă a realismului planului cincinal, a faptului că programul elaborat de Congresul al IX-lea al partidului corespunde pe deplin condițiilor și posibilităților țării noastre. Ei au exprimat totodată hotărîrea fermă a colectivelor în care lucrează de a munci neobosit pentru traducerea în fapt a politicii interne și externe a partidului, pentru realizarea sarcinilor planului celui de-al patrulea an al cincinalului. Vorbitorii au scos în evidență entuziasmul cu care colectivele răspund în aceste zile chemării partidului, antrenîndu-se în întrecere pentru a cinsti cea de-a 25-a aniversare a eliberării patriei și Congresul al X-lea al partidului cu noi realizări, menite să contribuie la accelerarea ritmului de dezvoltare multilaterală a patriei. Subliniind conținutul major al angajamentelor pe care oamenii muncii și le iau, ei au relevat că acestea au fost dezbătute și elaborate cu un înalt spirit de răspundere, ceea ce garantează înfăptuirea lor. Au fost relevate cu satisfacție și mîndrie perspectivele anului 1969 în dezvoltarea industrială a Capitalei, în ridicarea nivelului urbanistic și edilitar al orașului.

Vorbitorii au adresat conducătorilor de partid și de stat, tovarășului Nicolae Ceaușescu, calde felicitări și urări de sănătate, viață îndelungată și putere de muncă, spre binele și propășirea patriei noastre.

A luat apoi cuvîntul tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU,

care a mulțumit în numele conducerii de partid și de stat pentru urările adresate de cei prezenți.

Nu doresc să mă opresc asupra realizărilor din 1968 — a spus secretarul general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român — deoarece acum o săptămînă conferința organizației de partid din Capitală a făcut o amplă analiză a acestor rezultate, relevînd că oamenii muncii din București reprezintă un detașament puternic al constructorilor socialismului din România. La toate marile realizări obținute de poporul nostru în edificarea socialismului, în îndeplinirea planului pe 1968, oamenii muncii din Capitală au adus o contribuție de mare însemnătate.

Referindu-se la afirmațiile făcute de vorbitori, că în întreprinderile Capitalei, pe baza chemării organizației municipale de partid, au fost descoperite noi rezerve economice, posibilități de realizare a angajamentelor luate la conferință și chiar de depășire a lor, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus: Sînt convins că aceasta corespunde realității; cunosc și eu multe din întreprinderile din Capitală, cunosc comuniștii din municipiul București, oamenii muncii de aici și știu că atunci cînd pornesc la treabă sînt în stare să facă adevărate minuni. Am convingerea deplină că organizația de partid din București, toți oamenii muncii din Capitală, vor depăși planul și sarcinile pe care și le-au asumat. Aș dori, acum în pragul noului an, să urez tuturor comuniștilor, tuturor oamenilor muncii din București, succese tot mai mari în realizarea sarcinilor care ne stau în față în anul viitor.

Vă urez dumneavoastră, și prin dumneavoastră tuturor colectivelor din întreprinderile Capitalei, Comitetului municipal București al partidului, tuturor comuniștilor realizarea năzuințelor și dorințelor de mai bine, multă fericire. La mulți ani!

ÎN PAGINA A III-A

Întîlniri ale conducătorilor de partid și de stat

- ***Cu cadre didactice din Centrul universitar București***
- ***Cu reprezentanți ai Ministerului Forțelor Armate, Consiliului Securității Statului și Ministerului Afacerilor Interne***

Pionieri și școlari au adus tradiționalele urări de Anul Nou conducătorilor de partid și de stat

Ieri, în fața sediului Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășii Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Apostol, Emil Bodnaraș, Chivu Stoica, Paul Niculescu-Mizil, Virgil Trofin, Ilie Verdeț, Janos Fazekas, Gheorghe Rădulescu, Leonte Răutu, Vasile Vîlcu, Dumitru Popescu au primit un grup de pionieri și școlari din Capitală, care au venit să aducă conducerii de partid și de stat tradiționalele urări de fericire și sănătate pentru noul an. În plugușorul pe care l-au recitat, micii colindători au exprimat, în numele celor peste trei milioane de școlari ai țării, mulțumirile cele mai fierbinți partidului comunist pentru copilăria luminoasă pe care o trăiesc în patria noastră socialistă tot mai înfloritoare.

Deasupra tuturor se înalță caldele urări ale colindătorilor:

Pentru fericire și libertate,
Pentru bucuriile care în suflet rămîn,
Mulțumim Partidului Comunist Român.

Adresîndu-se secretarului general al C.C. al P.C.R., unul din colindători spune:

Să mai facem o urare ca o văpaie
Pentru iubitul nostru tovarăș,
Ceaușescu Nicolae.
Sorcoviți-l cu floare de măr
Că-i iubitor de oameni și de adevăr,
Sorcoviți-l cu flori de cicoare
Că-i iubitor de țară de sine stătătoare —
Sorcoviți-l cu floare de crini,
Că ne face anii lumini,
Sorcoviți-l cu spic înspicat
Că ne face traiul bogat
Și cu flori de bujor
Că ne face viitor de aur, măreț viitor —
Ia-ne mai ziceți flăcăi năzdrăvani
Întru mulți ani!"

(Continuare în pag. a III-a)

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU, PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE STAT, I-A PRIMIT PE ȘEFII MISIUNILOR DIPLOMATICE

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat, împreună cu tovarășii Ion Gheorghe Maurer, președintele Consiliului de Miniștri, Emil Bodnaraș, vicepreședintele al Consiliului de Stat, Ștefan Voitec, președintele Marii Adunări Naționale, au primit în ziua de 30 decembrie, la Palatul Consiliului de Stat, pe șefii misiunilor diplomatice acreditați în Republica Socialistă România, care au prezentat felicitări cu prilejul Anului Nou.

Au luat parte Constantin Stătescu, secretarul Consiliului de Stat, Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe, adjuncți ai ministrului.

Au prezentat felicitări ambasadorii: R.P. Bulgaria — Gheorghi Bogdanov, R.D. Vietnam — Hoang Tu, Italiei — Niccolo Moscato, R.P. Ungare — Jozsef Vince, R. D. Germane — Ewald Moldt, R.S.F. Iugoslavia — Iakșa Petrici, Elveției — Charles Albert Dubois, R.P. Albania — Iosif Pogace, Iranului — Soltan H. V. Sanandaji, R.P.D. Coreene — Kim The Hi, Greciei — Jean Ch. Cambiotis, Turciei — Kâmuran Gürün, Indiei — A. S. Mehta, R. F. a Germaniei — Erich Strätling, Republicii Islamice Pakistan — Jamsheed K. A. Marker, Suediei — Baron Carl Rappe, Belgiei — Jan Adriaenssen, Finlandei — Kaarlo Veikko Makela, R. P. Polone — Jaromir Ocheduszko, R. S. Cehoslovace — Karel Kurka, Indoneziei — Hamzah Atmohandojo, Republicii Arabe Unite — Moustapha Moukhtar, R. P. Mongole — Damdinnerenghiin Bataa, Republicii Cuba — Jesús Barreiro Gonzalez; miniștrii: Israelului — Eliezer Doron, Braziliei — Marcos Antonio De Salvo Coimbra; șeful Reprezentanței permanente a Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de sud — Nguyen Duc Van, însărcinați cu afaceri ai Republicii Chile — Rolando Stein, R.P. Chineze — Ma Siu-Sin, Republicii Orientale a Uruguayului — Juan Carlos Nădal Jaume, Republicii Venezuela — Rafael Leon Morales, Republicii Irak — Jamil Al Windawi, Marii Britanii — H. M. S. Reid, Olandei — Arnold Peter Van Walsum, Argentinei — Orlando Pazzi, Franței — Bernard Dejean de la Batie, U.R.S.S. — I. S. Ilin, Danemarcei — Per N. V. Hildebrant, Austriei — Gerhard Rainer, S.U.A. — R. H. G. Barnes, Japoniei — Itaru Maruo — precum și șeful Reprezentanței Consulare și Comerciale a Spaniei — Richardo Gimenez-Arnau.

În numele corpului diplomatic și al său personal, ambasadorul R. P. Bulgaria, Gheorghi Bogdanov, decanul corpului diplomatic, a adresat președintelui Consiliului de Stat cordiale felicitări cu ocazia Noului An.

Sînt bucuros, a spus ambasadorul **GHEORGHII BOGDANOV**, de a avea posibilitatea să vorbesc în numele ambasadorilor și miniștrilor, al întregului corp diplomatic, să vă felicit cu ocazia Anului Nou, să vă urez dumneavoastră și familiei dumneavoastră multă sănătate, multe succese în munca pe care o desfășurați spre binele poporului român.

Îmi exprim convingerea că în anul care va veni, ca și în anul care s-a sfîrșit, noi vom depune toate eforturile spre dezvoltarea și intensificarea relațiilor între Republica Socialistă România și statele noastre, între poporul român și popoarele noastre, pentru progres și pace în lumea întreagă.

Răspunzînd, tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU** a mulțumit în numele Consiliului de Stat și al său personal, membrilor corpului diplomatic, pentru felicitările adresate cu prilejul Anului Nou.

Președintele Consiliului de Stat a spus apoi: Încheiem un an în care relațiile dintre România și țările pe care le reprezentați au cunoscut o dezvoltare continuă. După cum știți, anul '68 a cunoscut succese în lupta pentru promovarea păcii, dar și momente de încordare. Dorința generală a popoarelor este de a găsi soluții pașnice tuturor problemelor care frămîntă planeta noastră.

Mulțumind membrilor corpului diplomatic pentru străduința de a promova relații bune între România și țările pe care le reprezintă, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus:

Doresc să exprim convingerea Consiliului de Stat, a guvernului, a mea, că și în anul viitor relațiile dintre România și țările dumneavoastră vor cunoaște o dezvoltare continuă, că fiecare dintre dumneavoastră veți acționa în direcția extinderii acestor relații, contribuind prin aceasta la cauza prieteniei și păcii în lume. Vă rog să transmiteți guvernelor și popoarelor dumneavoastră cu prilejul Anului Nou urările cele mai bune de prosperitate și pace. Dați-mi voie să vă urez dumneavoastră și familiilor dumneavoastră un an fericit, „La mulți ani"!

Tovarășul Nicolae Ceaușescu și ceilalți conducători de stat români s-au întreținut cordial cu șefii misiunilor diplomatice.

(Agerpres)

Tovarășul Nicolae Ceaușescu împreună cu șefii misiunilor diplomatice

PRIVIND SPRE ANUL 2000

în „oglinda fermecată" a științei

An nou ! Prilej clasic și tradițional de scrutare a viitorului : ce va aduce noul an, ce vor aduce anii următori ? Răspunsul la asemenea întrebări forma, odinioară, un „teren rezervat" al superstițiilor, al „ghicitului", al falsurilor magiei și ocultismului. O mare forță le-a măturat și le mătură din cale — o forță ce se ridică triumfătoare în lumea de azi, o forță ce se numește ȘTIINȚA.

În această a doua jumătate a secolului, în epoca pătrunderii decisive în lumea atomilor și a planetelor, previziunea nu mai este lăsată pe seama ghicitului și nici a speculațiilor sau liberei fantezii. Bazîndu-se tocmai pe uluitoarele progrese ale științei și tehnicii zilelor noastre, s-a născut o adevărată ȘTIINȚĂ A ANTICIPAȚIEI — PROSPECTIVAREA — cu o metodologie ce-i este proprie. Într-un șir de țări ale lumii au fost create instituții specializate pentru a descifra problemele pe care le va pune viitorul.

Cu noul an în care păsim acum — 1969 — numai 31 de ani ne mai despart de începutul celui de-al treilea mileniu. Va corespunde realitatea, imaginii despre viitor pe care a răspîndit-o literatura științifico-fantastică ?

Ne-am adresat unor eminenți oameni de știință, cu rugămintea de a contura, fiecare în domeniul său de specialitate, o imagine a anticipațiilor științei privind deceniile următoare, modul cum se vor reflecta acestea în viața societății.

ESTE OBIECTIV NECESARĂ PROSPECTIVAREA VIITORULUI ?

acad. Aurel AVRAMESCU

În lumea contemporană se acordă o tot mai mare atenție analizării perspectivelor viitorului, ținîndu-se seama de potențialul științific-tehnic și economic disponibil, de evoluția dinamică a societății cu implicațiile ei în toate domeniile de activitate. Știința prospectivării a demonstrat că, dacă sînt specificate obiectivele finale, problemele de cercetare ce decurg din acestea trebuie să se bazeze, pentru realizarea economică a întregului proiect, pe alegerea alternativelor ce au prioritate, asigurînd ca produsele sau procedeele noi cu care se soldează să aibă posibilități optime de valorificare. Prospectivarea viitorului capătă o importanță deosebită pentru țările socialiste — în primul rînd pentru că societatea socialistă, ca societate a cărei dezvoltare este dirijată în mod conștient, pe baza legităților obiective, oferă posibilități maxime de aplicare a soluțiilor conturate. Elementele furnizate de prospecțiune consolidează astfel planificarea dezvoltării economico-sociale și culturale, contribuie la fundamentarea sau chiar orientarea sa.

Știința prospectivării tinde să elimine aprecierile subiective în „ghicirea" viitorului, să introducă metode obiective, matematic fundamentate. Cea mai simplă dintre acestea este extrapolarea tendinței evolutive, anterior cunoscute, adică prelungirea curbei unei mărimi urmărite statistic din trecut pentru o perioadă nu prea îndepărtată de viitor. Pentru activitatea curentă din industrie, o previziune ce depășește 5—7 ani pare hazardată, dar cînd se recurge la cercetarea științifică, 15 ani (ciclul mediu de la descoperire, pînă la intrarea în producția largă) reprezintă o etapă minimă de prospectivare. Tocmai pe baza folosirii metodelor științifice de estimare și prevedere se elaborează în țara noastră, potrivit indicațiilor Congresului al IX-lea și ale Conferinței Naționale, planul cincinal pe 1971—1975 și se stabilesc liniile principale ale dezvoltării economiei naționale pentru perioada 1976—1980.

Pentru previziuni de mai lungă durată s-au dezvoltat mai multe metode, dintre care unele, mai ingenioase, se bucură în prezent de succes. Astfel, potrivit modelului Delphi, experții consultați nu sînt convocați la „mese rotunde" și nu fac schimb de păreri ; primele lor estimări sînt analizate de un colectiv restrîns și sînt luate drept bază pentru estimări ulterioare, mai aprofundate.

Cercetarea morfologică a evoluției probabile face uz de stabilirea și studiul parametrilor de bază a unor procese complexe, a căror combinare scoate la iveală uneori posibilități neprevăzute. Metoda relevanței arborescente pornește invers, de la obiectivele finale ce trebuie atinse și se apropie de situația prezentă, punînd în evidență insuficiențele actuale constatate, permițînd deci și luarea măsurilor de corectare. Această metodă de prognosticare a fost aplicată, de exemplu, în S.U.A. în planificarea proiectului „Apollo" de lansare a unei nave cu echipaj spre Lună.

Important în studiile actuale asupra viitorului este nu atît efortul de a-l prezice, ci cel de a schița „viitorurile posibile", ipotezele și variantele lor realiste, astfel încît societatea să poată pune în cumpănă atît costul diferitelor căi spre obiectivele conturate, cît și consecințele probabile ale realizării lor. Știința prospectivării permite dirijarea dezvoltării și modificarea probabilității unor anumite soluții, și de aceea ea poate accelera atingerea unor importante obiective urmărite de societate.

CUM VOM ASTÎMPĂRA „SETEA DE ENERGIE" A OMENIRII ?

acad. Remus RĂDULEȚ

Desigur, sursele „clasice" de energie (cărbuni, petrol, căderi de ape etc.) ale planetei noastre sînt destul de bogate și nu se va putea vorbi de lipsa combustibilului la sfîrșitul secolului XX. Energia electrică furnizată pe aceste căi încă nu și-a epuizat rolul. Într-o perspectivă mai depărtată, știința promite producerea enormei cantități de energie ce va fi necesară omenirii prin **perfecționarea metodelor de dirijare a reacțiilor nucleare.** Numai uraniul și toriul conținute în scoarța pămîntului vor putea asigura omenirii energie de zece mii de miliarde tone combustibil convențional. La aceasta se adaugă rezervele mondiale de energie a **mareelor** — încă de pe acum s-a început utilizarea lor — care ajung la 6 300 miliarde de kWh anual. Energia **eoliană** — folosită azi doar în țări unde condițiile climei sînt foarte favorabile — este și ea evaluată la 200 miliarde kWh pe an. Energia **geotermică** — extrasă din adîncul pămîntului — ar putea de asemenea furniza cam 200 miliarde kWh pe an. Desigur, nu toate aceste rezerve sînt economic amenajate.

Totuși, potrivit creșterii accentuate a populației globului și industrializării unui număr tot mai mare de țări, sporește și „setea" **de energie** a omenirii. Pînă la sfîrșitul secolului nostru se prevede, de pildă, că, față de anul 1965, consumul mondial de energie va spori de **aproximativ cinci ori.** Consumul de cărbune și de energie hidraulică se va dubla, cel de petrol va crește de 3,5 ori, iar consumul de gaz metan — de șapte ori. De asemenea, de pe acum reactorii nucleari în instalații mari, cel puțin de peste 500 de megawați, au devenit surse eficiente de energie, întru totul competitive cu cele termice. Ponderea energiei nucleare în consumul mondial va fi, în anul 2 000, probabil egală cu cea a petrolului și a gazului metan.

Consumul de energie electrică al țării noastre va fi de ordinul a 100 miliarde kWh în 1980 și poate de patru ori mai mare în anul 2 000. Consumul nostru de energie primară va fi, probabil, de ordinul a 100 milioane tone combustibil convențional în 1980 și poate de două ori mai mare în anul 2 000.

Economia energetică a țării noastre se va îmbogăți deci treptat și cu mari centrale nuclear-electrice, iar cercetarea energetică va începe să fie influențată de rezultatele ce se prevestesc în special de către fizica plasmei. În acest timp, se vor clarifica pe plan mondial posibilitățile reale și amploarea probabilă a tehnicilor pilelor cu combustibil și generatoarelor magnetohidrodinamice.

Nevoile crescînde de combustibil vor fi satisfăcute, la noi, în parte, prin exploatarea stratelor de **cărbune din subteran,** prin procedee de mare productivitate, axate în special pe mecanizarea complexă a abatajelor, pe automatizarea operațiilor miniere, pe telecomandă și telecontrol. Ele vor determina, totodată, dezvoltarea **exploatării în carieră** a zăcămintelor de lignit cu coeficient mare al descopertei, în unități mari, mecanizate. Creșterea progresivă a adîncimii sondelor de țiței și gaze la care va trebui să facem apel va impune, printre altele, îmbunătățirea tehnologiilor existente și elaborarea altora noi, atît pentru forajul acestor sonde, cît și pentru ridicarea la suprafață, colectarea și tratarea țițeiului.

Deși elementele viitorului, despre care am vorbit, nu sînt probabilizabile în sensul strict al cuvîntului, avem conștiința că efectele concrete ale investigațiilor ce vor fi efectuate în aceste domenii se vor răsfrînge nemijlocit în ridicarea nivelului economic și al celorlalte sectoare ale vieții sociale a omenirii.

„ATOMUL PAȘNIC" ÎȘI VA ȚINE PROMISIUNILE ?

acad. Horia HULUBEI

Energia nucleară este marea „piatră de încercare" a omului. Deceniile următoare vor demonstra dacă el este în stare să pună sub interdicție eficientă posibilitățile ei nocive, promovînd exclusiv cele de care poate profita dezvoltarea societății umane.

Se confirmă încă de astăzi perspectivele „atomului pașnic". Dacă în urmă cu trei ani se considera că, în 1980, capacitatea instalată în **centralele electronucleare** va atinge circa 170 000 megawați, în prezent estimările au ajuns la 300 000 de magawați.

Folosirea atomului a permis abordarea, cu perspectiva eficienței economice a unor probleme care, pînă nu de mult, păreau insolubile. Pe această linie se înscrie **desalinizarea apei marine,** făcînd să apară la orizont posibilitatea cultivării intensive pînă și a zonelor de deșert. Se și construiește în U.R.S.S., pe malul Caspicei, o centrală electronucleară cu o capacitate de 150 megawați și cu o producție zilnică de apă potabilă de 120 000 mc, iar în S.U.A. o centrală de 160 megawați, respectiv 190 000 mc apă potabilă pe zi.

Radioizotopii contribuie astăzi la fabricarea unor produse de o calitate mai bună, de la tabla de oțel, pînă la anvelopa de automobil. **Industria chimică,** de pildă, va fi revoluționată de utilizarea radiațiilor în fabricarea îngrășămintelor chimice, cu **efecte salutare** pentru agricultură. De altfel, aceasta va beneficia și de **mutațiile genetice,** produse ca urmare a iradierilor, în vederea obținerii unor soiuri de plante superioare, de sterilizarea și conservarea produselor alimentare.

Sperăm că **avantaje economice evidente** vor duce la creșterea numărului de nave care folosesc drept combustibil materiale fisionabile. Se poate prevedea că pe oceane, centrale nucleare plutitoare vor asigura pompări de apă în sens vertical, permițînd prelucrarea minereurilor din adîncurile marine. Iar pe uscat, exploziile nucleare subterane deschid posibilitatea realizării unor lucrări de mare anvergură în excavare, construirea de porturi, canale, baraje și diguri, pasaje prin masive muntoase sau de lacuri de acumulare, permițînd omului să schimbe **multe** din aspectele vechiului nostru glob.

Este de așteptat că, odată, combustibilul nuclear va fi întrebuințat și la propulsarea navelor cosmice, ceea ce ar simplifica, din multe puncte de vedere, explorarea spațiului interplanetar.

Exemplele amintite reprezintă doar o infimă parte din ceea ce se face sau se va întreprinde cîndva cu ajutorul combustibilului nuclear, al metodelor fizicii nucleare.

Multe și numeroase probleme rămîn încă de rezolvat și în domeniul energeticii nucleare : Studierea tuturor aspectelor tehnico-economice, legate de calitatea și cantitatea uraniului, optimizarea utilizării combustibilului clasic, în paralelă cu cel nuclear; introducerea, pe măsură ce vor deveni industrializabili, a unor reactori avansați pentru utilizarea mai eficientă a uraniului și toriului, cum ar fi, de pildă, reactorii cu săruri topite sau cu neutroni rapizi.

O concluzie pentru noi ? Justețea orientării date de partid, în spețe de Congresul al IX-lea privind dezvoltarea cercetărilor nucleare în țara noastră, a orientării privind introducerea aplicațiilor atomice în domenii tot mai variate. Și încă o concluzie majoră : justețea poziției țării noastre care s-a pronunțat și se pronunță consecvent pe plan internațional pentru folosirea pașnică a energiei atomice, pentru posibilitatea tuturor țărilor de a beneficia de această mare cucerire a gîndirii tehnico-științifice contemporane.

CE ROL VA AVEA CIBERNETICA ÎN CONDUCEREA PROCESELOR TEHNOLOGICE ?

ing. Ilie BARBU
Institutul de cercetări metalurgice

Stimulate de creșterea neîncetată a producției industriale știința și tehnica contemporană trimit astăzi spre uzine și fabrici seva vitalizatoare a unor realizări deosebit de spectaculoase. Mă gîndesc, de pildă, la acele **mari complexe industriale în întregime sau aproape în întregime automatizate,** în care calculatoarele nu numai că programează, conduc și controlează operațiile diferitelor sectoare și secții de producție, dar se și „consultă", în limbajul tehnic de specialitate, cu inginerii. Și cum ritmul de perfecționare a industriei este vertiginos, nu e greu să prevedem pentru următoarele decenii dezvoltarea unei **industrii bazate pe conducerea cibernetică a proceselor tehnologice,** pe utilizarea unor mașini super-perfecționate, capabile de autoreglare și chiar de autoreparare.

Necesitățile sporite ale industriei vor impune schimbări radicale și în privința materialelor — de pe acum se prevede larga utilizare a unor **metale cu caracteristici superioare, rezistente la temperaturi foarte înalte sau foarte coborîte** — ca și în privința **metodelor de obținere a materiilor prime.** Să ne gîndim că producția de cărbune a României, care este acum de circa 15 milioane tone de cărbune pe an, se va apropia de 100 milioane de tone în anul 2000. Aceste cantități vor fi obținute în special din uriașe cariere deschise — cu nivel de producție previzibil de mii și zeci de mii de tone de cărbune pe oră. Transportat pe benzi sau prin conducte hidraulice, cărbunele extras va ajunge la centralele termoelectrice gigantice, din punct de vedere al puterii, dar de dimensiuni relativ mici, care vor debita energie la prețuri de concurență cu centralele hidroelectrice, sau atomoelectrice.

Va fi revoluționată și siderurgia. Un singur furnal de 2 000 mc va produce o cantitate de fontă de 10 ori mai mare decît un furnal de aceleași dimensiuni din 1970, care dădea 2 500—3 000 tone de fontă pe zi. „Secretul" ce poate fi anticipat de pe acum, constă în folosirea integrală, în sarja furnalului, a cocsului și a minereului, **în formă strict granulată de brichete și pelete de minereu.** Cocseriile vor produce acest combustibil prețios din orice fel de cărbuni, fără să le mai ceară proprietăți anume. Cocsul brichete se va realiza în flux continuu, fără fum, fără praf, fără norul de abur alb care trădează o mare risipă de energie.

Garanția tuturor acestor realizări ale viitorului nu prea îndepărtat este dată de politica generală de industrializare a țării noastre, de dezvoltarea continuă a forțelor de producție, care asigură înaintarea României socialiste pe făgașul progresului. Orientarea dată de partid către dezvoltarea științei legate de cerințele producției moderne, disciplinelor ei de vîrf ca electronica, automatica, cibernetica constituie o chezășie a acestui progres.

TRANSPLANTUL VA FI METODĂ CURENTĂ A MEDICINII ? DAR REGENERAREA ?

dr. Mircea IACOBESCU
Spitalul clinic Polizu

În chirurgia viitorului — paralel cu utilizarea unui arsenal tehnic complex, ca supravegherea electronică intraoperatorie și postoperatorie — se schițează două direcții : pe de o parte creșterea eficacității intervențiilor precoce, iar pe de altă parte, operații radicale, care să înlocuiască în întregime organul bolnav, adică să realizeze transplantarea. Grefele propriu-zise vor putea fi extinse prin fundamentarea cunoașterii grupelor tisulare, analoage cu grupele sanguine.

Într-un viitor apropiat vor fi rezolvate astfel, complet și în amănunțime, problemele de imunologie care vor face posibilă evitarea reacțiilor de respingere a organului grefat de către organismul gazdă și reducerea, pe cît posibil, a medicamentelor imuno-depresoare, de natură chimică sau biologică, care prezintă efecte secundare dăunătoare pentru organism. Pe linia rezolvării problemelor de acest fel se înscriu și preocupările cercetătorilor români, remarcîndu-se studiile asupra conservării viabilității organelor izolate în vederea determinării compatibilității tisulare, precum și unele experimentări de transplantare a rinichilor.

Să nu limităm însă posibilitățile medicinii viitorului la înlocuirea organelor compromise. Înainte de a se ajunge la grefarea unui organ lezat, trebuie să stimulăm regenerarea celulelor lui. Ficatul, de pildă, după distrugerile apărute în hepatite, posedă uneori un potențial de regenerare considerabil. Astăzi se poate favoriza acest proces prin trecerea sîngelui bolnavului respectiv printr-un ficat de porc, viței sau chiar om, realizîndu-se homo-perfuzia de ficat, ceea ce duce în majoritatea cazurilor la vindecare.

Rezolvîndu-se cu succes problema cheie a conservării viabilității organelor izolate de mamifer, inclusiv de om, prin metoda fiziologică a **circulației extracorporale continue,** cu sisteme de pompare special adaptate, se va putea trece la aplicarea pe scară largă a transplantărilor de organe și țesuturi, a perfuziilor încrucișate cu organe izolate. În felul acesta, medicina va aduce o contribuție prețioasă la vindecarea unor boli care, în prezent, nu pot fi tratate.

VOM AVEA UN IZVOR NESECAT DE PROTEINE ?

prof. dr. Tudor IONESCU
membru corespondent al Academiei

Succesele actuale dobîndite de oamenii de știință, precum și cele previzibile permit răspunsuri încurajatoare. Se conturează trei căi principale de satisfacere a nevoilor alimentare ale oamenilor. Prima este cea extensivă, prin fertilizarea deșerturilor, a pămînturilor aride, prin valorificarea superioară a resurselor alimentare conținute de mări și oceane etc, adică prin lărgirea bazei de alimentație a omenirii. Cea de-a doua cale — ce va deveni din ce în ce mai accesibilă o dată cu sporirea enormă a resurselor energetice, previzibilă în următoarele decenii — este cea **intensivă,** de creștere a randamentelor producției agricole vegetale și zootehnice, care poate spori de cîteva ori la hectar prin generalizarea unor metode perfecționate, printr-o agrotehnică avansată, prin chimizarea intensă a producției, aplicarea biostimulatorilor etc.

Cît despre cea de-a treia cale, de obținere a alimentelor pe căi sintetice, aceasta oferă omenirii posibilități cu adevărat nelimitate. Proteinele, grăsimile, glucidele — acestea sînt cele trei principale componente ale hranei noastre, dar în prezent eforturile se îndreaptă cu precădere spre **acoperirea lipsei de proteine** din rația alimentară apreciată pe plan mondial. Cercetări încununate de succes au reușit de pe acum să le extragă din noi materii prime, de origine animală și vegetală. Este mai puțin știut, poate, că ele se pot obține, de pildă, și **din aproape toate felurile de frunze,** bineînțeles, cu excepția celor toxice, ca să nu mai enumăr sursele devenite „clasice", cum sînt algele marine, peștii etc. Într-o măsură din ce în ce mai mare, proteinele vor fi de asemenea produse **pe cale biochimică,** de exemplu, din deșeuri alimentare, ca și din anumite reziduuri ale industriei alimentare. O altă sursă de proteine o constituie, în prezent, **hidrocarburile parafinice din petrol,** cărora li se adaugă turtele și șroturile rezultate din industria uleiului. În acest domeniu există cercetări foarte avansate, care au pătruns de pe acum — bineînțeles, parțial — în practica industrială, de fabricare a **cărnurilor artificiale** (cu gust de porc, de pasăre etc.). Se poate afirma, așadar, că știința actuală este pe cale de a rezolva problema proteinelor.

Într-un viitor mai îndepărtat, poate la începutul secolului următor, progresele chimiei obținute pe plan mondial vor influența în mod hotărîtor alimentația. Oamenii de știință vor căpăta atunci posibilitatea de a furniza întregii populații a globului — oricît de numeroasă va deveni — o alimentație variată, îmbelșugată și de bună calitate, cu produse specifice virstelor și profesiunilor. Din care, o mare parte va fi obținută pe cale sintetică, folosindu-se într-o largă măsură la fel ca și plantele, sub influența razelor solare, drept materii prime... aerul și apa.

VA DEVENI LUNA UN LABORATOR AL TERREI ?

prof. dr. docent Călin POPOVICI

Pătrunderea omului în spațiul extraterestru înaintează cu pași gigantici. Abia în 1957 a fost lansat primul satelit artificial al Pămîntului și iată că la sfîrșitul anului acesta am asistat la spectaculoasa evoluție circumlunară a navei „Apollo—8". De pe acum există proiecte concrete de lansare, într-un viitor apropiat, a unor laboratoare și observatoare instalate pe sateliți artificiali, care să aibă la bordul lor specialiști în cele mai diferite domenii, lucrînd cu schimbul, în ture de cîteva luni. Pe lîngă faptul că vor înlesni efectuarea observațiilor meteorologice, solare, radioastronomice etc., aceste stații vor constitui și trepte intermediare pentru lansarea unor nave cosmice cu echipaje — la început, către planetele apropiate, cum sînt Marte și Venus. Se știe doar că, de pe platforme cosmice, energia necesară lansării rachetelor este mult redusă față de cea necesară lansării de pe suprafața Pămîntului.

Aceste stații-relee vor permite de asemenea ușurarea comunicațiilor directe cu navele aflate în misiuni cosmice, constituind, în același timp, observatoare de pe care se vor studia și unele fenomene naturale și se va dirija nemijlocit valorificarea unor resurse încă nedescoperite sau insuficient utilizate ale Terrei. Mă refer, de pildă, la meteorologia globală, la studiul curenților marini și influența lor asupra pescuitului, la producția agricolă și forestieră globală, la prevenirea și reducerea efectelor unor calamități, cum sînt taifunurile, incendiile de păduri, etc. Totodată, unele dintre aceste stații vor fi adevărate „studiouri" mondiale de televiziune și centrale de telecomunicații.

Nu încape, de asemenea, nici o îndoială că, în curînd, primii soli ai Terrei vor păși pe Lună și că, ulterior, prezența omului pe satelitul său natural se va permanentiza — probabil sub forma expedițiilor pe anumite intervale de timp. Pe Lună primii cosmonauți vor forma echipe de explorare, în vederea cunoașterii și exploatării eventualelor resurse naturale. Stațiile lunare vor constitui puncte de plecare pentru explorarea selenofizică. De pe acum, posibilitățile noastre tehnice permit învingerea condițiilor extrem de aspre ale mediului lunar cum ar fi lipsa aerului, variațiile mari de temperatură etc.

Luna va deveni, treptat, și un important laborator de cercetări științifice. Federația internațională de Astronautică, de pildă, are în vedere de mai mulți ani prolectarea de stații științifice în care se vor efectua un șir de observații selenofizice specifice, ca detectarea unor seisme pe Lună, studii ale radiației solului lunar, analiza unor meteoriți speciali (carbonați) căzuți pe Lună, care nu sînt considerați ca acei căzuți pe Pămînt etc. Importante noi studii astronomice radioastronomice vor fi întreprinse în observatoarele lunare. În condiții superioare datorită lipsei atmosferei, a unor paraziți-radio etc. De asemenea, captarea unor eventuale slabe semnale radio emise de îndepărtate civilizații extraterestre va fi mult ușurată pe Lună. Firește, și celelalte ramuri ale științei (biologia, fizica, chimia, geologia etc.) vor beneficia enorm de pe urma instalării permanente a omului pe satelitul natural al Terrei.

VÎRSTA MEDIE A OMULUI VA DEPĂȘI 90 DE ANI ?

prof. dr. docent Ana ASLAN

Știința medicală își propune astăzi surprinderea din timp încă a începutului unui bolii, să prevină dezvoltarea lor, să mărească rezistența organismului, prelungindu-i durata de viață activă. Optimismul pe care îl manifestăm nu este lipsit de temei. Trebuie să ne gîndim că, în evul mediu, durata medie a vieții era de 30 de ani, pe cînd astăzi, în unele țări, inclusiv România, este de circa 70 ani. La acest salt au contribuit substanțial succesele medicinii, care, prin seruri și vaccinuri, prin sulfamide și antibiotice, a reușit să stăvilească bolile infecțioase și marile epidemii, reducînd morbiditatea și mortalitatea.

Reușita în acest domeniu a făcut însă să apară în prim plan bolile cronice — ale cordului, cele reumatismale, care îl transformă prea de timpuriu pe om în invalid, îl smulg din cîmpul activității sale. Combaterea lor înseamnă, de asemenea, luptă pentru prelungirea vieții omului.

De fapt, această luptă se duce astăzi pe trei fronturi : social, medical și experimental. Scopul cercetărilor, întreprinse sub aspect social, este de a-i asigura omului, în raport cu posibilitățile, condiții raționale de muncă, odihnă și viață. Problema este cu atît mai actuală, cu cît tehnica modernă, mecanizarea și automatizarea crescîndă duc la creșterea substanțială a sedentarismului. Este deci foarte important să convingem tot mai mulți oameni, cît de necesară este odihna activă.

Studiile aprofundate ale mecanismului îmbătrînirii au arătat că ea reprezintă un proces complex, ce afectează în mod treptat și diferit organele și funcțiile organismului. De aceea, în profilaxia și tratarea îmbătrînirii premature nu este lipsită de eficacitate folosirea unor mijloace de stimulare generală a organismului. Cercetările întreprinse în cadrul Institutului de geriatrie au demonstrat rolul unor substante chimice în regenerarea unor celule ale organismului — deci o contribuție la prelungirea duratei medii a vieții. Cred că în următoarele decenii vom reuși să înregistrăm progrese substanțiale în „controlul chimic" al îmbătrînirii, apropiindu-ne de nivelul potențial al vieții omului. O serie de instituții prevăd pentru unele țări ridicarea vîrstei medii a omului, în anul 2000, la 90 de ani.

În deceniile care vin, sarcina principală a luptei pentru longevitate va fi combaterea bolilor cronice, îndeosebi prin măsuri profilactice adoptate încă din anii copilăriei. Dacă vom reuși să stăvilim aceste boli va profita nu numai fiecare individ în parte, ci și societatea în ansamblul ei, sub multiple aspecte — începînd de la creșterea duratei de activitate creatoare a omului și sfîrșind cu economia de investiții mari pentru spitale. Totodată, la creșterea longevității își vor aduce contribuția progresele pe linia alimentației raționale, îmoărtirii și folosirii judicioase a timpului, ridicarea nivelului general de cultură, a gradului de igienă socială, de pregătire sanitară.

Convorbiri realizate de Lucian SACHELARIE, Gheorghe BARBU, Teodor CAZACU și Victor VULPE

ÎNTÎLNIRI ALE CONDUCĂTORILOR DE PARTID ȘI DE STAT LA COMITETUL CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN CU CADRE DIDACTICE DIN CENTRUL UNIVERSITAR BUCUREȘTI

În cursul zilei de luni, tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășii Ion Gheorghe Maurer, Emil Bodnaraș, Paul Niculescu-Mizil, Leonte Răutu, Manea Mănescu, Dumitru Popescu, s-au întîlnit la sediul Comitetului Central al Partidului Comunist Român cu cadre didactice de la Universitatea și institutele de învățămînt superior din București.

În cadrul întîlnirii au luat cuvîntul tovarășii Ștefan Bălan, ministrul învățămîntului, Jean Livescu, rectorul Universității din București, Theodor Burghele, rectorul Institutului de medicină și farmacie, George Bărănescu, rectorul Institutului politehnic, Radu Prișcu, rectorul Institutului de construcții, Marin Lupu, rectorul Academiei de studii economice, Damian Ascanio, rectorul Institutului de arhitectură „Ion Mincu", Ion Stoian, rectorul Academiei de științe social-politice „Ștefan Gheorghiu" de pe lîngă C.C. al P.C.R., Gheorghe Bilteanu, prorector al Institutului agronomic „N. Bălcescu", și Victor Giuleanu, rectorul conservatorului „Ciprian Porumbescu".

Vorbitorii au informat pe conducătorii de partid și de stat despre activitatea rodnică desfășurată în acest an în institute — an care a fost marcat de un șir de măsuri de mare însemnătate luate de conducerea partidului și statului pentru perfecționarea învățămîntului românesc. Vorbitorii au relevat preocupările cadrelor didactice de îmbunătățire — în spiritul directivelor C.C. al P.C.R. cu privire la dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului și al prevederilor noii legislații școlare — a planurilor de învățămînt, activității de cercetare științifică și a muncii de pregătire profesională și educare cetățenească a tineretului studios. Cadrele din învățămîntul superior, au subliniat vorbitorii, sînt pătrunse de înalta datorie ce le revine de a împleti munca de formare a viitorilor specialiști, stăpîni ai științelor și activităților de producție, cu procesul educativ menit să dezvolte dragostea față de patrie și partid, spiritul creator și inovator, curajul de a aborda în lumina concepției noastre materialist-dialectice, problemele cele mai complexe ale progresului uman, devenind constructori devotați ai socialismului și comunismului pe pămîntul României.

Cadrele didactice universitare, au spus vorbitorii, își exprimă recunoștința pentru înalta prețuire dată de partid activității corpului profesoral pentru îndrumarea permanentă și sprijinul de care școala și slujitorii săi se bucură din partea conducerii partidului și statului. Făcîndu-se ecoul simțămintelor tuturor slujitorilor școlii din țara noastră, vorbitorii au adresat conducerii de partid și de stat mulțumiri călduroase, profunda recunoștință pentru măsurile recente în vederea majorării salariilor și experimentării noului sistem de salarizare în întregul învățămînt — măsuri ce se înscriu în politica consecventă a partidului și statului de ridicare continuă a bunăstării poporului.

Cu prilejul Anului Nou, vorbitorii au transmis tovarășului Nicolae Ceaușescu și celorlalți conducători de partid și de stat, urări de sănătate, viață îndelungată, spre binele și fericirea poporului, pentru prosperitatea patriei.

A luat apoi cuvîntul tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU care a mulțumit vorbitorilor pentru cuvintele spuse la adresa partidului nostru, a politicii sale. Arătînd că acest an se va înscrie ca un an de adînci schimbări în organizarea și ridicarea nivelului științific al învățămîntului românesc de toate gradele, corespunzător cerințelor crescînde ale societății noastre, secretarul general al C.C. al P.C.R. a spus: Avem acum un cadru bun pentru dezvoltarea continuă a învățămîntului nostru. Cred că o să fiți cu toții de acord dacă spunem că sîntem la începutul aplicării măsurilor stabilite. Trebuie să acționăm cu hotărîre pentru introducerea schimbărilor pe care le-am stabilit pentru aplicarea complexului de măsuri adoptate de Plenara și de Marea Adunare Națională, pentru a face ca învățămîntul nostru să țină pasul cu dezvoltarea științei mondiale. Sîntem convinși că în 1969 se vor marca noi pași pe calea perfecționării învățămîntului românesc. Avem cadre minunate și, după cum știți, conducerea de partid și de stat dă o apreciere deosebită celor ce lucrează în învățămînt. Avem, de asemenea, un tineret studios bun, care se străduiește să-și însușească cunoștințele cele mai avansate. Avem încredere că absolvenții de mîine vor poseda asemenea cunoștințe încît, în perspectivă, își vor întrece profesorii. Numai așa vor putea asigura progresul, ridicarea națiunii noastre la nivelul națiunilor avansate ale lumii. În acest spirit înțeleg cele spuse de tovarășii care au luat aici cuvîntul, angajamentul de a perfecționa continuu învățămîntul superior. În acest sens înțeleg cele spuse aici de mai mulți tovarăși că, predînd o anumită disciplină, profesorul trebuie să fie și educator, creatorul unei școli științifice, plămăditor al viitorilor constructori ai socialismului, al celor chemați să ducă mîine știința pe culmi mai înalte.

Referindu-se la ultima hotărîre privind sistemul de salarizare și majorarea salariilor în învățămînt, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus: aceste măsuri sînt o parte a programului elaborat de Congresul al IX-lea al partidului care, după cum știți, prevede ca o dată cu dezvoltarea bazei materiale, dezvoltarea științei și culturii, să se asigure și ridicarea nivelului de trai al poporului. Ținînd seama de rolul important pe care îl are învățămîntul în societatea noastră, după cum ați văzut, creșterea salariilor cadrelor didactice este cu mult peste media pe țară, atingînd 19 la sută, iar la unele cadre din învățămîntul superior chiar 30 la sută.

Sigur tovarăși, nu vreau să spun că prin aceasta ajungem la nivelul țărilor avansate, pentru că și nivelul salariilor oamenilor muncii este condiționat de forța economică a societății. Această măsură este menită însă să creeze condiții materiale mai bune cadrelor didactice pentru a se putea consacra, cu eforturi sporite, dezvoltării învățămîntului nostru. Avem convingerea că măsura luată va fi înțeleasă în acest sens, că ea va genera rezultate tot mai bune în activitatea tuturor tovarășilor din învățămînt și va face să sporească contribuția lor la dezvoltarea societății noastre.

În încheiere, tovarășul Nicolae Ceaușescu a urat cadrelor didactice succese tot mai mari în activitatea închinată formării tineretului patriei, succese studenților la învățătură, tuturor fericire, sănătate și un an bun.

CU REPREZENTANȚI AI MINISTERULUI FORȚELOR ARMATE, CONSILIULUI SECURITĂȚII STATULUI ȘI MINISTERULUI AFACERILOR INTERNE

În ziua de 30 decembrie, tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășii Ion Gheorghe Maurer, Emil Bodnaraș, Virgil Trofin, Ilie Verdeț, Mihai Dalea, Vasile Patilineț s-au întîlnit la sediul Comitetului Central al Partidului Comunist Român, cu reprezentanți ai Ministerului Forțelor Armate, Consiliului Securității Statului și Ministerului Afacerilor Interne, cu comandanți de unități și mari unități.

Cu acest prilej au luat cuvîntul tovarășii general colonel Ion Ioniță, ministrul forțelor armate, Ion Stănescu, președintele Consiliului Securității Statului, Cornel Onescu, ministrul afacerilor interne, general locotenent Ion Coman, adjunct al ministrului Forțelor Armate, secretarul Consiliului politic superior al armatei, general locotenent Vasile Alexe, general-maior Paul Marinescu, general locotenent Nicolae Militaru, general-maior Ion Ionescu, colonel Tudor Nicolae, general-maior Nicolae State.

Militarii Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România, personalul Consiliului Securității Statului și al Ministerului Afacerilor Interne, au arătat vorbitorii, sînt animați, ca și întregul nostru popor, de devotament nețărmurit față de partidul comunist, față de patria noastră socialistă. Vorbitorii au subliniat că la succesele minunate obținute de oamenii muncii în anul ce se încheie, se adaugă și realizările pe tărîmul pregătirii militare și politice, al forțelor din cadrul celor trei ministere pe tărîmul întăririi și respectării legalității socialiste, al apărării bunurilor create de popor, a cuceririlor sale revoluționare, a independenței și suveranității naționale. Forțele armate, securitatea statului și miliția — au raportat vorbitorii — sînt gata oricînd să îndeplinească sarcinile trasate de partid. Generalii, ofițerii și ostașii din toate genurile de arme și de toate specialitățile, devotați fără margini politicii interne și externe a Partidului Comunist Român și a guvernului Republicii Socialiste România, sînt hotărîți să nu precupețească nici un efort pentru apărarea și transpunerea în viață a acestei politici. În acest scop — au arătat vorbitorii — ei își vor perfecționa necontenit pregătirea de luptă și politică.

Tovarășii care au luat cuvîntul au adus conducerii de partid și de stat calde mulțumiri pentru grija permanentă pe care o poartă forțelor noastre armate, personalului de securitate și miliției, pentru sprijinul moral și material acordat, pentru preocuparea de a le înzestra cu tot ceea ce este necesar apărării patriei, cuceririlor revoluționare ale poporului, în condițiile dezvoltării vertiginoase a științei și tehnicii militare.

În numele militarilor forțelor armate, al lucrătorilor din aparatul securității și din Ministerul Afacerilor Interne, vorbitorii au urat conducătorilor de partid și de stat, tovarășului Nicolae Ceaușescu tradiționalul „La mulți ani", sănătate, fericire și noi succese în munca de conducere a destinelor patriei.

Luînd cuvîntul, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU a mulțumit, în numele conducerii de partid și de stat și al său personal, pentru urările exprimate de vorbitori. Cum sfîrșitul anului — a spus secretarul general al C.C. al P.C.R. — prilejuiește întotdeauna un bilanț al activității desfășurate, trebuie să spunem că și în acest domeniu bilanțul este pozitiv. Militarii forțelor noastre armate, trupele de securitate și lucrătorii din Ministerul Afacerilor Interne și-au realizat în bune condițiuni misiunile încredințate de partid și guvern, străduindu-se să-și ridice nivelul pregătirii de luptă și politice.

Doresc și cu acest prilej să exprim aprecierea pozitivă pe care o dă conducerea partidului și statului nostru militarilor, forțelor noastre armate, trupelor și personalului de securitate și ale Ministerului Afacerilor Interne. Avem deplina încredere și convingere că și în viitor forțele noastre armate, toți lucrătorii de securitate și din Ministerul Afacerilor Interne își vor îndeplini cu cinste misiunile și sarcinile încredințate de partid și guvern, răspunzînd încrederii poporului, partidului, îndeplinindu-și obligațiile față de patria noastră socialistă.

Cunoașteți —a spus secretarul general al C.C. al P.C.R. — preocuparea partidului pentru înzestrarea forțelor armate. Vom face totul pentru a îmbunătăți înzestrarea forțelor armate, pentru a produce mai mult armament în țara noastră, pentru a crea o bază tehnică bună. Sperăm că eforturile pe care le face în acest scop clasa muncitoare, întregul nostru popor vor fi valorificate cît mai judicios, cu rezultate cît mai bune.

Sînt convins, întreaga conducere de partid și de stat este convinsă că în anul care vine, militarii forțelor noastre armate, trupele de securitate și din M.A.I. vor obține succese și mai mari în activitatea lor. Trebuie să avem în vedere că situația internațională ne impune să facem eforturi pentru a fi oricînd gata de luptă. Nu uităm nici un moment că încă mai există imperialismul. România, ca țară socialistă, trebuie să fie gata ca, acționînd împreună, atît cu țările membre ale Tratatului de la Varșovia, cît și cu celelalte țări socialiste, să poată apăra independența patriei, cauza socialismului și păcii.

Exprim încă o dată convingerea noastră că militarii forțelor armate, toți lucrătorii din armată, securitate și Ministerul Afacerilor Interne, se vor afla întotdeauna la datorie. Vă urez dumneavoastră tuturor militarilor, cu prilejul Anului Nou, succes în muncă, multă sănătate și fericire. La mulți ani!

Pionieri și școlari au adus tradiționalele urări de Anul Nou conducătorilor de partid și de stat

(Urmare din pag. I)

Plugușorul cuprinde și cuvinte prin care pionierii se leagă pentru ziua de mîine:

Că vom învăța necontenit
Cu inima spre țară și partid,
Cu ochii pe carte,
Cu gîndul în viitorul departe,
Cu mîna dreaptă lîngă călimară
Și gîndul totdeauna la țară,
Cu mîna dreaptă pe condei
Și-n cugete cu leninistele idei.
Sub steaguri tricolore și roșii
În gînd cu strămoșii,
Cu pașii
Totdeauna în rînd cu urmașii.

Glasurile micilor colindători se împletesc cu clinchetul clopoțeilor, cu sunetul buhaiului, cu pocnetele de bici. Din alaiul pionieresc nu lipsesc nici celelalte obiceiuri tradiționale de iarnă: capra, sorcova, călușii.

Tovarășul Nicolae Ceausescu a mulțumit entuziaștilor colindători pentru cuvintele rostite, le-a urat lor, ca și tuturor școlarilor patriei noastre, copilărie frumoasă, fericită, rezultate cît mai bune la învățătură, o viață tot mai îmbelșugată în societatea noastră socialistă. Să creșteți și să învățați, a spus secretarul general al C.C. al P.C.R., pentru a continua opera părinților, a înaintașilor voștri, pentru a face patria tot mai prosperă și mai frumoasă.

După datina străbună, colindătorilor le-au fost oferite covrigi și mere, bomboane, nuci și portocale.

ÎN PRAGUL ANULUI XXV AL EREI NOASTRE SOCIALISTE

SENSUL SUPREM AL EXISTENȚEI

Gheorghe CUȘMIR
lăcătuș-montor pe șantierul Combinatului siderurgic-Galați

De cînd am deschis ochii la viață și conștientă, un singur lucru știu și fac: construiesc. Mi-am început biografia de constructor la Reșița încă din primii ani ai făuririi socialismului în patria noastră. Era greu pe atunci, uneori iarna dormeam în bараci neîncălzite, munceam în glod și noroaie, cu unelte destul de primitive, dar nimic nu rezista entuziasmului nostru, voinței noastre nețărmurite de a pune umărul la înălțarea unei oțelării a înaintării, fără jug asupritor, fără mizerie și sărăcie, fără teama cumplită a zilei de mîine. **Cel care sădise în sufletele noastre marea speranță și încredere în viitor, cel care ne dăruise pentru întîia oară conștiința puterii noastre de nebiruit, cel care ne ridicase la cea mai înaltă demnitate care poate exista pe acest pămînt — demnitatea de muncitor, de cetățean, de om liber — a fost Partidul Comunist Român.** Ne-am deprins — milioane de oameni ai muncii din această țară, ale căror destine se înscriu pe aceleași coordonate istorice — să numim partidul clasei muncitoare cu o expresie caldă, apropiată, în care se concentrează toată intensitatea dragostei și încrederii unui întreg popor: **partidul nostru.**

Partidul nostru nu ne-a făgăduit, cum făceau politicienii demagogi de odinioară, că în cale ne va curge numai lapte și miere; el ne-a îndemnat, sincer, bărbătește, la eforturi tenace pentru a ridica din temelii edificiul industrial, modern al unei țări cît mai adînc ancorate în civilizația secolului XX, ne-a desfășurat în fața privirilor planurile însuflețitoare — profund gîndite, temeinic chibzuite, izvorîte din cunoașterea adîncă a realității românești — ale unei vaste opere de construcție menite să înfrupte întregii țări dinamismul impetuos al progresului continuu și multilateral. Răspunzînd îndemnului comuniștilor, eu însumi m-am străduit să contribui, pe măsura puterilor mele, la ridicarea unor obiective siderurgice de proporții din ce în ce mai mari, întîi la Reșița, apoi timp de 16 ani la Hunedoara, iar în ultimii ani am luat parte, împreună cu tovarășii mei veniți de pe toate meleagurile patriei, la înălțarea gigantului siderurgic de pe malul Dunării. Am pus umărul la montarea furnalului nr. 1, cel mai mare furnal al țării, o adevărată mîndrie a noastră, iar în prezent lucrăm la montarea furnalului nr. 2 în care dorim să aprindem focul — potrivit angajamentului nostru față de partid — cu două luni înainte de termen, în 1969.

Tot partidul nostru ne-a arătat că de ritmurile înalte ale industrializării depinde înaintarea noastră continuă spre bunăstare și prosperitate, **că metalul care fierbe în măruntaiele incandescente ale furnalelor ce le construim nu înseamnă numai metal, că el înseamnă și pîine, și case, și îmbrăcăminte, și independență națională, și, mai ales, asigurarea zilei de mîine nu numai pentru generația noastră dar și pentru copiii și nepoții noștri.** Nenumărate fapte ale vieții noastre cotidiene demonstrează, cu forța realităților de netăgăduit, justețea politicii partidului, adevărul profund al fiecărui cuvînt al său: eu și tovarășii mei simțim cum, pas cu pas, pe măsura înfăptuirii victorioase a operei de industrializare, aceasta se răsfrînge nemijlocit în viața noastră, care devine mai bună, mai îndestulată. Muncim în condiții incomparabil mai bune ca în trecut, cîștigul ne asigură un trai omenesc, civilizat. Însuși orașul în care m-am „naturalizat" în ultimii trei ani, Galații, este **o mărturie convingătoare a legăturii indisolubile dintre industrializare și îmbunătățirea permanentă a traiului oamenilor muncii:** din ruinele războiului s-a înălțat o urbe modernă, în ale cărei frumoase și confortabile ansambluri de clădiri locuiesc mii și mii de tovarăși de-ai mei. Avem conștiința tonică, sănătoasă, că fiecare pas înainte este rodul muncii noastre, însuflîndu-ne mîndria de a fi părtași unei opere măreți.

Și mai este ceva, nu mai puțin important: **partidul nostru** ne-a sădit în suflete certitudinea că, **în același timp cu construcția puterii industriale a țării, reconstruim întreaga societate pe temelii mai bune, mai echitabile, mai trainice, ne construim pe noi înșine ca oameni demni de înaltul nume de om. Sensul suprem al existenței noastre a devenit construcția.** În atmosfera creată în întreaga țară de Congresul al IX-lea și de Conferința Națională a partidului, în climatul de avînt creator, de perfecționare a tuturor sectoarelor vieții, de lărgire și aprofundare a democrației socialiste, **omul, constructorul liber și entuziast al socialismului, se bucură de cea mai înaltă prețuire, fiind țelul suprem al tuturor eforturilor, al întregii politici marxist-leniniste a partidului.**

La început de an nou, pregătindu-ne să dăruim patriei un nou izvor de metal și, implicit, de forță, eu și tovarășii mei ne mărturisim convingerea fermă, neabătută că, sub conducerea încercată a partidului comuniștilor, păsim pe un drum bun, singurul care ne poate chezășui împlinirea tuturor speranțelor și năzuințelor. Pentru toate acestea — adîncă recunoștință **partidului nostru,** conducerii sale legate prin mii de fibre de clasa muncitoare, de întregul popor, tovarășului Nicolae Ceaușescu a cărui cuprinzătoare și caldă grijă pentru viața noastră o simțim în nenumărate înfățișări. **Le urăm din inimă, în pragul lui 1969, multă fericire, sănătate, putere de muncă, pentru a ne călăuzi cu întreaga lumină a înțelepciunii lor, cu toată căldura devotamentului lor neclintit față de cauza poporului, spre viitorul socialist înscris pe stindardul glorios al partidului!**

OMAGIU PARTIDULUI COMUNIST

Eugen BARBU

Retrospectivele sînt jaloanele istoriei mai puțin recente sau borne kilometrice de-a lungul unui drum adesea imprevizibil, nu lipsit de surprize. O privire a faptelor politice de după Eliberare ar duce la o pasionantă reconstituire la alcătuirea unui tablou social cu un fundal măreț. Nu este vorba numai de o desalcătuire a treptelor societății vechi și de o instituire, de o nouă așezare de forțe, de deposedări și reintocmiri. Revoluția socialistă a adunat în jurul unui nucleu activ de oameni de partid toate forțele naționale în vederea unei reconstrucții ce era imperios necesară. Lucrul nu a fost lipsit de zguduiri, de contradicții și chiar de erori. Prezența comuniștilor în noua societate de după război nu era o surpriză, ei dovediseră încă din anii dintre cele două războaie ce forță reprezintă. În mișcarea politică de mai apoi s-a dovedit cîtă suplețe și știință a înaintării posedă ei și dacă am lua numai lichidarea monarhiei care mi se pare o operațiune de înalt nivel politic am avea imaginea unor cunoscători perfecți ai realității noastre. Importantă îmi apărea ca scriitor desfășurarea revoluției, legată de industrializare, de reformele ce urmau una după alta.

Fascinantă mi se părea capacitatea omului simplu de a se adapta la condițiile surprinzătoare la care era supus. La Brașov, o uzină prețioasă de mecanică fină a fost constituită cu o echipă de ciobani, iute adaptată la învățarea uneltelor și la crearea unor mașini ce mai apoi aveau să cucerească piața mondială prin calitățile de rezistență și fantezie. La Arad, din primele ceasuri ale revoluției apăreau strunguri fantastice, ieșite din mîini bătătorite pe coarnele plugului. Mai tîrziu asistam la o dramatică ridicare de hidrocentrale și de tunele ce străbăteau munții. Au urmat vapoarele, locomotivele Diesel și electrice, pe harta țării se iveau ca într-o desfășurare de front noi obiective industriale care se numără astăzi cu miile. Există desigur și greutăți pe parcurs și ele sînt cu atît mai dureroase cu cît s-au făcut eforturile cele mai însemnate pentru a fi evitate. Ajunși aici trebuie spus că acestea nu au oprit, și nici nu o puteau face, drumul înainte al societății noastre. Adversari ai regimului comunist recunosc astăzi că aceia în care ne-am pus încrederea noastră și-au făcut datoria și că realizarea echității sociale și a lipsei de exploatare este ireversibilă. Privesc jurnalele de actualități și citesc în imaginile senzaționale ale aparatelor de luat vederi o superbă sforțare a națiunii noastre de a ieși din înapoierea anilor de tristă amintire. Dacă ar fi să citâm numai prezența barajului de pe Arges, creat prin efortul oamenilor muncii, recent; construirea uriașului complex siderurgic de la Galați, demn de o mare putere economică, și nu mai puțin grandioasa lucrare de la Porțile de Fier, putem spune că în ceea ce privește volumul de muncă avem Piramidele secolului nostru pe sol românesc. Nu este o mîndrie exacerbată de literat ceea ce scriu aici, ci o constatare francă pe care vreau s-o fac omagiu adus partidului comunist, acelui nucleu dinamic de oameni care nu au avut nici zi, nici noapte de-a lungul unei epoci aglomerate, pline de fapte și de bucurii. Este o încîntare să vezi că opera de demoliție a timpului este înfruntată cu atîta semeție de efortul omului, de o gîndire nelertătoare ce vrea să supună orice condiție ostilă a naturii.

Eram noi pînă la această revoluție gigantică o națiune lipsită de tradiție, fără istorie sau eram o națiune de cultură? Eu cred că o afirmație exactă nu se poate face. O tradiție a meșteșugului și încă de termeni ancestrali există, așa se poate afirma cu dovezi incontestabile. Lipsea mi se pare datul puțin abstract al civilizației, adică acea treaptă medie de condiții acceptabile de viață pe care regimurile politice dinaintea războiului și din timpul său o compromiseseră definitiv prin demagogie și lipsă de cuvînt.

Remarcabilă mi se pare deci la mașina pătrunde biruitoare pretutindeni. Cum remarca secretarul general al partidului nostru: **„Astăzi societatea s-a schimbat din temelii, omul a fost eliberat de povara amarului, a exploatării, în țară s-au instaurat egalitatea socială, demnitatea umană. Poporul își făurește în mod liber și conștient propriul destin, pregătind viitorul de aur al comunismului."**

Economia este în primul rînd un fenomen uman de soluționare a lipsei, o inhibiție a risipei. Ca marxiști, nu putem să nu ținem seama de aceste realități și pentru ca să asigurăm progresul spiritual trebuie să ne asigurăm o bază materială pe care nu o putem compromite cu nepriceperea sau nepăsarea unuia sau a altuia. Este o lege de fier a progresului.

Mi se pare că nu mă înșel cînd spun că istoria nu asigură ritmul de evoluție al societății, evoluția nu este ceva fatal, care merge în paralel cu timpul Dimpotrivă, gîndiți-vă la popoare stagnante, la imperiile care s-au risipit, la cei ce s-au lăsat întrecuți de către propria lor misiune în lume. Cine stă pe loc dă în realitate înapoi, e un adevăr mai vechi. Cu urechile atente la tot ce este nou și folositor, cu talentul poporului nostru, România se află pe un drum ascendent, pe un drum ferm de la care nimeni și nimic nu o poate abate. Atîta vreme cît în fruntea acestui popor se află acel nucleu activ de oameni — Partidul Comunist Român — viitorul este o certitudine. Să nu se îndoiască nimeni de asta.

UN TIMP CU O MARE DENSITATE

Acad. Ștefan MILCU

Sîntem pe punctul de a inaugura un nou an — și evenimentul îndeamnă la reflecții despre timp. Căci de la lamentația dramatică a poeților în fața efemerului existenței noastre măcinate de vesnica mișcare a timpului la concepția filozofică care conferă timpului o calitate a priori a constituției noastre și pînă la obiectivarea timpului realizată în fizica modernă cu unități de măsură pînă la milioana parte dintr-o secundă, timpul n-a încetat să preocupe știința, filozofia și meditația despre semnificația lui în existența noastră.

Evident, prin prezența sa universală, timpul este un parametru al materiei care nu poate fi concepută în afara timpului și a spațiului, a realității concrete. **Legic, în anii noștri, ai socialismului, timpul devine mai dens, ca rezultantă a unui raport direct proporțional cu valorile nou create în spațiul țării noastre, cu puterea ei economică și socială an de an crescîndă. Altminteri spus, încărcătura de realizări pe oră, pe minut, continuu mai mare în toate nucleele industriei, agriculturii și științei dă și timpului noi valori.** De aceea astăzi a devenit, mai mult ca oricînd, un imperativ necesitatea să fim conștienți și responsabili de valoarea și ireversibilitatea timpului, de tot ce poate fi grandios sau mizer în conținutul lui, de posibilitatea curgerii lui inutile în eternitate, fără contribuția noastră creatoare.

Orînduirea noastră socialistă a creat condițiile obiective pentru **un echilibru ideal dintre solicitarea socială și posibilitățile, aspirațiile individuale,** menite să asigure și prin densitatea timpului eficiența efortului de muncă și indicele de viață al fiecărui individ. Desigur, pentru fizician timpul este obiectiv și totdeauna măsurabil în unități din ce în ce mai exacte. Dar dacă îl considerăm biologic sau social, individual sau colectiv, la nivelul populațiilor el este diferit. Chiar și identitatea timpului biologic al individilor este doar partială. În realitate, în decursul existenței noastre, viteza fenomenelor care se petrec în organism se schimbă încetinîndu-se la nivel metabolic și accelerîndu-se la cel psihologic. Această constatare paradoxală decurge din particularitățile schimburilor ce se petrec în organe și țesuturi caracterizate prin tendința la entropie pe măsura scăderii capacității de a asimila energia necesară din mediul de viață înscrisă în codul genetic al speciei, durata vieții și dinamica fenomenelor metabolice urmează o linie descendentă din momentul concepției pînă la moarte. Nu poate fi uitat nici faptul că accelerarea timpului psihologic, perceput — sub diverse forme — și de individ, se leagă direct de conținutul și calitatea energiei informaționale ce pătrunde în sistemul nervos. Această cantitate scade cu cît înaintăm în viață, informația devine din ce în ce mai săracă și mai puțin emoțională, timpul individual devine din ce în ce mai sărac. Integrarea calitativă și cantitativă a informațiilor în sistemul nervos central ne dă senzația de timp scurt, prin viteza crescută de curgere care este invers proporțională cu cantitatea de informație conținută într-o unitate de timp. În acest proces desfășurat la nivelul mecanismelor biologice intervin parametri sociali și în general mediul de viață. Din acest mediu natural și social pornesc nenumărate mesaje care se transformă în informații, la rîndul lor transformabile în concepte, configurații cognitive și comportamente. Este evident că un mediu social cu o structură primitivă, cu o solicitare elementară a individului influențează negativ conținutul timpului biologic și se adaugă la alterarea capacităților de depozitare, de interconectare și redare a informației, produse prin procesul de decădere a creierului prin îmbătrînire, intoxicații, boli etc. Timpul biologic și cel social se interferează și determină în sinteză particularitățile personalității unui individ. Ca urmare, este clar că **fiecare om trebuie să devină conștient de particularitățile timpului său ca parametru care îl definește nu numai prin anii înregistrați administrativ și juridic, ci mai adînc prin esența vieții lui spirituale, prin dăruirea plenară a celor mai buni ani ai săi pentru societate.**

Mințile generoase din toate timpurile au vorbit sub diferite forme de **bogăția spirituală a celui ce oferă cît mai mult vieții sociale.** Generozitatea se întoarce înzecit prin fecundarea și amplificarea existenței vieții lui interioare, conferind timpului o varietate și diversitate cu o puternică incandescență și sentimentul tonic al unei existențe creatoare. Astăzi **la noi efortul spre un timp cu o tot mai mare densitate implică aderența multilaterală și intensă la viața socială, la chemările și aspirațiile partidului, la marile probleme ale culturii materiale și spirituale socialiste.**

Dacă de pe această platformă considerăm conținutul vieții sociale din țara noastră, solicitările ei numeroase în cumpăna cincinalului, ale anului 1969, an hotărîtor pentru succesul acestuia, recunoaștem fără dificultate că el are la rîndul lui o mare densitate de acțiuni potențiale, că obiectivele stabilite de partid în toate domeniile vieții economice și sociale au descifrat științific aceste potențe. Tocmai de aceea ele mobilizează efortul nostru conștient. Particularitățile activității științifice, culturale, economice și industriale ridică pe o nouă treaptă timpul social și creează necesitatea de a-l sesiza și integra în timpul individual. În acest context pune partidul și problema densității timpului de producție, respectiv a măririi cantității de muncă într-o unitate de timp. Inegalitatea lui este o constatare banală care obligă și justifică numeroasele modalități educative și mobilizatoare pentru a crește productivitatea și — prin aceasta — conținutul timpului de muncă, modificîndu-i valoarea pe măsura sarcinilor noastre actuale. Timpul social în domeniul producției se măsoară în economie și este unul din parametrii densității lui în viața socială. Mai trebuie oare comentată importanța timpului de producție cu imensa lui diversitate determinată de varietatea formelor de muncă și necesitatea de a-l da valoarea posibilă?

De un interes asemănător, transferat la dimensiunile evenimentelor sociale colective, este **timpul istoric.** Parametrii referitori la durată, conținut și la cantitatea de evenimente sînt valabile pentru epoci și perioade istorice mai mult sau mai puțin întinse. Inegalitatea timpului istoric este una din cele mai tulburătoare constatări ale meditației noastre. Este evidentă sărăcia lui în milenii de evoluție din animalitate, e pregnant impresionantul continut de cultură materială și spirituală a celor mai puțin de 5 000 de ani de timp neolitic în comparație cu sărăcia timpului paleolitic extins cu o slabă densitate timp de cîteva sute de mii de ani. Comparația este tot atît de convingătoare pentru timpul eliberării energiei atomice cu acel al evului mediu. Un exemplu elocvent îl oferă și istoria țării noastre. **În epoca socialismului noi am comprimat într-o perioadă istorică scurtă, de numai 25 de ani de la eliberarea patriei, realizări de secole din istoria anterioară a României.** Această realitate se interferează cu mentalitatea, gîndirea, afectele și comportamentele noastre — nuanțînd, implicit, conținutul timpului personal.

Aspectele timpului comentate în acest eseu au fost făcute sub semnul relativității duratei, vitezei și conținutului. Particularități care ne apropie mai „omenește" de teriflantul Cronos și ne îndeamnă la prețuirea timpului societății noastre, la optima lui valorificare.

ȘTAFETA PROGRESULUI ROMÂNESC PE O NOUĂ TREAPTĂ A CINCINALULUI

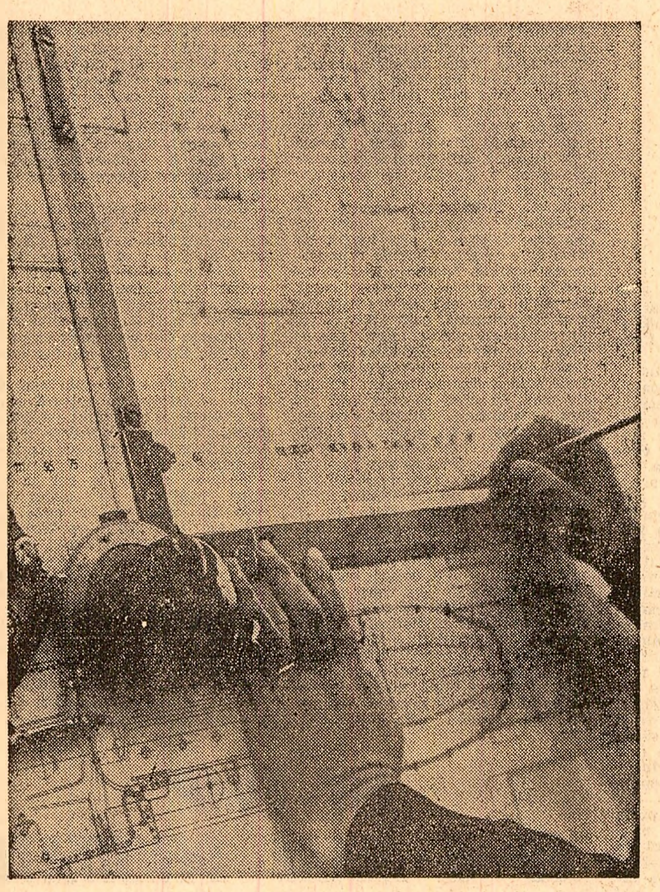

De veacuri ori poate de milenii, urările de belșug însoțesc venirea fiecărui An Nou ilustrînd optimismul specific poporului nostru, certitudinea succeselor viitoare obținute prin muncă : „...Semne bune anul are, / Semne bune de belșug / Pentru brazda de sub plug...".

Astăzi plugul, acel plug străvechi, folcloric, a rămas doar un simbol. Astăzi, brazdele sînt multiplicate sub cuțitele paralele și prelungi ale pluguri lor trase de tractoare, iar belșugul își are sorgintea în acea strînsă colaborare dintre știința agrotehnică și munca înfrățită a țăranilor cooperatori, în acea simbioză dintre mecanizare și hrănirea solului cu îngrășăminte chimice. Dar plugul a rămas cu adevărat un simbol pentru că „semnele belșugului" se arată numeroase și generoase nu numai în brazdele tradiționale ci, mai ales, în sfera largă a unor multiple și diverse valori materiale și spirituale, în marile cuptoare și furnale de unde curg oțelul și fonta, în vastele hale de metal și sticlă în care gîndirea și ingeniozitatea se materializează în ample instalații industriale ori în mașini și utilaje de înaltă finețe tehnică, în baraje care zăgăzuiesc ape ori în construcții care modifică peisajul cîmpiei, ori al unor vechi orașe.

Mai mult ca oricînd, înnoirile anului ce începe se anunță cu o certitudine, cu o claritate specifică acelor proiecte care au intrat pe deplin în conștiința oamenilor, care s-au transformat de pe acum în efort activ, într-o concentrată voință colectivă. Avînd în față obiectivele stabilite de partid, sarcinile de perfecționare a tuturor sectoarelor de activitate economică, socială și culturală, mii și mii de colective de muncitori, ingineri și tehnicieni, de țărani cooperatori și lucrători în agricultură, de oameni de știință și cultură și-au asumat în ultimele zile răspunderea unor importante realizări pentru anul viitor, s-au angajat în chip solemn să înfăptuiască punct cu punct programul bogat dar realist concretizat în planul de stat pe anul viitor — să-l depășească. Astfel, proiectele anului 1969 au ieșit din chenarul îngust al planșetelor, s-au eliberat de rigorile echerului și ale compasului căpătînd carnea și sîngele, pulsul și ritmul dinamic al vieții, al transpunerii în fapt, în creație, în realitate palpabilă.

Așadar, mîine începe un nou an ! Toate semnele, toate „semnele bune" ale anului sînt semne ale înnoirii, semne ale unor progrese remarcabile. „Mîine începe azi !". Poate că această expresie a fost uzitată de prea multe ori ; niciodată însă ea nu ni s-a părut mai reală, mai exactă ca acum. într-adevăr, chiar și cea mai sumară privire de ansamblu asupra peisajului economic și social al României de azi ne solicită atenția asupra acelei faze pline de dinamism în care un alergător predă ștafeta altui alergător. E o mișcare rapidă și intensă, impresionantă prin ritmul și exactitatea sa dar, mai ales, prin sensurile sale : de perfecțiune a continuității.

Sintetizînd, cristalizînd experiența unui sfert de secol de construire a socialismului, 1969 ilustrează mai pregnant ca oricînd acel moment în care „finișul" se contopește cu „startul" : 770 obiective și capacități noi, economice și social-culturale, începute în anii precedenți, vor fi date în folosință. Dar, în același timp, 1969 înseamnă punerea pietrei de temelie și ridicarea spre cotele finale a circa 340 noi obiective care fac legătura cu cincinalul următor, aruncînd o punte spre cel de-al treilea deceniu de istorie socialistă a României.

Ca și în înlănțuirea neobosită a generațiilor, trecerea de la un an la altul are nu numai sensul continuității ci, mai ales virtutea profund umană a perfecționării. Acest „mîine care începe azi" nu se înscrie în tabloul țării doar prin contururile unor noi zidiri, doar prin suma — impresionantă — a unor noi produse. Acest an care începe acum adaugă la peisajul complex al României moderne vibrația unor noi valori, concentrația de idei și competență denumită într-un singur cuvînt : calitate. Năzuința continuă spre acest deziderat al întregii economii, al tuturor compartimentelor vieții noastre sociale, atinge în 1969 o cotă superioară, o treaptă a împlinirii mature.

Masivitate și suplețe, forță materială și ingeniozitate, cantitate și calitate — iată coloanele perfect echilibrate în jurul cărora se armonizează arhitectonic 365 de zile și nopți, miile și milioanele de ore și clipe ale anului 1969. Și astfel intrăm pe nesimțite, o dată cu bătaia riguroasă a secundarelor, în universul noului an, în peisajul celui mai palpabil și mai prezent reportaj de anticipație. Tocmai de aceea, conform unei tradiții, ne propunem și noi să anticipăm măcar o parte din aceste numeroase înnoiri, să trasăm pe „planșeta" destul de restrînsă a două pagini de ziar „proiectul" amplului reportaj pe care anul 1969 îl va înscrie în cronica cincinalului, în istoria densă, plină de dinamism a construcției socialiste.

COLOANELE DE REZISTENȚĂ ALE EDIFICIULUI ECONOMIC

Prin ce și cum anume se înnoiește anul care vine ? Din maldărul de însemnări și fișe, din numeroasele dialoguri pe care le-am purtat în ministere, pe șantiere, în uzine și instituții, din zecile și sutele de imagini surprinse pe pelicula fotoreporterilor, vom alege, desigur, pe cele mai importante. Și vom începe, cum e și firesc, cu acel peisaj masiv și concentrat din care se degajă nu numai o impresie de grandoare și putere, ci însăși forța, însăși temeinicia prezentului și chezășia viitorului României socialiste.

OȚEL, FONTĂ, LAMINATE — trei produse, trei coloane de maximă rezistență pe care se înalță edificiul economic al țării. Cu cît sînt mai solide aceste trei coloane, cu atît mai trainic, mai sigur, și mai rapid este mersul ascendent al întregii economii naționale. Este un adevăr respectat cu strictețe în politica partidului de edificare a socialismului în țara noastră, un adevăr care se reflectă pregnant în creșterile de producție vizibile de la an la an. **Anul care vine accelerează și mai mult dezvoltarea acestei ramuri-cheie pentru că, în 1969, volumul total al fondurilor investite va fi cu 7 la sută mai mare decît cel din 1968** — acest an de răscruce în creșterea producției de metal a țării.

Într-adevăr, anul care a trecut ne-a asaltat cu cele mai spectaculoase vești din istoria industriei siderurgice românești. Am trăit alături de constructorii, alături de furnaliștii și oțelarii marelui combinat de la Galați zile și ore de entuziasm și emoție, clipe de efort concentrat, de pasiune, în preajma intrării în funcțiune a celui mai mare furnal de fontă al țării, a primelor convertizoare de oțel cu o capacitate de 125 tone. Am descris în paginile ziarului nostru aceste momente de neuitat, am încercat să zugrăvim panorama vastă, de un perfect echilibru tehnic și arhitectonic, a celei mai mari platforme siderurgice din România.

Dar iată că această panoramă uriașă care ne-a impresionat în cel mai înalt grad, ni se pare azi un tablou splendid dar... neterminat, azi, cînd vedem aevea noile construcții care vor continua vastul șantier al siderurgiei românești. Un nou furnal cu o capacitate de 1 700 m.c. își înalță silueta robustă pe imensa platformă de pe malul Dunării ; un nou convertizor, o nouă cupă din care industria va sorbi mii și mii de tone de oțel, și-a luat locul alături de primele două convertizoare. Așadar, capacitatea de oțel și fontă a Combinatului siderurgic de la Galați va spori substanțial în 1969.

Industria noastră siderurgică crește, dar nu oricum, ci în pas cu cele mai recente cuceriri ale tehnicii, tot ce se construiește în acest sector se află în avangarda tehnicii mondiale. În anul 1960, bunăoară, abia 4 la sută din producția de oțel a lumii se fabrica în convertizoare prin insuflare de oxigen, iar în 1968 se ajunsese la 25 la sută, scontîndu-se pe 40 de procente în 1970. Ei bine, întreaga cantitate de oțel elaborată la Galați este și va fi obținută prin acest procedeu tehnologic de mare acuratețe și randament — un randament de 10 ori mai mare decît al cuptoarelor Martin de aceeași capacitate. Și tot la Galați anul 1969 înseamnă continuarea, într-un ritm de execuție susținut, a altor două obiective importante : laminoarele de benzi la rece și la cald, care au termene de intrare în funcțiune în 1970, respectiv 1971.

Producția de oțel a anului care începe acum e impresionantă, ea va atinge un nivel de aproape 5,5 milioane de tone, dar la acest spor de cantitate se adaugă un alt spor, un spor de inteligență prin care metalul capătă noi valențe, noi întrebuințări. În angajamentul lor entuziast adresat conducerii partidului, siderurgiștii de la Hunedoara își exprimă hotărîrea de a pune în funcțiune în prima jumătate a anului 1969 o oțelărie electrică. Ce va însemna acest nou obiectiv al industriei grele ? Apariția unor oțeluri superioare, oțeluri purtînd marca unor procedee tehnologice moderne, marca inteligenței și competenței inginerești. Ca într-o reacție în lanț, la Cîmpia Turzii vor intra în producție trăgătoria de oțel tare 2 (etapa a II-a) și un laminor de sîrmă din oțeluri de calitate superioară. Prin capacitatea și randamentul, neatinse încă în țară pînă acum, prin gradul înalt de automatizare, acest laminor este socotit o veritabilă bijuterie a siderurgiei românești.

Intrarea în funcțiune a noilor obiective siderurgice și metalurgice (din care nu am citat decît o parte) **aduce după sine inevitabile reconsiderări în planul comparațiilor istorice. *În 1969 siderurgia va fi în măsură să realizeze producția anului 1938 în 14 zile la fontă, în 20 de zile la oțel, în 25 de zile la cocs, în 30 zile la laminate.*** Sînt cifre concludente, cifre care ilustrează ritmul incandescent al zilelor și orelor anului ce începe.

Dacă imaginile de pînă acum au destul de puțin a face cu anticipația, dacă obiectivele amintite se înscriu în planurile producției palpabile a anului viitor, mai există însă pe harta siderurgiei subiectul unui amplu reportaj : *șantierul unei uzine de oțeluri aliate* **la Tîrgoviște.** În fosta „cetate de scaun" a țării se va înscăuna în anii ce vin un important centru siderurgic, important pentru că va avea drept scop elaborarea și prelucrarea în exclusivitate a oțelurilor aliate și înalt aliate. Prin amplasarea la Tîrgoviște a acestui viitor centru siderurgic se aduce în primul plan al industrializării socialiste o nouă zonă a patriei și, în același timp, se creează în preajma unor însemnate centre constructoare de mașini principala sursă de materie primă : oțelul de calitate. Pentru că, în acest complex și larg efort de industrializare acționează legile echilibrului și ale proporțiilor, armonia arhitectonică a tuturor marilor creații omenești.

Odată cu ceea ce oferă tuturor celorlalte ramuri ale economiei socialiste, industria constructoare de mașini își rezervă siesi o parte a propriei sale producții, sporindu-și puterea și avansul. Totul se angajează, astfel, într-o progresie geometrică, într-o spirală, cu volute din ce în ce mai largi și mai viguroase, pe măsura cerințelor unei economii de un remarcabil dinamism. Acum, în pragul lui 1969, această ramură-cheie a industrializării socialiste este solicitată din plin să contribuie la reducerea importului de mașini, acoperind o mai largă zonă a utilării tuturor ramurilor industriale din producția internă. Este o sarcină de onoare, un examen de inteligență creatoare, un certificat de capacitate.

În felul acesta apare limpede explicația faptului că în 1969, rezervîndu-se industriei cu 3,1 miliarde de lei mai mult decît a prevăzut inițial cincinalul, aproape jumătate din această sumă (1,5 miliarde) i-a fost destinată construcției de mașini. Pentru 1969 volumul investițiilor în industria constructoare de mașini este mai mult decît dublu față de... nu, nu față de mulți ani în urmă, ci față de 1967 ! Mai exact, este mai mare cu 119 la sută. Și cu 40 la sută mai mare decît prevedea cincinalul. Tabloul ce i se înfățișează reporterului în 1969 — în citadelele ce aparțin acestei industrii — este cel al unui organism uriaș în continuă expansiune, ale cărui articulații se supun unei dinamici a autodepășiri. Uzine întregi sînt străbătute de suflul prosper al înnoirii, al extinderii, al modernizării.

Uzina de tractoare de la Brașov — ale cărei competență tehnică și prestigiu sînt de mult un fapt pe deplin afirmat — își pune la punct, în 1969, condițiile producției de mare serie a tractoarelor de 40 de cai putere, fabricate la cei mai înalți parametri ai producției mondiale similare. O hală nouă pentru sculărie, o hală nouă pentru tratamentul termic, reamenajarea și reutilarea unor hale mai vechi, lărgirea altora, modernizarea unor întregi fluxuri tehnologice — acestea sînt, printre altele, pregătirile pentru lansarea în producție, în 1969, a încă trei tipuri noi de tractoare. Din seria diversificată a lui U—400, în afara celor trei tipuri intrate în producție în anul 1968, se vor produce : U—401 — tractor pomicol pe roți cu dublă tracțiune, SV—400, tractor pe șenile pentru viticultură, SM—400, tractor pe șenile pentru arături în pantă. O nouă serie de tractoare — un nou impuls pe traiectoria modernității și a posibilităților de export a unor produse care încorporează un înalt grad de inteligență și iscusință tehnică.

Tot la Brașov ne aflăm, în 1969, în fața unei alte premiere de prim ordin a industriei constructoare de mașini. Un nou tip de autocamion se va intercala în șuvoaiele circulației rutiere : autocamionul de 7 tone cu cabina în avans. Pentru a putea fi produs în mare serie au fost construite la „Steagul roșu" Brașov hale noi. La bordul acestui ultim produs al uzinei brașovene, reporterul nu va putea să nu facă o incursiune în istoricul evoluției pe care a înregistrat-o uzina. Evoluție pe traseul anevoios dar încununat de succes al efortului de continuă autodepășire.

Realitatea aceasta este, de altfel, caracteristică pentru întregul cîmp de creație al industriei constructoare de mașini. Descoperindu-și mereu noi resurse, amplificîndu-și energiile de-a lungul planului cincinal, această industrie își pivot oferă și în 1969 imaginea tonică a autodezvoltării. Uzina „Vulcan", epuizîndu-și spațiul de extindere în vechiul ei amplasament, își construiește un al doilea trunchi pe platforma industrială Berceni, la marginea Capitalei, alături de noua Uzină de Utilaj Greu. Este doar unul dintre nenumăratele exemple spicuite dintr-o listă lungă.

Dar există și premiere de mai mare amploare și inedit. Se inaugurează uzine noi. Astfel la Bals, pe malul Oltețului, va intra în producție o fabrică de osii și boghiuri cu o capacitate de 50 000 de bucăți anual. La Găești se află în construcție o uzină modernă de frigidere (200 000 de bucăți anual). Alte fabrici noi — de armături din oțel și fontă de la Zalău, de șuruburi de la Tg. Secuiesc — vor aduce puternice pulsații sociale în localități scoase din condiția „vieții patriarhale". Amplasarea lor este o nouă transpunere a politicii partidului de dezvoltare armonioasă a tuturor zonelor geografice ale țării. Orașe de acest fel, în jurul cărora gravitează — urmîndu-le în mare parte destinul — numeroase localități rurale, dobîndesc prin industrializare o nouă vitalitate socială, o înflorire pe toate planurile.

La o altă scară, fenomenul este cel al întregii țări.

ENERGIILE GENEREAZĂ ENERGII

Nu se știe de ce, nu se știe de cînd, primele clipe ale Anului Nou sînt întîmpinate cu luminile stinse, în întunericul cel mai deplin. Și totuși, în momentul în care veți ciocni paharele, în momentul în care întunericul va coborî în toate casele, undeva, într-o sală cu pupitre de comandă, becurile vor continua să ardă, iar pe harta patriei desfășurată pe un întreg perete, vor pulsa în culori diferite, marile centrale și magistrale de energie presărate pe tot întinsul țării.

Pentru dispecerul național nu există odihnă așa cum nu există clipă de răgaz pentru apa sau aburul care lovesc paletele turbinelor, pentru electronii care aleargă cu 300 000 km pe secundă, trecînd dintr-un an în altul în cea mai mare viteză cunoscută — viteza luminii. Pulsînd în arterele energetice ale țării, — uriașa herghelie de cai/putere a industriei noastre, pune în mișcare nu numai televizoarele, aparatele de radio sau magnetofoanele de la petrecerile dv. ci, mai ales, vetrele de foc nestinse ale țării, miile de motoare și instalații care își continuă mersul, neîntrerupt, în fiece zi, în fiece noapte.

În dezvoltarea ascendentă a energeticii românești, 1969 înseamnă intrarea în funcțiune a primului agregat de 200 MW (aproximativ cît capacitatea hidrocentralei de pe Argeș) din totalul de 800 MW cît va reprezenta producția finală a marii termocentrale aflate în construcție la **Deva.** Așadar, la „altitudinea" de 220 m., la gura celui mai înalt coș din țară, un fir de fum neîntrerupt va urca spre cer, anunțînd pe aceste vechi meleaguri apropiate de Sarmizegetusa, un nou succes, așa cum, cu două mii de ani mai înainte, focurile dacilor aprinse pe creste vesteau marile evenimente. Intrarea în producție a acestui agregat marchează și un eveniment tehnologic : folosirea unui cărbune mai ieftin, rezultat din prepararea cocsului, măsură ce face parte dintr-o acțiune largă a anului viitor — utilizarea mai economică, mai rațională a combustibililor.

Dar cel mai spectaculos eveniment, cel mai epic subiect al reportajului 1969, rămîne, fără îndoială, marea încleștare dintre om și Dunăre la **Porțile de Fier.** Prin proporțiile și prin sensurile sale, devierea Dunării nu poate fi decît un eveniment geologic. Stăvilit de masivul de beton, mai rezistent și mai durabil decît cremenea Carpaților, **uriașul fluviu va fi zăgăzuit de om pentru prima oară în decursul vîrstei sale multimilenare.**

— Cum priviți acest moment culminant al anului '69 ? — l-am întrebat pe inginerul **Nicolae Mănescu,** directorul general al grupului de șantiere Porțile de Fier.

— Cu emoție, dar și cu nerăbdare. Cu emoția dinaintea oricărui examen dificil, cu nerăbdarea dinaintea oricărei verificări esențiale. Avem însă certitudinea că acest act de mare efort omenesc și de înaltă cutezanță tehnică, va atesta într-un mod categoric calitățile proiectanților și constructorilor noștri, calificați în ultimele două decenii la școala altor importante opere hidrotehnice. Bineînțeles, că închiderea albiei Dunării și devierea apelor constituie un act ingineresc fără precedent în România, un act care presupune o bogată experiență, o înaltă competență, o mare răspundere.

Bătrînul fluviu va fi stăvilit. Dar navigația ? Printr-un paradox al civilizației moderne, omul poate înfrunta și învinge cele mai redutabile forțe ale naturii dar nu-și poate îngădui să oprească, nici măcar pentru o clipă, mișcarea tot mai vertiginoasă, mai dinamică a progresului — această uriașă forță creată de el însuși. Or, pe această magistrală fluvială a Europei, navigația înseamnă o neîntreruptă circulație, un neistovit schimb de bunuri și valori între țările și popoarele riverane, între multe țări ale lumii spre care Dunărea se îndreaptă revărsîndu-se în mare. Așadar, putem opri Dunărea, dar nu putem opri pulsul acestei artere vitale ! Cum se va rezolva această dilemă ? Prin punerea în funcțiune a unui „lift" acvatic : ecluza. Încastrată în masivul de beton al barajului, această lucrare are dimensiuni gigantice și caracteristici tehnice amintind de finețea artizanală. Referindu-se la aceste trăsături, inginerul Nicolae Decuseară, șeful șantierului Energo-montaj-București, ne-a declarat :

— Cele mai mari ecluze de acest gen se găsesc în U.R.S.S., la Ustkamenogorsk, și în S.U A., la Johnday. Prima are o cădere de 42 m, o lungime de 120 și o lățime de 18 m. Cea de-a doua are căderea de 29,6 m, o lungime de 300 și o lățime de 33 m. În comparație cu acestea ecluza de la Porțile de Fier are o cădere de 34 m, o lungime de 2 × 310 m. și o lățime de 34 m. Poarta plană de la capul intermediar al ecluzei cîntărește 1 000 de tone, în timp ce porțile plane de la ecluzele amintite mai sus nu depășesc 500 de tone. Toate aceste caracteristici au impus găsirea unor soluții deosebite, de proiectare, construcție și montaj.

1969 este deci anul în care peisajul Porților de Fier este redesenat după calculele și fantezia inginerilor, prin efortul a mii și mii de constructori. E un peisaj pe care îl vom revizui și noi în reportajele viitoare descoperind pe viu și în proporții naturale, imaginile și contururile cunoscute din machetele și desenele proiectanților.

La **Lotru,** în mijlocul unei ierni generoase în omăt și viscole, alți constructori și montori pregătesc premierele anului ce vine : începerea umpluturilor la barajul de la Vidra, începerea betonării mecanizate a aducțiunii principale și a montării virolelor metalice la galeria forțată — „gîgheabul" prin care apele Lotrului se vor năpusti spre paletele turbinelor. Sînt lucrări importante, lucrări care marchează o etapă nouă în evoluția construcției, datorită dificultăților ridicate de dimensiunile și exigențele tehnice înalte ale acestei mari opere hidrotehnice — cea mai mare hidrocentrală de vîrf din țara noastră.

Acea imagine a ștafetei preluată din mers apare pregnant și în zona industriei energetice, 1969 fiind anul altor debuturi din care amintim un singur titlu : **deschiderea șantierului de amenajare hidroenergetică a Someșului.** În județul Cluj, la Mărișelu și Tarnița, încep să se profileze contururile a două noi hidrocentrale, prima de 220 MW și cea de-a doua de 45 MW.

Fulgerul albastru al electricității, această modernă flacără prometeică, devine mai puternic în 1969 ilustrînd pulsul viu, dinamic, energetic al industriei socialiste.

MAREA SINTEZĂ A FORȚELOR DE CREAȚIE

Tărîm al miracolelor, al forței materiei dezlănțuite în interiorul unor uriașe retorte — aceasta este imaginea pe care ne-o inspiră chimia, cea mai tînără industrie a țării. Nu numai subtilele procese chimice din interiorul instalațiilor ne trimit cu gîndul la această imagine ci însuși destinul industriei noastre chimice, tabloul (lesne de reprezentat și vizual) al creșterii ei spectaculoase din solul românesc, așa cum cresc pădurile tinere. Numai că în copacii tineri ai chimiei circulă altfel de seve, mai dense, mai grele iar fructele care se coc sînt o proiecție modernă a binecunoscutelor mere de aur. Dincolo de aceste imagini simbolice, prezența și perspectivele chimiei în complexul operei de industrializare socialistă sînt puternic definite de un procent : **19,8 la sută reprezintă ritmul de dezvoltare al acestei ramuri în anii cincinalului.**

Chemîndu-ne în imperiul său fascinant, chimia anului 1969 ne rezervă, în continuare, o suită de premiere. Ne aflăm, de exemplu, spre sfîrșitul anului 1969, în inima Bărăganului, în preajma orașului care, într-un viitor nu prea depărtat, va deveni unul dintre centrele moderne de gravitație ale acestei întinse cîmpii. Aici, la **Slobozia,** vor fi începute lucrările de șantier ale unui mare combinat de îngrășăminte chimice. Acțiunea acestor substanțe, conjugată cu apa Dunării ce va fi revărsată peste aceste cîmpuri prin mari sisteme de irigații, întregită prin mijloacele moderne de mecanizare și în primul rînd prin munca pricepută a oamenilor va asigura bogăția viitoarelor recolte ale Bărăganului. 300 000 tone de amoniac, 300 000 de tone de azotat de amoniu, 300 000 de tone de uree pe an va produce, în final, viitorul combinat — pe ale cărui utilaje și instalații vom citi inscripția „Fabricat în România". Un fapt care ne poartă cu gîndul de la sinteza chimică la marea sinteză a forțelor de creație românești.

Dar harta noutăților în industria chimică a anului 1969 ne invită în zeci de alte locuri. Va începe construcția unui nou combinat de celuloză și hîrtie la **Turnu Severin.** Nu departe, în cîmpia Olteniei, la **Craiova,** vom asista la elaborarea primelor cantități produse pe cea de-a doua platformă chimică a orașului. Un salt de cîteva zeci de kilometri, la o altă inaugurare : fabrica de P.V.C. a noului combinat de la **Rm. Vîlcea.** Sîntem apoi martorii primei șarje de fibre poliesterice produse de o fabrică a cărei construcție abia s-a terminat la **Iași,** iar după o altă scurtă călătorie, asistăm la intrarea în producție a unor noi instalații — funcționînd după o tehnologie autohtonă de mare randament — la fabrica de melană din **Săvinești.** Fără îndoială însă, punctul de cea mai mare greutate și strălucire din această „reacție în lanț"

(Continuare în pag. a V-a)

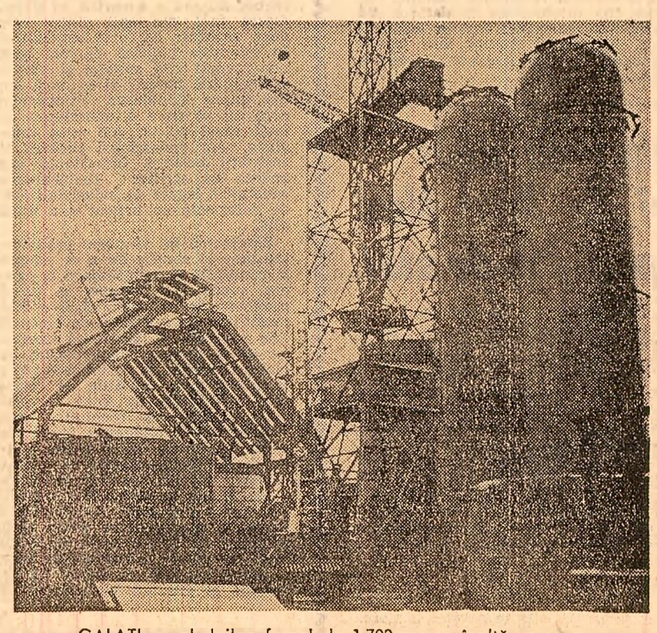

GALAȚI — al doilea furnal de 1 700 mc se înalță spre cer

(Urmare din pag. a IV-a)

îl oferă platforma petrochimică din Pitești ; începînd din 1969, vor pleca de aici impresionante cantități de mase plastice, substanțe chimice pentru agricultură (antidăunători) etc.

Dominată de ritmul febril al creșterilor, industria chimică — din ce în ce mai prezentă pe întreaga arie geografică a țării — anunță o serie de importante noutăți și pe planul extinderii unor unități cu stagiu. La Uzina de superfosfat și acid sulfuric de la Năvodari — o nouă linie de acid sulfuric. La combinatul chimic din Făgăraș — noi capacități de producție în cadrul fabricilor de rășini, fenolformaldehidice, substanțe nitroaromatice. La Tîrnăveni intră în producție cel de-al cincilea și cel mai mare cuptor de carbid al combinatului chimic. Cu 50 la sută crește volumul producției la uzinele de anvelope „Danubiana" și „Victoria".

Programul de lucru al chimiei pentru anul ce vine are densitatea impusă de ritmul dezvoltării ei. **60 de intrări în producție și 60 de obiective a căror construcție începe în 1969 însumează 120 de evenimente care certifică dinamismul industriei chimice și, implicit, al vastei acțiuni de valorificare superioară a bogățiilor naturale ale țării.** Este dinamismul imprimat de Directivele Congresului al IX-lea și ale Conferinței Naționale a partidului, caracteristic pentru avîntul cu care se înfăptuiește opera de industrializare socialistă.

TRASEE NOI SPRE BOGĂȚIILE SUBSOLULUI

Antracit, huilă, lignit, minereuri de fier, de cupru, de bauxită, de calcar metalurgic... Țiței... un fluviu de materii dense iese continuu din adîncuri spre lumina zilei. Industria extractivă, cu adînci rădăcini în economia țării noastre, avînd menirea să smulgă din „safe"-urile pămîntului substanța vitală care se cheamă materie primă, este astăzi solicitată din plin, la nivelul cerințelor mobilizatoare ale planului cincinal.

În acest sens au fost alocate importante investiții.

Ce noutăți se înscriu pe calendarul lui 1969 ? După ce în anii din urmă Valea Jiului și-a lărgit cu mult rețeaua subterană a producției cu mine noi și moderne (Uricani, Paroșeni, Petroșeni ș.a.) ; după ce a apărut pe harta industrială un bazin carbonifer nou, cu o mare extindere și cu cele mai moderne mine — Motru ; după ce la Teliuc și Ghelar, extracția minereului de fier s-a amplificat și modernizat ; după ce noi bazine și exploatări miniere (Leșul Ursului, Bălan, Moldova Nouă etc.) au completat constelația extracției minerale — în anul care începe o nouă inaugurare ne așteaptă, în munții Vîlcanului, în Gorj : carierele de lignit Beterega-Berla-Tismana, cu o capacitate de un milion de tone anual (este cea mai importantă creștere în domeniul extracției de cărbune). Exploatare la zi, asemenea celei de la Rovinari.

Curînd, reporterul va poposi în această nouă incintă industrială și va contempla priveliștea marilor instalații. Excavatoare gigant — fiecare în parte o uzină — mușcă straturile negre de lignit. Benzi transportoare — estacade în mișcare — aleargă pe kilometri întregi : rîuri negre de cărbune. Oamenii, așezați comod în cabine de sticlă, vor dirija de la pupitru întregul ciclu de producție, complet mecanizat, al celei mai moderne exploatări miniere. Ne aflăm aici în inima Gorjului — și ne gîndim cît de departe sînt aceste imagini ale unei industrii moderne, în plin avînt, de proverbiala înapoiere de pe timpuri a acestor locuri.

În seria premierelor miniere se înscrie și intrarea în producție a carierei de calcar metalurgic de la Mahmudia (1,7 milioane tone anual pentru Combinatul siderurgic de la Galați), obiectiv care aduce și în zona de nord a Dobrogei suflul înnoitor al industrializării. Am citit în angajamentul oamenilor muncii din județul Tulcea că va fi grăbită cu trei luni intrarea în producție a acestui important obiectiv.

Aici, ca și în atîtea alte puncte de pe vastul „șantier" al minerității, oamenii sînt grăbiți să deschidă noi trasee către bogățiile subpămîntene, să-și îndeplinească exemplar datoria lor față de ansamblul industrial al țării care înnobilează aceste bogății. Conștiința deschizătorilor de drum...

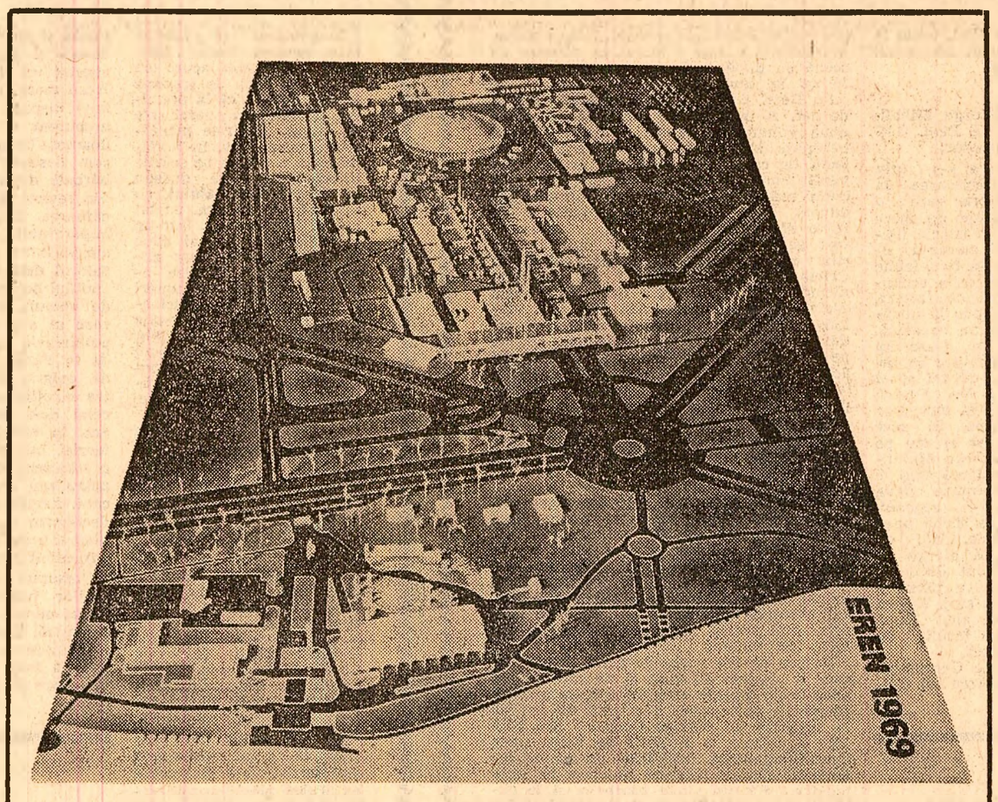

Expoziția republicană a economiei naționale deschisă publicului în 1969 ne va înfățișa fresca dinamică a sfertului de secol de construcție socialistă în România

ANTICIPAȚIE ÎN FAȚA UNEI IMENSE VITRINE

Imaginați-vă o imensă vitrină, vitrină plină de culori și forme, în care ar putea încăpea toate produsele noi ale industriei ușoare-1969. Paleta zugravului, fantezia cioplitorului, suplețea firului de borangic, ritmul urzelii în țesătură, încandescența argilei în cuptoare și atîtea alte mărturii ale unei măiestrii tradiționale pot fi recunoscute în această imaginară vitrină. Bineînțeles că nimeni nu-și poate asuma răspunderea de a afirma că 1969 va însemna victoria totală și definitivă a bunului gust, a originalității desăvîrșite, a perfecțiunii, mai ales într-un domeniu atît de controversat cum este moda. Dar anul în care pășim va aduce în vitrine, pe străzi, în căminele noastre, un incontestabil spor de culoare, de frumusețe și trăinicie, de finețe și prospețime.

În sprijinul acestei afirmații vine și faptul că întreprinderile industriei ușoare au realizat în 1968 o depășire de 3,2 miliarde peste prevederile cincinalului pentru acest an.

Oglindă a impetuoasei dezvoltări economice a patriei noastre, beneficiară a succeselor obținute în ramurile principale ale industriei, producția bunurilor de larg consum vine în întîmpinarea exigențelor tot mai mari și mai diverse ale populației, exigențe care cresc și mai mult în 1969 în funcție de ridicarea constantă a nivelului de trai și de evoluția gustului pentru frumos. În acest sens este demn de remarcat faptul că industria bunurilor de consum va înregistra un ritm de creștere la nivelul celui stabilit pentru grupa A. Astfel, chiar în prima lună a anului în care pășim industria ușoară înscrie în palmaresul său două noi mărci, două noi fabrici de produse textile : filatura de bumbac din Oltenița (capacitatea sa anuală de 7 400 tone **mărește de circa 10 ori producția republicană la acest sortiment) și** noua fabrică de țesături de mătase și din fire sintetice „Victoria" din Iași.

În continuarea măsurilor preconizate de documentele Congresului al IX-lea și ale Conferinței Naționale a P.C.R., sporirea și diversificarea produselor de larg consum merg mînă în mînă cu amplasarea noilor obiective ale industriei ușoare pe tot cuprinsul țării. Este cazul să amintim aici marea fabrică de tricotaje din bumbac cu o capacitate anuală de peste 16 milioane de bucăți care va intra în funcțiune la Suceava.

Cunoscuta fabrică „Clujana" **va** cunoaște o dezvoltare echivalentă cu construirea a trei fabrici noi : **o secție de încălțăminte,** o tăbăcărie și o fabrică de talpă artificială care vor ridica substanțial volumul acestor produse clujene în contextul industriei de încălțăminte a întregii țări. Alte fabrici de textile și încălțăminte își vor deschide porțile la Miercurea Ciuc și Corabia, la Pitești și Odorhei, la Drăgășani și Tg. Secuiesc.

Datorită acestor masive debuturi industriale, **în 1969 valoarea producției globale va fi de 35,2 miliarde lei, față de 32,8 miliarde, cît a fost prevăzut în cincinal pentru acest an.** De asemenea, anul viitor va marca față de 1968 **o creștere de 20,6 la sută a sarcinilor de export ce revin industriei ușoare.**

Și în timp ce noile fabrici vor revărsa spre vitrina anului 1969 zeci de milioane de confecții, pantofi, tricotaje etc., constructorii vor pune piatra de temelie la **26 de noi obiective ale industriei ușoare, căreia i se alocă în acest an investiții în valoare de peste 2,6 miliarde lei.** Aceste mari fonduri bănești sînt destinate unui nou avînt al producției bunurilor de larg consum, marcînd pe harta industriei ușoare din anii următori importante puncte de reper : **Slobozia — o** filatură de fire cardate cu o capacitate de 4 500 tone de fire pe an ; **Giurgiu — o** țesătorie cu finisaj, producție anuală de 50 milioane metri pătrați ; **Alba Iulia — o** fabrică de porțelan etc.

În constelația tot mai densă a economiei socialiste, industria ușoară își capătă un loc din ce în ce mai distinct, îmbinînd fantezia creatoare cu procedeele tehnologiei moderne, valorificînd talentul vechilor artizani la scara producției de serie. Iar perspectivele pe care i le deschide 1969 promit să fie răsplătite prin noi „certificate de calitate" din partea milioanelor de cumpărători.

AGRICULTURA LA SCARA TIMPULUI NOSTRU

Afară cerne zăpada sfîrșitului de decembrie, răsună „Plugușorul" sub ferestrele din Bărăgan — dar de pe acum, în tradiționalele lor urări, gospodarii se gîndesc la anotimpul recoltelor. Odată cu ei, anticipăm reportajul din vara care vine...

Pretutindeni cîmpurile ne întîmpină cu un desen nou ; este noul joc al liniilor drepte trasate în lung și în lat, într-o vastă rețea argintie. Zone mari ale bărăganelor au îmbrăcat această țesătură rară, sclipitoare și răcoroasă. Este apa care călătorește de la mari depărtări prin vastele sisteme de irigații date în ultimul timp în folosință. **Dintr-un volum de 7,6 miliarde lei alocat pentru investițiii în agricultură, o importantă parte a fost destinată în 1969 lucrărilor de irigații — întinse pe 150 000 de hectare;** se adaugă lucrările terminate sau începute în anii trecuți, la care se mai adaugă cele realizate în sisteme mai mici de către cooperativele agricole de producție prin acțiuni intercooperatiste și cu credite acordate de stat pe termen lung. 60 milioane metri cubi de terasamente, peste 3 000 km de tubulatură, 20 000 de metri cubi de jghiaburi, 200 000 tone de ciment, zeci de mii de tone de agregate de pompare, recipienți sub presiune, poduri rulante, stații plutitoare — iată doar cîteva date ce ne sugerează efortul material cerut de realizarea lucrărilor de irigații ale anului următor.

Străbătînd șantierele sistemelor de irigații Pietroiu — Ștefan cel Mare, Gălățui-Călărași (a căror primă etapă se încheie în 1969, după ce au adus apa Dunării pe 80 000 de hectare) vom intra în plinul unei intense activități, vom urmări agregatele de săpat rigole buldozerele, autogrederele înaintînd în inima cîmpiei — nave ale fertilizării — și lăsînd în urma lor făgașul apelor. Baracamente și stații de alimentare, oameni minuind teodolite, cercetînd planuri, vorbind la telefoane de campanie, manevrînd mașini, o mișcare divizată pe mîile de kilometri pătrați ai cîmpiei — iată o priveliște care te duce cu gîndul la un asalt organizat, concentric, direcționat către orizonturile unei agriculturi moderne, de maximă productivitate. Aceleași imagini vom întîlni pe Valea Carasu (în Dobrogea), pe Terasa Brăilei, în sistemul Calafat-Băilești...

Imaginile acestea se înscriu într-un „paralelogram al forțelor" destinate prioritării unei agriculturi moderne intensive : **știință — mecanizare — chimizare — irigații.** 1969 se anunță ca o etapă importantă în îndeplinirea sarcinilor trasate de partid pentru dezvoltarea agriculturii, pentru dotarea ei cu mijloacele materiale și științifice care să asigure o substanțială creștere a producțiilor vegetale și animale. Și în 1969 va porni spre ogoare un nou eșalon al **mecanizării : numai în întreprinderile de mecanizare a agriculturii și în întreprinderile agricole de stat, vor merge 10 000 de tractoare noi de diferite tipuri, 2 900 de semănători, 4 000 de combine pentru recoltarea păioaselor, precum și multe alte mașini.** Să ne gîndim apoi la cele 100 000 de tone de îngrășăminte chimice pe care le va primi agricultura peste prevederile cincinalului pentru anul 1969. Fiecare particulă din această impresionantă cantitate de substanță fertilizatoare va declanșa noi forțe germinative.

În ultimii ani peisajul agricol al țării s-a îmbogățit cu imaginea inedită a unei arhitecturi deosebite — din nervuri de metal și pereți de sticlă, acoperind mari terenuri. O lume a miracolelor sălășluiește în interiorul acestor originale palate de cleștar. În toiul celor mai aspre geruri, acolo se întinde imperiul unei vegetații luxuriante, cresc ardei și roșii, trandafiri și garoafe... Zeci, sute de hectare. Sînt complexele noi de sere moderne de mare capacitate. Anul 1969 va adăuga acestor insule tropicale încă 180 de hectare în întreprinderile agricole de stat și 120 de hectare în alte **unități ale agriculturii socialiste.**

Țara Hațegului, Țara Bîrsei, Țara Moților... Dar există în România și „țări" ale vinului. Pe Tîrnave, la Basarabi, în Vrancea, pe dealurile Iașilor, la Cotnari, la Drăgășani, în ținutul Albei și în alte locuri, întinse „țări" ale vinului extrag din pămînt și din soare o bogăție a cărei faimă a făcut de mult ocolul lumii. 12 000 de noi hectare plantate cu vită de vie vor lărgi teritoriile acestor „țări", cerîndu-și dreptul la sporirea producției de... pahare.

Vechea îndeletnicire pastorească intră și ea în circuitul prefacerilor moderne : capătă din ce în ce mai mult caracterul unei industrii — se supune legilor riguroase ale producției, ale organizării, ale tehnicii, urmărește atingerea unor productivități înalte. A apărut și o industrie care lucrează pentru ea : industria nutreturilor concentrate, ca să nu mai vorbim de o industrie specifică de medicamente. Imaginea unor mari crescătorii și îngrășătorii moderne, organizate în fluxuri de producție și utilate cu instalații de înaltă mecanizare — veritabile uzine — se va lărgi în 1969. Numai în întreprinderile agricole de stat se vor construi patru mari crescătorii de porci (la Brăila, la Verești, la Giurgiu și la Deta) cu un total de 600 000 de porcine pe an. Li se adaugă alte crescătorii — pentru bovine, taurine și tineret taurin (capacitate totală : 25 000 de capete). Merită consemnată și acțiunea de mare amploare pentru profilarea a 1 000 de cooperative agricole de producție pe creșterea animalelor, în zonele geografice care oferă condiții deosebit de favorabile.

Iar toate acestea reprezintă doar o parte din importantele investiții făcute de statul socialist în vederea așezării agriculturii pe temelii moderne — temeliile unor producții din ce în ce mai bogate, menite în ultimă instanță să contribuie la ridicarea nivelului de trai al celor ce muncesc. Privite în felul acesta, cîmpurile agriculturii socialiste ne apar, în 1969, și mai mult ca niște vaste laboratoare ale unei străvechi îndeletniciri mioritice reprofilate la scara timpului nostru.

„MEȘTERI MARI" ȘI VREDNICI CĂRTURARI

Școala — fereastra larg deschisă spre orizonturile cunoașterii, spre însușirea miilor de profesiuni ale societății moderne — își are, în vastul șantier al țării, un loc aparte. Aici, în acest imens laborator în care se pregătesc noile generații, noțiunea de **efort constructiv** capătă alte rezonanțe. Este, în primul rînd, efortul a mii și zeci de mii de învățători și profesori, este pasiunea, dăruirea și talentul cu care dascălii sădesc în mintea și inima discipolilor ideile și cunoștințele epocii noastre, îi pregătesc pentru viață și muncă, pentru marile răspunderi sociale ce urmează să le preia, ca pe o torță, din mîinile generațiilor mai virstnice. E o construcție de un gen aparte, o operă de arhitectură spirituală la care anul 1969 adaugă noi piloni, noi capiteluri și arhitrave.

Am desprins din bogatul și complexul program al învățămîntului românesc prevăzut pentru anul viitor cîteva idei majore, cîteva direcții și măsuri menite să apropie și mai mult tînăra generație de preocupările și exigențele economiei și culturii naționale, de obiectivele și perspectivele generoase ale patriei socialiste.

În acest proces continuu de adaptare la necesitățile actuale și de previziune a celor viitoare, învățămîntul universitar își propune să sporească ponderea disciplinelor cu caracter fundamental în strînsă corelație cu creșterea activităților aplicative la facultățile cu profil tehnic. Dar anul 1969 marchează și apariția unor noi puncte pe harta universitară a țării : înființarea unei facultăți de stomatologie la Craiova și a unor facultăți de limbi străine la Sibiu, precum și extinderea secțiilor de subingineri din cadrul mai multor instituții de învățămînt tehnic.

În sectorul învățămîntului de cultură generală se anunță un an important — mai ales prin acțiunea de cuprindere a copiilor de șase ani în clasa I, acțiune care a început în 1968 și urmează să fie generalizată în 1971. Pregătirile în vederea realizării școlii generale obligatorii de 10 ani vor începe tot în cursul anului viitor.

1969 înseamnă totodată continuarea în același ritm susținut a dezvoltării bazei materiale a învățămîntului. Cel mai important șantier al planului cincinal în învățămînt — noul local al Institutului politehnic din București — crește pe verticală și orizontală realizînd pînă la sfîrșitul anului viitor încă 25 000 mp de spațiu clădit. La Suceava își va deschide porțile noul local al Institutului pedagogic de trei ani, la Cluj, Iași, București etc se vor inaugura alte cîteva cămine studențești. Pentru noile construcții destinate învățămîntului de cultură generală și liceal s-au alocat fonduri de investiții cu circa 30 la sută mai mari decît cele prevăzute inițial în planul cincinal pentru 1969. Numai în mediul urban vor fi construite astfel peste 1 600 de săli de clasă. În sfera învățămîntului profesional se vor da în folosință circa 350 săli de clasă, iar numărul locurilor în internate va crește cu peste 14 000.

Anul 1969 — anul XXV al construcției socialiste — înregistrează transpunerea în fapt a unor prețioase indicații conținute în Directivele C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea învățămîntului, ilustrează progresul școlii românești ale cărei bogate tradiții cunosc o nouă și strălucită confirmare.

Cine ar putea să prevadă temperatura la care se vor zămisli poemele anului 25 al României socialiste, cine ar putea să sugereze măcar nuantele inedite ale viitoarelor picturi sau originalitatea și profunzimea unor simfonii și sonate încă nescrise ? Desigur, am fi putut solicita Muzelor un interviu imaginar, dar rămînem consecvenți ideii noastre de a descoperi în amplul peisaj al anului 1969 imaginile unor succese și împliniri ușor previzibile.

Aceste imagini certe izvorăsc, ca în toate domeniile de activitate ale vieții noastre, de la planul de stat care prevede o sumă de trei sferturi de miliard pentru dezvoltarea culturii și artei în 1969. Nu putem ghici ce spectacole originale vom aplauda în anul viitor, dar știm cu o inginerească exactitate că din cele 225 milioane de lei prevăzuți pentru lucrări de investiții se va asigura continuarea lucrărilor la noua construcție a Teatrului Național din București, a Teatrului Național din Craiova, a Teatrului de stat din Tg. Mureș ; precum și premierele a zece noi cinematografe. Însemnătatea tot mai mare a cuvîntului tipărit este ilustrată și de amenajarea în 1969 a 6 secții pentru tipărirea presei județene și continuarea lucrărilor pentru construcția altor trei tipografii noi.

Fonduri importante sînt alocate și pentru noi construcții și modernizări în domeniul radioului și televiziunii. Astfel, 1969 va întîlni în eter undele a două noi stații de radiodifuziune, iar Centrul de televiziune, aflat în construcție, va intra parțial în funcțiune. „Micul ecran" va deveni așadar, mai încăpător, atît în privința orelor de emisie, cît și în privința calității tehnice și artistice a programelor.

În acest context de certitudini, în acest univers larg și cu multiple fațete dar zugrăvit în linii precis conturate, îndrăznim să anticipăm că teatrele și cinematografele, bibliotecile și muzeele, expozițiile și sălile de concert vor găsi o audiență și mai largă în mintea și inima publicului ; că slujitorii culturii și artelor vor îmbogăți patrimoniul nostru spiritual cu noi opere în care să pulseze autentic dinamismul prezentului socialist, în care poporul să-și regăsească tradițiile și năzuințele dar, mai ales, gîndurile, eforturile și visurile sale din anii aceștia, de împliniri, ai socialismului — distincta sa personalitate.

În climatul viu, stimulator creat de politica partidului și statului nostru, oamenii de cultură și artă — români, maghiari, germani și de alte naționalități — au toate condițiile pentru a întruchipa prin operele lor acel **Poem al Anului XXV,** demn de marile și durabilele înfăptuiri ale poporului în efortul de edificare a României socialiste.

CULORILE LUMINOASE ALE PEISAJULUI SOCIAL

Una din ultimele vești ale anului ne anunță că în 1968 au fost înscriși în registrele stării civile peste 500 000 nou-născuți ! Să nu ne cerem să anticipăm cifra anului viitor pentru că, evident, ne-ar fi imposibil... În schimb, putem afirma că în următoarele luni va zîmbi spre soare (în mod cert, va fi o zi senină !), omul nr. 20 000 000 al României. Cum va fi și unde se va naște, în ce oraș, sau sat, pe care scară și la ce apartament va cobori barza... jubiliară ? Încă o dată, nu știm. Știm însă cu siguranță că acolo unde va deschide ochii, indiferent unde pe întinsul țării, va descoperi un peisaj uman, un **peisaj alcătuit pentru el și pentru frații lui, pentru familia de 20 000 000 de oameni ai patriei.**

Este, în primul rînd, un peisaj urbanistic, din ce în ce mai amplu și mai modern, un peisaj în care vor apărea schelele unor noi șantiere cu mii de blocuri, cu numeroase edificii destinate învățămîntului, ocrotirii sănătății, culturii. În această panoramă arhitecturală, **anul 1969 va consemna apariția unui număr de circa 90 000 apartamente, cu peste 30 000 mai multe decît s-au construit în 1968,** realizare care a devenit posibilă ca urmare a dezvoltării de ansamblu a economiei naționale, cît și măsurilor preconizate de conducerea partidului în legătură cu trecerea la diversificarea construcției de locuințe pe mai multe categorii de confort, finisaj și dotare.

Evident că, în uriașul angrenaj al industriei, acest însemnat volum de construcții, adăugat la volumul și mai important al vastelor șantiere descrise mai sus, produce o reacție în lanț, dinamizînd, în primul rînd, producția materialelor de construcții. Dintre fabricile care se edifică sau intră în funcțiune în 1969 (de prefabricate, de elemente ceramice, de geamuri etc.), amintim deschiderea șantierelor pentru **marile fabrici de ciment de la Cîmpulung Muscel și Aleșd, care, odată ajunse la capacitatea finală, vor realiza o cantitate de ciment egală cu producția anului 1968 și de opt ori mai mare decît producția de ciment a României anului 1938.** Explicația acestei creșteri poate fi găsită în cifra fondurilor de investiții alocate industriei materialelor de construcție — cifră dublă în 1969 față de 1968.

În peisajul civilizației citadine a anului ce începe mîine se profilează distinct clădirile albe — oaze de liniște și echilibru — destinate ocrotirii sănătății. În agenda pe 1969 a lui Aesculap sînt înscrise **10 policlinici noi și un spor de aproximativ 3 800 de paturi în spitale.** Desigur că drumurile anului viitor ne vor călăuzi spre Constanța în vederea altor reportaje despre cheiurile moderne ale portului nou, despre noile perle turistice ale litoralului. Dar cu acest prilej vom admira, nu departe de marile pachebouri oceanice, silueta zveltă a unui mare spital cu o capacitate de 900 de paturi și cu o policlinică proiectată pentru 500 000 de consultații pe an, tot complexul fiind structurat după cele mai noi și eficiente concepții ale organizării sanitare.

În 1950 cheltuielile statului în domeniul ocrotirii sănătății atingeau 644,5 milioane lei. **În 1969 aceste fonduri vor ajunge la 6 147,6 milioane ; cu alte cuvinte — peste 300 de lei pe cap de locuitor, de aproape opt ori mai mult decît în 1950.** Ce altă comparație ar putea ilustra mai pregnant ritmul viu, ascendent, în acest însemnat sector al vieții noastre sociale ?

În tabloul policrom al orașelor, în ritmul alert al străzii se va intensifica nu numai circulația obișnuită, a vehiculelor, ci și un alt gen de circulație pe care gospodinele, mai ales ele, o vor sesiza cu promptitudine. Urmare firească a sporirii producției bunurilor de larg consum și în strînsă relație cu creșterea veniturilor populației, **volumul vînzărilor de mărfuri cu amănuntul va atinge valoarea de 91 miliarde lei,** cu 7 la sută mai mult decît în 1968. În nomenclatorul firmelor care împînzesc azi străzile, firme încă sărace în materie de fantezie și ingeniozitate, vor apărea nume noi, mai inspirate — sperăm. Unde le vom întîlni ? Bineînțeles la București și în alte centre mari, dar și la Slobozia și la Sighet, la Tg. Jiu și la Focșani, la Alba Iulia și la Oltenița, Turnu Severin și la Sălaj. Adică — în toată țara ! Arterele comertului, ale unui comert tot mai modern, ajung în cele mai îndepărtate locuri, sporind nu numai volumul desfacerilor către public, ci și gradul de confort și civilizație al deservirii.

Așadar, 1969 îmbogățește acest peisaj uman al țării, acest peisaj cald și familiar al noilor cartiere cu forfota lor cotidiană. **E peisajul cîtadin în care se concentrează progresul general al societății noastre, un peisaj alcătuit de om pentru om, pentru exigențele, confortul și gustul său.** Nu e deloc un tablou idilic ; e un peisaj creat cu eforturi, eforturi care oglindesc grija constantă pentru ridicarea nivelului de trai, pentru atingerea parametrilor înalți ai civilizației socialiste preconizate în documentele Congresului al IX-lea și ale Conferinței Naționale a partidului.

★

1969 începe mîine ! În clipa în care ne pregătim să-i trecem pragul el nu reprezintă, pentru noi, nicidecum, o plecare în necunoscut. Peste tot, în toate călătoriile, întîlnirile și dialogurile pe care le-am purtat pentru a desluși mai bine sensurile și culoarea acestui reportaj de anticipație, peste tot, deci, ne-a întîmpinat un tablou conturat în linii precise. O proiecție, desigur, imaginară, dar a cărei materializare nu va întîrzia, ni se va dezvălui milimetric, ca o statuie care se eliberează din masa blocului de granit prin loviturile de daltă și ciocan ale sculptorului în închipuirea căruia ea există de mult.

Într-adevăr, profilul României anului 1969 există de mult ! Trasat cu claritate și precizie inginerească, tabloul complex al anului în care pășim a fost elaborat cu înaltă răspundere în lucrările și Documentele Congresului al IX-lea și ale Conferinței Naționale a partidului. Acest vast program al construcției socialiste concentrează, într-un imens snop de energii, uriașa forță creatoare a poporului, propulsează pe magistralele progresului economic și social pe toți oamenii muncii din patria noastră. Certitudinea viitorului, sentimentul de profundă încredere în politica înțeleaptă a partidului se reflectă cu putere în însuflețitele angajamente prin care mii și mii de colective din industrie și agricultură, din domeniul științei și culturii își asumă îndeplinirea unor sarcini dificile dar realiste în anul ce vine.

Sînt „semnele bune" ale Noului An, semnele înfloririi civilizației socialiste, chezășia ascensiunii neîntrerupte pe treptele progresului și ale bunăstării. Prin eforturile sale pline de abnegație, întregul popor prefigurează chipul de mîine al României, tabloul dinamic al anului 1969.

La acest reportaj au colaborat : D. MINCULESCU, AL. PLAIEȘU, R. ATANASESCU, A. PAPADIUC, R. SERBAN, I. ERHAN, D. TIRCOB și corespondenții „Scînteii"
Redactare : Paul DIACONESCU și Mihai CARANFIL

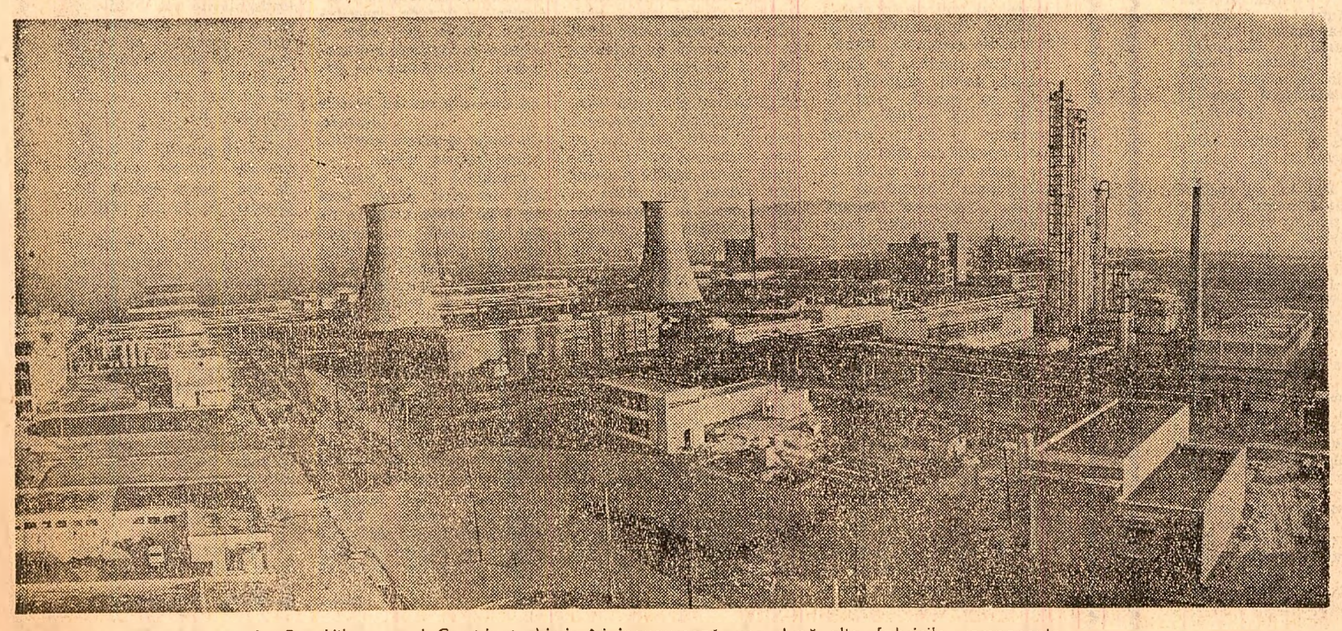

La Rm. Vîlcea, noul Combinat chimic își inaugurează, una după alta, fabricile componente

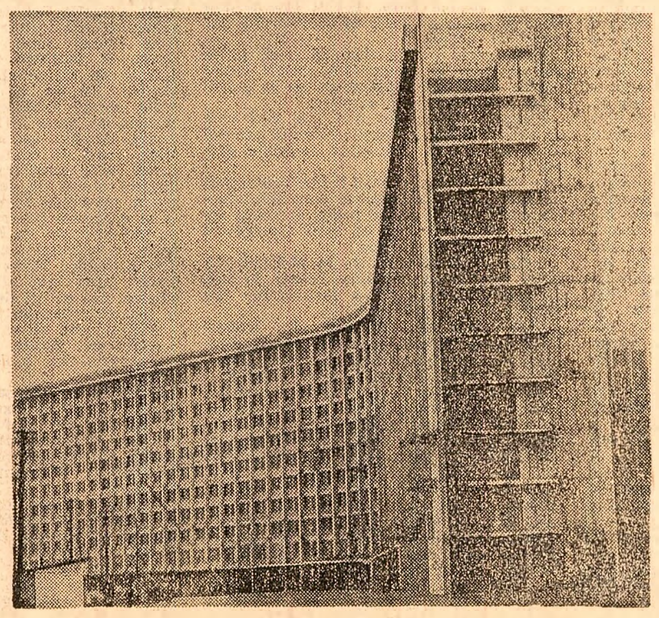

Profilul zvelt al noului spital aflat în construcție la Craiova

ZAHARIA STANCU

CONFESIUNI

Reflectînd un trecut frămîntat și dureros, situat cu aproape cinci decenii în urmă, confesiunile scriitorului Zaharia Stancu reprezintă un document de profundă autenticitate, care dezvăluie aspecte revelatoare pentru condiția dramatică, adeseori tragică, a tînărului scriitor în societatea burgheză, muncind în condiții grele pentru a-și agonisi cele necesare traiului.

În toamna lui 1921, întorcîndu-mă din Ardealul de Nord, unde colindasem Maramureșul și regiunea Oradea Mare, mă oprisem pentru cîteva zile la București. Cu o scrisoare de recomandație în buzunar, mă dusesem atunci la Cotroceni și într-o casă țărănească cu prispă și cu glastre de flori în geam, de pe strada Lupească, îl găsisem pe destinatar, poetul Dem. Gâlman, din gruparea revistei „Brazde adînci" care, pentru a-și cîștiga existența, lucra ca dactilograf într-o cameră lugubră din subsolul clădirii Ministerului Marinei. Dem. Gâlman m-a adus în oraș și m-a introdus în cercul prietenilor săi cu care scotea revista „Brazde adînci", tineri scriitori, care își rupeau de la gură ca să poată plăti hîrtia și tipografia. În afară de Florence Georgescu și George Mihail-Zamfirescu — care în seara aceea nu descindeau din cartierul lor de pe cîmpul Veseliei în oraș — pe toți i-am întîlnit în fața terasei Oteteleșeanu. Vorbele schimbate au fost puține, iar a doua zi eu am și părăsit Capitala.

Acuma însă, în primăvara lui 1922, după ce mă reîntorsesem în București și înainte de a-l întîlni pe Manole Tirintică, mă dusesem iarăși în strada Lupească unde știam că la nr. 105 locuiește poetul Dem. Gâlman — nenea Titi, cum îi spuneau băieții mai tineri — cu gîndul să-mi dea o mînă de ajutor în găsirea unei slujbe. M-a primit cu amabilitate, m-a întrebat ce mai scriu și mi-a citit cîteva sonete pe care tocmai le șlefuise. M-a însoțit pînă la colțul străzii și m-a întrebat cu ce mi-ar putea fi de folos. „Știi ? **Brazde adînci** nu mai apare. Și noi găsim cu greu foi care să ne publice". „Nu la publicat mă gîndeam, ci la un loc de muncă, să cîștig ceva ca să pot trăi". „Vino mîine pe mă aflam, un bărbat tînăr, slăbuț, puțin la trup, cu fața trasă și cu ochii neobișnuit de mari și de vii, oacheș.

— Cine mă caută ?

— Dumnealui !

I-am întins scrisoarea. George Mihail-Zamfirescu a citit rîndurile lui Dem. Gâlman, a pus scrisoarea în buzunar.

Ajuns seara acasă (cum era s-o aflu mai tîrziu) avea să pună scrisoarea la arhivă, pentru istoricul literar care o dată și o dată urma să se ocupe de opera lui. Dar eu nu mă gîndeam la istoria literaturii, nu mă gîndeam nici măcar la literatură. Sutele de ștampile de fier, izbite cu toată puterea cînd de plicurile scrisorilor rînduite pe mese, cînd de tușiere, îmi sfîșiau urechile, și-mi fărîmau în bucățele creierul. În fața ochilor mi se arăta, sub forma unor litere de foc, fraza lui Dem. Gâlman : „Z. Șt. e un scriitor de talent. Dacă îl vom ajuta, va deveni și el ceea ce am devenit noi"... Nu. Pentru nimic în lume, nu ! Nu voiam să mucezesc în subsolul Ministerului Marinei. Și nici să bat cu ștampila opt ore pe zi sau pe noapte scrisori sau ziare. George Mihail-Zamfirescu s-a dus către mijlocul sălii și i-a cerut voie șefului să absenteze cîteva minute. „Bine, dar să te întorci repede". A ieșit dintre împletiturile de sîrmă pe o ușă laterală și a venit la mine. „Hai cu mine la etaj". A început să alerge pe scări în sus. Abia m-am ținut după el. Am mers mult — mie mi s-a părut o veșnicie — pe coridorul de la etaj. Ne-am oprit la o ușă. „Așteaptă-mă aici". După un minut numai, s-a reîntors însoțit de o frumoasă și tînără doamnă.

— Soția mea, poeta Florence Georgescu. Am pus-o în curent cu scrisoarea lui Gâlman. Se va ocupa ea de dumneata.

Mi-a strîns mîna și a luat-o la fugă pe coridor și apoi pe scări în jos. Avea o mînă ușoară și rece, pe care n-am uitat-o niciodată. Florence Georgescu mi-a spus :

— Acum să mergem la directorul general.

Alte coridoare, mai luminoase sau mai întunecoase, mirosind toate a ziduri coșcovite, a hîrtii mucede, a șoareci.

— Aici !

Am intrat, ținîndu-mă mereu pe urmele doamnei Zamfirescu, într-o cameră supraîncărcată de public, om lîngă om, cîteva zeci ori poate cîteva sute și toți așteptînd să intre în audiență la inginerul Pitulescu, directorul general al poștelor. Nu se întrevedea nici o nădejde, însă doamna Zamfirescu, pentru care ceea ce vedeam nu constituia o noutate, mi-a spus, luîndu-mă

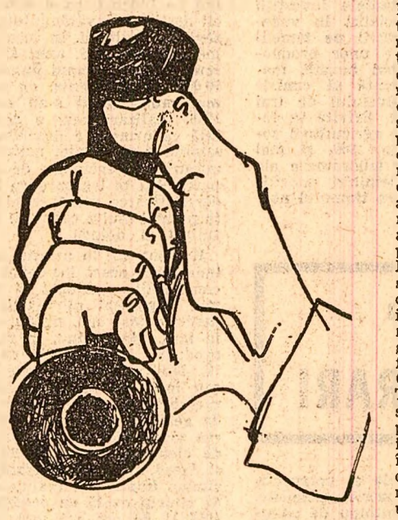

de mînă : „Ține-te de mine. O să intrăm". A început o luptă năprasnică în care coatele ne-au fost de mare folos. Am ajuns la ușa directorului general și am trecut și dincolo de pragul ei. Biroul directorului general era vast, luminos și nu lipsit de o oarecare eleganță rece, oficială, antipatică. Inginerul Pitulescu — să tot fi avut, la epoca aceea, patruzeci și cinci — cincizeci de ani — era un bărbat simpatic, blajin, cu vorbă fermă însă domoală, dulceagă chiar. Din felul prietenesc cu care ne-a primit, reieșea că o cunoștea bine pe doamna Zamfirescu și că-i purta stimă.

— Domnule director general...

I-a spus repede toată povestea.

— Băiatul e talentat. Are nevoie de o slujbă.

— Dar cu studiile cum stă ?

— Are talent, i-a replicat ascuțit doamna Zamfirescu.

Inginerul Pitulescu a rămas calm.

— Te cred, doamnă, dar eu am întrebat cum stă cu studiile.

Doamna Zamfirescu nu știa cum stau cu studiile, așa că mi-a revenit mie povara de a satisface curiozitatea directorului general al poștelor.

— În cazul acesta, doamnă, n-aș putea să-l numesc pe dumnealui decît factor poștal, rămînînd, bineînțeles, ca la întregirea studiilor să-l avansez.

Florence Georgescu nici n-a mai vrut să audă sfîrșitul frazei directorului general al poștelor. A ridicat, plină de mînie, glasul :

— Cum ? Factor poștal ? Dumneavoastră vreți să numiți un poet ca dumnealui factor poștal ? Asta nu se poate, domnule director general ! Nici eu, nici George nu vom îngădui așa ceva !

Inginerul Pitulescu sta în picioare în dosul biroului și se uita liniștit la noi. Doamna Zamfirescu m-a luat iarăși de mînă. „Hai, domnule..."

Prin marea de solicitatori din anticameră, abia ne-am strecurat afară. Florence Georgescu spumega de mînie : „Auzi! Să vrea să te numească factor poștal !".

Mai tîrziu, cînd devenisem un ziarist cunoscut, am fost mulți ani prieten de cafenea cu inginerul Pitulescu. Nu i-am reamintit niciodată de ziua în care voise să mă numească împărțitor de scrisori în cine știe ce mahala a Bucureștilor.

Cu George Mihail-Zamfirescu m-am mai întîlnit de multe ori în anii care au urmat, deși el nu mai locuia în Capitală. Mulți provinciali veneau în București să-și facă un rost și nu puțini dintre ei izbuteau. George Mihail-Zamfirescu, bucureștean get-beget, își căuta împlinirea destinului în provincie. A plecat cu soția la Satu Mare și au scos acolo revista „Icoane Maramureșene", la Iași a lucrat ca director de scenă și, după multe peregrinări, s-a reîntors la București...

Pe Dem. Gâlman l-am revăzut destul de rar. A publicat pe socoteală personală două volume de versuri, care au trecut nebăgate în seamă, s-a căsătorit, a luat lecții de canto și în cele din urmă a devenit tenor la Opera Română. Prin 1935 eram redactor la un ziar. Într-o duminică am aflat de la reporterii de fapte diverse că tenorul Dem. Gâlman a fost găsit mort într-o casă din nu mai știu ce stradă, alături de soția sa. Crimă ? Dublă sinucidere ? Nu s-a știut niciodată. În anii aceia duceam o viață destul de tumultuoasă. Așa cum mai înainte nu simțisem niciodată nevoia să mă duc să-l ascult pe Dem. Gâlman cîntînd pe scena Operei Române, n-am simțit nici acum nevoia, și nici n-am avut curiozitatea, de a mă duce să-l văd mort. L-am păstrat în amintire așa cum l-am cunoscut și cum l-am văzut întîia oară : amabil, drăguț, doritor să mă sprijine ca să ajung să-mi făuresc și eu o situație ca a lui.

. . . . . .

Lumea nu e ingrată, este așa cum este, și de uitat trebuie să uite. Ia gîndiți-vă numai la o lume în care nu ar exista uitarea. Ar fi o lume în care viața nu ar mai fi posibilă. Cînd eram tînăr gîndeam altfel, cu totul altfel, și nu din întîmplare întîiul meu articol de ziar publicat în ziarul **Victoria** din Turnu Măgurele se intitula „Mai puțină ingratitudine" și era extrem de violent.

Despre ce era vorba în acest articol, pe care îl uitasem de mult și de care mi-am adus brusc aminte vara trecută, cu prilejul pregătirii aniversării a o sută de ani de la nașterea lui George Coșbuc ? Era prin 1920 și trăiam la Roșiorii de Vede, unde urmam cursurile unui liceu de curînd întemeiat. Scriam versuri pe care le iscăleam cu diferite nume născocite și le publicam în presa literară din Capitală și din provincie. În afară de revistele literare pe care le căutam și le citeam cu tenacitate, răsfoiam atent și ziarele care mă țineau în curent cu evenimentele politice, sociale și culturale din țară. Așa s-a făcut că într-o zi am găsit într-un ziar din București știrea că parlamentul a aprobat, printr-o lege specială, ca văduvei lui George Coșbuc să i se dea o pensie lunară de optzeci de lei... Suma aceasta, în 1920, însemna mai nimic. Stăpînit de o mînie pe care și atunci și ceva mai tîrziu am socotit-o sfîntă, am rupt cîteva foi dintr-un caiet de școală, am pus mîna pe condei și am scris dintr-o răsuflare un articol de protest intitulat „Mai puțină ingratitudine". Articolul l-am trimis ziarului săptămînal **Victoria** din Turnu Măgurele, care l-a și publicat, spre mirarea tuturor profesorilor mei.

Revista „Brazde adînci" a dispărut și colaboratorii s-au răspîndit ca puii de potîrniche, căutîndu-și fiecare un locșor în paginile uneia sau alteia din revistele timpului. Unii însă au dispărut din literatură o dată cu această revistă care avusese o viață scurtă.

. . . . . .

Prin 1925—1926 locuiam la țară. Îmi căutam aci sănătatea șubrezită la oraș și-mi pregăteam niște examene. Fratele meu Ștefan, care rămăsese la București, îmi trimitea din cînd în cînd noutățile literare și cîte o revistă pe care o credea mai interesantă. Într-o zi am primit o revistă care se ocupa cu problemele de teatru. Pe pagina întîi am dat cu ochii de chipul lui George Mihail-Zamfirescu. Un teatru bucureștean — teatrul soților Bulandra — reprezenta cu mare succes „Domnișoara Nastasia". Fericitul autor nu era altul decît „George Mihail-Zamfirescu... Seara m-am urcat în tren și a doua zi dimineața mă aflam la București. Nu l-am tulburat pe autor cu vizita mea — locuia tot în casa părintească din mahalaua Veseliei — dar seara mă aflam în teatrul supraîncărcat de publicul entuziasmat. Dramaturgia românească se îmbogățise cu încă un autor valoros dar, cu tot succesul înregistrat, autorul „Domnișoarei Nastasia" rămăsese tot sărac, așa cum avea să rămînă pînă la sfîrșitul scurtei sale vieți. Soții Bulandra jucaseră piesa lui George Mihail-Zamfirescu „din obligație", primeau o subvenție de la Ministerul Artelor — așa că nu au ținut-o decît puțină vreme pe afiș, adică numai atît cît era strict necesar pentru împlinirea obligațiilor față de ministerul care acorda subvenția. Totul s-a terminat repede printr-o polemică de presă. George Mihail-Zamfirescu a mai scris și alte piese, unele s-au jucat, altele nu. Nici una din piese și nici măcar toate la un loc nu i-au asigurat autorului existența. A părăsit iarăși Capitala care nu-i pria, mergînd cu soția și copiii (avea acum două fete — Raluca avea să devină actriță, iar Gabi pictoriță) la Iași, spre a lucra la Teatrul Național de acolo ca director de scenă. A izbutit ? N-a izbutit ? Pe cine putea să intereseze viața scriitorului ? A intrat în presă, a scris cîteva romane, s-a îmbolnăvit și într-o după-amiază o mînă de prieteni de-ai lui ne-am adunat la cimitirul Sfînta Vineri pentru a-l purta pe umeri de la capelă pînă la groapă și pentru a arunca fiecare, după obicei, cîte un bulgăre de pămînt pe capacul sicriului în care avea să-și doarmă somnul de veci. Ne privea pe toți cu ochi uscați și mai ales privea mortul un om între două vîrste, uscățiv, îmbrăcat foarte modest. Mi s-a spus că era tatăl scriitorului. Atunci l-am văzut pentru prima dar și pentru ultima dată. Doamne, Doamne, cum venim pe lume și cum ne ducem !...

Acum, cînd scriu, Doamne-Doamne, nu fac decît să folosesc o expresie uzuală care de fapt nici nu-mi spune mare lucru. A fost însă o perioadă în cea dintîi parte a vieții mele în care acest cuvînt mă tulbura peste măsură și mă chinuia cu neîndurare. Despre perioada aceasta, cea mai aspră și mai dureroasă din copilăria mea, n-am suflat nici un cuvînt în *Desculț*. *Desculț* a fost gîndit îndelung de mine însă de scris el a fost scris în anii 1947—1948.

Înainte de a mă duce, pe la vîrsta de nouă ani, la școală, am învățat să citesc cărți în care erau folosite litere chirilice. Aceste cărți — sau mai exact spus cărțulii — fuseseră tipărite înainte de jumătatea celuilalt secol. Vremea trecuse peste paginile lor, le învechise și le îngălbenise însă fratele mai mare al tatei — frate numai după mamă — Alisandru Nasta, le păstrase cu îngrijire. Locula dincolo de Călmățui, în noroiosul cătun Viorica. De ce își îngrădiseră oamenii ariile și își ridicaseră casele tocmai în mocirla de peste gîrlă ? Pentru un motiv foarte simplu : *acolo li se dăduse țăranilor locuri de case*, acolo și nu în altă parte. Pe la acest frate vitreg al tatei mă duceam destul de des. Fiii lui se căsătoriseră, nu aveau timp de bătrînul cu care se și certaseră pentru pămînt și dacă fiii nu mai vorbeau cu bătrînul, nu mai vorbeau cu bătrînul nici nepoții de fiu. Lui bîtu Alisandru Nasta eu îi eram nepot de frate. Între tata și el neînțelegeri nu existau, așa că ori de cîte ori mă duceam la această rubedenie eram bine primit.

— N-ai vrea să te învăț să citești ?

— Ba da, bitule.

— Atunci vino încoace și așează-te lîngă mine.

M-am dus. Mătușă-mea Luluța pregătea mîncarea pe vatră. Cît a fiert mămăliga și a dat în foc oala cu fasole, învățasem să cunosc literele, să le leg și să rostesc cuvintele, frazele chiar. După ce am mîncat, m-am ridicat de pe scăunaș să plec.

— Acum, băiete, nu se cade să pleci cu mîna goală. Ai învățat să citești. Ai nevoie, ca să nu uiți, de o carte-două. Cînd te prinde uritul, te mai uiți prin pagini și-l alungi. Ține...

Și mi-a dat cîteva din cărțuliile pe care pînă atunci le păstrase numai pentru el.

Respectatul și iubitul meu prieten Victor Eftimiu va afla abia acum (cu întîrziere, deci, de aproape șaizeci de ani) că la premiera triumfală a operei sale de debut, „Înșir-te mărgărite", m-am ales, în învălmășeala alergării pe scările întortocheate care duceau la galeria **Naționalului**, cu bunătate de costum, purtat numai la zile mari, într-un hal fără hal. Îi mai aduc la știință că, în afara mînecilor hainei smulse aproape complet din umeri și a degetelor de la picioare, turtite, stînd într-una din laturile externe ale balconului și sucindu-mi într-una gîtul ca să pot urmări acțiunea, am rămas, timp de cîteva zile, cu el strîmb.

La nu multă vreme după aceea, dramaturgul a mai avut în mine un participant prin fraudă, ca să zic astfel, cu prilejul unei sezători literare organizată de Societatea studenților în litere. Afișul, ticluit cu litere de mînă și lipit la intrarea Facultății, cuprindea nume de scriitori care îmi erau îndeajuns de bine cunoscuți din înfriguratele și mult amestecatele mele lecturi : Emil Girleanu, Cincinat Pavelescu, Eugen Lovinescu. Cuprindea deopotrivă numele Mariei Filotti, interpretă principală, suavă a poemului care continua să fie încîntarea mea sufletească. Iată și numele autorului piesei considerată evenimentul vieții teatrale din acea stagiune, cum eveniment reprezintă ori de cîte ori, de-a lungul unei jumătăți de veac și mai bine, an de an aproape, ea se reia.

Urcînd treptele Universității, citisem, recitisem atît de atrăgătoarea înștiințare în timp ce pe lîngă mine treceau și intrau veseli, în clădirea monumentală, tineri și tinere (studenți, studente) cărora le era hărăzită bucuria deosebită de-a alcătui onoratul public al festivității. Îi urmăream cu coada ochiului cum urcau în grabă treptele scării dinspre bulevard și cum, fără a mai învrednici cu-o privire afișul al cărui conținut le era cunoscut se mistuiau dinapoia ușii masive, grele. Îi urmăream cu coada ochiului, prefăcîndu-mă că citesc o dată, încă o dată, comunicarea, și este de la sine înțeles că-i invidiam.

Dacă va trebui să dau socoteală cîndva de metehnele firii mele și mi se va aduce, între altele, imputarea că am rîvnit la starea unor făpturi de o seamă cu mine, voi recunoaște : da ! Am suferit mult, în copilărie și în adolescență, de-a nu fi putut să îmbrac uniforma elevului de liceu, iar mai tîrziu de-a urca treptele la al căror capăt mă găseam în după amiaza aceea duminicală ; cu alte cuvinte, de-a deveni student. Uneltele experienței mele de viață pînă în pragul vîrstei de nici 16 ani pe care o aveam atunci fusese mistria, vingalacul, nicovala, ciocanul. Bune și ele, ajutîndu-mă să-mi cîștig pîinea, singur ; bune — îngăduindu-mi să-mi cumpăr din măruntul salariu pe care îl căpătam la sfîrșitul săptămînii o carte, o revistă, un bilet de intrare la teatru. Universul vieții mele în răstimp se lărgise intrînd în mișcarea tineretului socialist și constatînd că toți noii mei prieteni (erau ucenici, calfe, vînzători de prăvălie) tînjiseră, tînjeau încă, asemenea mie, să meargă mai departe la școală, nu putuseră, nu puteau din pricina care stătuse și în calea năzuințelor mele : sărăcia de-acasă.

Trecea timpul, se rărise numărul tinerilor care intrau tot mai zoriți în cuprinsul clădirii. Mi-era ciudă că, timid fiind, nu mă amestecasem printre grupurile, unele dintre ele destul de numeroase, care veniseră mai înainte. Aer de student nu aveam, nu pentru că îmbrăcămintea ar fi trădat condiția mea de tînăr muncitor. Dimpotrivă, purtam totdeauna, cînd nu eram în fabrică, un rînd de haine ieftine dar curate, cămașă albă, guler scrobit, lavalieră, pălărie neagră, rotundă, cu boruri late. Da-da, lavalieră și pălărie cu boruri mari, cum purtau unii tovarăși ai mei de la clubul socialist, cu veleități artistice și, de asemenea, literare ; cum purtau, la urma urmei, poeții veritabili și, mai cu seamă, pictorii. Poet nu mă socoteam, însă prozator — da !, putînd face dovada cu mici schițe pe care mi le publicase „Dumineca", revistă de familie, „Universul literar", „Veselia', publicație umoristică (eram, la nevoie, și umorist).

Nu aveam aer de student din motive vestimentare, ci pentru că arătam a fi, în cazul cel mai bun, un licean de curs inferior.

În vreo două rînduri m-am îmbărbătat, spunîndu-mi apăsat : „Intru ! Cum se mai ivește un student (din păcate, se arătau tot mai puțini acum) mă iau după el și mă strecor înăuntru. Ce-o să se întîmple ? Nimic !"

. . . . . .

S-au oprit, la bordura trotuarului, două trăsuri de piață din care au coborît patru bărbați și o cucoană, tînără și foarte înaltă, mlădioasă și zîmbitoare. M-a săgetat un fior pe cînd ei urcau scara, la brat, foarte bine dispuși, căci îi recunoscusem — pe frumoasa doamnă deoarece o văzusem deseori pe scenă, pe bărbați după fotografiile din reviste. Era ea, fermecătoarea, trista copilă a Împăratului din „Înșir-te mărgărite" ; erau ei, prozatorul delicat, evocator al traiului boierilor moldoveni de demult, criticul despre care se știa că venise, cu pataiamale de studii, recent de la Paris, poetul dublat de epigramist, popularitatea recoltînd-o de pe urma celei de-a doua ipostaze ; era, în sfîrșit, el, autorul feeriei întraripate pe care o văzusem în răstimp de patru sau cinci ori și din care, firește masacrîndu-le, declamam toată ziua, în gînd sau cu glas tare, versuri oricît de multe.

Presupun că șosirea oaspeților fusese pîndită de niscai perechi de ochi, prin fereastră, deoarece în clipa următoare ușa de la intrare a fost repezită ca de o suflare de vînt în lături, iar în pragul ei au apărut în întîmpinare cîteva tinere persoane ușor emoționate. Un student mai înalt de statură, cu aer mai solemn (am priceput apoi că era președintele Societății) a adresat musafirilor urări de bun-venit, înșelate pe-un petec de hîrtie, o studentă în costum național a oferit Doamnei artiste flori prinse într-o panglică tricoloră. O glumă, pe care n-am auzit-o, a domnului mai vîrstnic, mai scund de statură, mai elegant îmbrăcat decît ceilalți, — purta și monoclu, — (îl identificasem pe Cincinat Pavelescu) a înlăturat nota oficială a primirii ; pe urmă...

Pe urmă, dimpreună cu ei toți, oaspeți în primul rînd, m-am pomenit, în ropot de aplauze, în sala întesată de public. Să mă trag îndărăt de pe scară, cînd veniseră scriitorii, dimpreună cu artista de frunte a Teatrului Național — nu avusesem timp. E drept că mă pironise în loc și curiozitatea. Pentru întîia oară puteam să văd, atît de aproape, altfel decît în reproduceri de fotografii sau desene, autori pe care îi citisem între altele în „Flacăra", o revistă foarte răspîndită pe-atunci : pentru întîia oară mi se ivea norocosul prilej să fiu lîngă marea actriță și să-mi dau seama cum arăta — altfel decît în întruchipările rolurilor din piesele clasice sau moderne în care juca. Era tot așa de frumoasă. Ea și Marioara Voiculescu beneficiau la vremea aceea de sufragiile entuziaste ale criticii și ale spectatorilor. Începea să se netezească în fața pașilor ei gratioși îndelungul, gloriosul drum al carierei Agepsinei Macri, devenită mai tîrziu Eftimiu.

Mă neliniștise într-un rînd faptul că privirea lui Emil Girleanu se oprise asupra mea, părîndu-mi-se chiar că-i șoptește ceva lui Cincinat care, și el, mă fixase o secundă, scrutător prin impresionantu-i monoclu. Vor fi gîndit cumva : ce sînt și cine sînt ? Student ? Eram prea tînăr. Lavaliera ar fi fost de natură să le spună că aș fi scriitor. Da, dar ce fel de scriitor ? Autor de schițe și nuvele ca unul dintre ei ? Plăsmuitor de madrigaluri și epigrame ca al doilea ? Nu știau cum mă cheamă și la ce reviste colaborez. Nu-și aminteau să mă fi văzut la Terasă.

A citit numai **Emil Girleanu** o istorioară cu gîze, a declamat Cincinat Pavelescu o poezie după care Eugen Lovinescu a deschis partea a doua, și cea mai interesantă, a programului vorbind despre „Înșir-te mărgărite" și prezentîndu-l pe autorul operei — tînăr, exuberant, neintimidat cîtuși de puțin de aplauzele și uralele tineretului, dar mulțumind ovațiilor cu înclinări dezinvolte. La fel era aplaudat pe scena Teatrului după fiecare spectacol și la fel mulțumea. Uimire, încîntare a stîrnit ilustrarea de către critic a conferinței sale cu referiri la anume scene din desfășurarea poemului, pasagiile fiind interpretate de Maria Filotti, al cărei partener, deloc mai prejos decît cel pe care îl avea pe scenă, era chiar autorul.

Nu e cunoscut multora că dramaturgul a jucat ulterior, cu excepționale însușiri scenice, în unele din lucrările sale. Interpret al personajelor din comediile-l gen Sacha Guitry, de salon, era și confratele său A. de Herz căruia, cu deosebire, piesa „Păiajenul" îi crease o mare reputație.

Cine-l aude pe poet, astăzi, în pragul vîrstei de optzeci de ani, la Radio, rostind conferințe sau recitindu-și versurile, cine-l vede și-l ascultă la Televiziune, în sălile de festivități culturale evocîndu-și contemporanii și făcînd, în încheiere, lecturi din opera sa originală, se simte străbătut de profundă emoție.

. . . . . .

Multiple sînt trăsăturile care-l păstrează, sufletește, pe octogenar, tînăr ca-n epoca debutului ; care însuflă scrisului său culoare, prospețime, limpezime, căldură.

Dominantă la el este, aș putea spune, puterea-i de muncă ne-ntreruptă, neobosită — dovada constituind-o opera pe care a creat-o și continuă s-o sporească. Dominantă — generozitatea.

Eu vin spre voi cu brațele întinse,
Cu inima în palmă oferită...

spune într-un sonet.

Contopită cu ea este o altă însușire, căreia încă nu i se oferă moneda de aur meritată și despre care, din păcate, prea mulți semeni ai noștri cred că este numai o noțiune de plictisitor și perimat cod al manierelor... burgheze : politețea.

Într-o viață de om ca aceea a lui Victor Eftimiu, cine ar fi putut sau ar putea spune că un gest al lui, un cuvînt, o voluntară sau involuntară omisiune au pricinuit cuiva sentimentul mîhnirii sau jignirii ?

— Te-am citit, maestre, săptămîna aceasta, într-o revistă din nu-mi mai aduc aminte ce tîrgușor al țării și am băgat de seamă că

ION PAS

VREMURI

Prozatorul Ion Pas lucrează în momentul de față la un nou volum de memorii intitulat „Vremuri", în care vor fi evocate personalități ale vieții noastre literare și artistice cunoscute de-a lungul unei cariere scriitoricești de peste cinci decenii.

Din primul capitol al cărții sale, în care ne este înfățișată și aspirația spre cultură a tineretului muncitoresc din acele vremuri, am desprins acest fragment.

torez prietenia pe care mi-a acordat-o de-a lungul unei jumătăți și mai bine de veac. Pe care mi-o arată și azi. Îi port recunoștință. Datorez ei aprecierea și prietenia la fel de generoasă, mult încurajatoare pentru anii începuturilor mele, a scriitorului neîndeajuns prețuit care a fost, cum am mai amintit într-altă parte [1]), prozatorul și poetul V. Demetrius. În lotul recunoștinței mele au rămas deopotrivă nuvelistul Nicolae Pora și desenatorul Bărbulescu-B'Arg.

Dacă mai tîrziu am avut, și continuu să am, înțelegere pentru străduințele tineretului în a se afirma, dacă mă bucur de reușitele unora din rîndurile lui și urez altora să nu se declare descumpăniți la întîlnele ne'zbînzi, este pentru că am avut norocul de-a mă fi împărtășit, atunci cînd aveam mai multă nevoie de ea, din căldura dăruită de prieteni mai vîrstnici.

. . . . . .

Condiția mea de viață și realitățile pe care le-am trăit m-au dispensat (aș putea spune, m-au împiedicat) să introduc în paginile unora din cărțile mele elementele ficțiunii. Ce aș mai fi putut inventa — și de ce ? Imaginația, „exagerarea conștientă" (folosesc un termen cu largă circulație într-un timp) nu și-au avut deloc partea de contribuție în „Zilele vieții tale" sau în „Carte despre vremuri multe", spre exemplu. N-am avut trebuință de ele. Dacă revendic un merit cărților mele, e caracterul lor de document autentic, corect. Dacă li se vor fi recunoscut și alte calități, cu atît mai bine pentru mine și pentru ele. În orice caz nu le apăr, și de aceea nu am intervenit niciodată, la modul explicativ sau polemic, atunci cînd o anume părere nu mi-a făcut plăcere.

Să se apere singure !

Mai fac mărturisirea că satisfacțiile cele mai mari în literatura pe care am scris-o mi-au fost oferite de paginile consacrate copiilor. Întîlnesc și astăzi (întîmplările mă înduioșează) persoane înaintate în vîrstă, apropiate de vîrsta destul de înaintată a mea, care mă încredințează că mi-au fost cititori în anii copilăriei lor, ceea ce confirmă și reconfirmă adevărul că primele lecturi și primele impresii prilejuite de ele rămîn pentru totdeauna fixate pe ecranul memoriei.

Poate pentru aceea mi-am îndemnat, de repetate ori, tovarășii de condei ca măcar una din cărțile lor să fie consacrată copilăriei proprii sau lumii copiilor de astăzi. Un exemplu îmbietor, ilustru, ni l-a dat Creangă. Exemple ilustre am avut în Andersen și în Anatole France care a scris, la 80 de ani, cea mai delicată carte a sa de amintiri din copilărie și a adresat mamei sale omagiul cel mai gingaș.

[1]) „Carte despre vremuri multe", 1963.

Desene de Radu GEORGESCU

Majorarea salariilor — o expresie a grijii partidului și statului nostru pentru slujitorii școlii

TELEGRAME ADRESATE C. C. AL P. C. R., TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

Membrii corpului profesoral și personalul tehnico-administrativ din școli și facultăți, întruniți în adunări cu prilejul adoptării recentei Hotărîri privind majorarea salariilor și experimentarea noului sistem de salarizare în întregul învățămînt, au adresat C.C. al P.C.R., personal tovarășului Nicolae Ceaușescu, însuflețite telegrame.

„Prevederile Hotărîrii constituie pentru noi toți un îndemn și mai puternic la îndeplinirea cu succes a sarcinilor de mare răspundere ce ne revin în instruirea și educarea noilor generații de cadre inginerești, specialiști cu o înaltă pregătire profesională, cu concepții politice înaintate, devotați cauzei partidului și înfloririi materiale și spirituale a patriei noastre" — se spune, printre altele, în telegrama cadrelor didactice, personalului didactic ajutător și administrativ-gospodăresc din **INSTITUTUL POLITEHNIC „GH. GHEORGHIU-DEJ" DIN BUCUREȘTI.**

Cadrele didactice și ceilalți salariați de la **ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE**, în telegrama trimisă, își exprimă **„recunoștința profundă față de partid, care manifestă o grijă permanentă pentru întregul învățămînt din țara noastră. Conștienți de sarcinile înalte ce ne revin** — se spune în telegramă — **ne angajăm să consacrăm întreaga energie, cunoștințele și capacitatea noastră de muncă pregătirii de cadre cu înaltă calificare, educate în spiritul concepției marxist-leniniste și al unei demne comportări în producție și în societate. Totodată ne angajăm să mobilizăm întregul potențial de cercetare științifică de care dispunem, pentru a asigura legarea mai strînsă a cercetării de cerințele economiei, în scopul ridicării eficienței activității științifice".**

În telegrama cadrelor didactice de la **INSTITUTUL AGRONOMIC „NICOLAE BĂLCESCU" DIN BUCUREȘTI** se menționează: **„Aprinși la hotărîrii a stîrnit în rîndurile cadrelor didactice din institutul nostru un puternic ecou și o vie manifestare de entuziasm și recunoștință față de conducerea partidului și statului, pentru grija deosebită și îndrumarea permanentă acordată învățămîntului, cadrelor didactice, elevilor și studenților. Cadrele didactice din institutul nostru, conștiente de misiunea înaltă ce le revine, și însuflețite de noile măsuri luate de partid, se angajează solemn în fața partidului și a dumneavoastră, tovarășe Nicolae Ceaușescu, ca, prin eforturi sporite, să contribuie la perfecționarea procesului de învățămînt, la educația comunistă a studenților, dăruindu-se cu toată puterea și pasiunea cauzei nobile a înfloririi științei, tehnicii și culturii în Republica Socialistă România".**

Participanții la adunarea de la **UNIVERSITATEA IEȘEANĂ „AL. I. CUZA"** consemnează în telegramă: **„Ne exprimăm întreaga noastră recunoștință față de conducerea de partid și de stat, față de Dumneavoastră personal, iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, pentru înalta apreciere pe care, și pe această cale, o dă partidul și întregul nostru popor misiunii nobile și de mare răspundere, încredințată corpului didactic, — de instruire și educare a generațiilor tinere, de perfecționare și dezvoltare a învățămîntului din România. Aceste măsuri ne vor stimula și mai mult eforturile și răspunderea pentru îmbunătățirea continuă a procesului de învățămînt, în lumina celor mai noi și mai valoroase realizări ale științei și culturii contemporane, pentru promovarea unui conținut mai bogat al muncii de educare comunistă, dînd astfel patriei noastre noi generații de intelectuali demni de epoca socialismului și comunismului".**

„Deplin conștienți că această Hotărîre este rodul eforturilor susținute pe care întregul popor le depune pentru desăvîrșirea construcției socialiste din patria noastră — se spune în telegrama trimisă de **INSTITUTUL DE ARHITECTURĂ „ION MINCU" — privind-o ca o expresie a înaltei griji a partidului față de învățămîntul superior, asigurăm Comitetul Central și pe Dumneavoastră, tovarășe Nicolae Ceaușescu, că ne vom folosi întreaga noastră capacitate și putere de muncă pentru cultivarea în rîndul tinerei generații a celor mai nobile virtuți cetățenești, cît și pentru pregătirea de specialiști capabili să ridice arhitectura pe o treaptă calitativă superioară a dezvoltării sale, demnă de strălucitele ei tradiții din trecut și în armonie cu înflorirea științei și culturii în patria noastră socialistă".**

De la **UNIVERSITATEA „BABEȘ-BOLYAI" DIN CLUJ** a fost expediată o telegramă în care se spune, printre altele: **„Corpul profesoral, personalul tehnic, economic, administrativ-gospodăresc — români, maghiari și de alte naționalități — ne angajăm să îndeplinim în mod exemplar politica partidului nostru, să aplicăm în viață Directivele C.C. al P.C.R. și prevederile Legii învățămîntului privind dezvoltarea și perfecționarea școlii de toate gradele din România, să pregătim cadre de specialiști cu profunde cunoștințe, intelectuali cu vastă cultură, devotați trup și suflet partidului și poporului nostru, vrednici să țină viu aprinsă flacăra științei și culturii românești".** Tot astfel, cadrele didactice de la **UNIVERSITATEA DIN TIMIȘOARA** se angajează în telegrama trimisă, să depună toate eforturile **„pentru a intensifica activitatea de educare a viitorilor intelectuali, în spiritul ideilor marxism-leninismului, să intensifice activitatea de cercetare la nivelul științei mondiale, contribuind astfel la edificarea și propășirea României socialiste".**

Sentimente și angajamente asemănătoare sînt redate și în telegramele adresate de colectivele didactice și de salariații **INSTITUTULUI DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE BUCUREȘTI, INSTITUTULUI DE PETROL, GAZE ȘI GEOLOGIE, INSTITUTULUI DE ARTE PLASTICE „NICOLAE GRIGORESCU", CONSERVATORULUI „CIPRIAN PORUMBESCU", INSTITUTULUI DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT** etc.

Au adresat telegrame și numeroase colective didactice din licee și școli generale, din unități de învățămînt profesional și tehnic. **„Ca oameni ai școlii** — se spune, printre altele, în telegrama trimisă de corpul profesoral de la **LICEUL „ION NECULCE"** din Capitală — **noi vedem în această hotărîre o nouă manifestare a înaltei aprecieri pe care partidul și guvernul, întregul nostru popor, o dau misiunii nobile și de înaltă răspundere care ne-a fost încredințată de a instrui și a educa generațiile tinere care constituie viitorul națiunii noastre socialiste. Afirmîndu-ne din inimă deplina și ferma adeziune față de politica partidului, vă asigurăm că vom ridica nivelul calitativ al procesului instructiv-educativ, vom fi tot mai mult în mijlocul elevilor, vom asigura cultivarea și mai perseverentă în rîndul tineretului a concepției materialist-dialectice despre lume și viață, a înaltelor valori morale ale societății noastre, a pasiunii pentru muncă, a dragostei pentru patria socialistă și a încrederii nețărmurite în cauza socialismului și comunismului".**

În telegrama cadrelor didactice de la **LICEUL „MATEI BASARAB"** din Capitală se menționează: **„Primind cu bucurie și satisfacție noua Hotărîre, ne angajăm în fața conducerii partidului să folosim toată capacitatea noastră profesională pentru educarea și instruirea tinerei generații, îndrumînd în permanență pașii elevilor la învățătură, în viață. Ne exprimăm încă o dată adeziunea noastră deplină față de cauza partidului, față de politica sa înțeleaptă, față de eforturile pe care conducerea partidului, Dumneavoastră personal, iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, le depuneți pentru dezvoltarea învățămîntului, pentru înflorirea necontenită a patriei, pentru ca ea să fie tot mai bogată, tot mai frumoasă, mai puternică și independentă".**

Colectivul cadrelor didactice de la **GRUPUL ȘCOLAR AUTO BUCUREȘTI**, exprimîndu-și profunda recunoștință față de grija partidului și statului pentru slujitorii școlii, arată că: **„în aceste clipe de puternic avînt în opera măreață de desăvîrșire a construcției socialiste, cînd învățămîntul românesc cunoaște o dezvoltare fără precedent, alături de toate cadrele didactice din țara noastră, asigurăm conducerea partidului că vom pune întreaga noastră energie, pricepere și capacitate creatoare în slujba pregătirii intelectuale și morale a tineretului, a educării în spiritul respectului față de tezaurul valorilor materiale și culturale ale poporului nostru, în spiritul patriotismului și al internaționalismului socialist, al cultivării concepțiilor înaintate despre muncă și viață".** „Sîntem conștienți de rolul deosebit pe care îl avem, ca profesori și educatori — se arată în telegrama colectivului didactic de la **GRUPUL ȘCOLAR DE ALIMENTAȚIE PUBLICĂ BUCUREȘTI** — în formarea cadrelor cu o înaltă pregătire profesională, necesare comerțului nostru socialist, cadre capabile să asigure o deservire exemplară la nivelul cerințelor consumatorilor. Asigurăm conducerea de partid că vom concentra întreaga noastră capacitate pentru îndeplinirea sarcinilor ce ne revin în creșterea și educarea cadrelor necesare comerțului socialist".

„Îndrumînd copiii să descifreze slova cărților, să cunoască minunatul univers al culturii umane, noi, învățătorii și profesorii ȘCOLII GENERALE NR. 175 DIN CAPITALĂ, ne angajăm solemn să-i educăm în spiritul ideilor înaintate ale societății noastre, să le sădim în inimi dragostea pentru patrie și popor, mîndria pentru mărețele realizări socialiste, profunda recunoștință și devotamentul față de Partidul Comunist Român".

Au mai trimis telegrame, colectivele pedagogice de la **LICEELE „NICOLAE BĂLCESCU", „I. L. CARAGIALE", „GHEORGHE ȘINCAI", „GHEORGHE LAZĂR", „MIHAI VITEAZUL"**, de la **ȘCOLILE GENERALE NR. 5, NR. 99, NR. 150, NR. 193**, de la **GRUPUL ȘCOLAR UCECOM**, și **GRUPUL ȘCOLAR AL TRUSTULUI I CONSTRUCȚII-MONTAJ**, toate din București, și altele.

HOTĂRÎREA

Comitetului Executiv al Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România cu privire la sarcinile sindicatelor în desfășurarea întrecerii socialiste pentru îndeplinirea și depășirea prevederilor planului de stat pe anul 1969

Hotărîrile Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român și legea adoptată de Sesiunea Marii Adunări Naționale, cu privire la planul și bugetul de stat pe anul 1969, constituie pentru toți oamenii muncii, pentru mișcarea sindicală din România, un însuflețitor program de activitate pentru dezvoltarea în continuare a întregii economii naționale.

Liniile directoare ale planului pe anul viitor, care prevăd menținerea ritmurilor înalte în ramurile conducătoare din economie, creșterea însemnată a productivității muncii, reducerea mai accentuată a cheltuielilor de producție și de circulație, îmbunătățirea calității produselor și asigurarea competitivității lor pe piața externă, sporirea rentabilității întreprinderilor, precum și creșterea veniturilor oamenilor muncii se înscriu în programul adoptat de Congresul al IX-lea al P.C.R. și în măsurile stabilite de Conferința Națională a Partidului de înflorire și prosperitate a patriei noastre socialiste.

Încrederea și optimismul cu care clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, întregul nostru popor privesc prezentul și viitorul își găsesc o puternică expresie în rodnicul bilanț al realizărilor înregistrate pînă acum în toate domeniile activității economice, tehnico-științifice și social-culturale, care atestă din plin justețea aplicării de către Partidul Comunist Român a principiilor generale ale marxism-leninismului la particularitățile țării noastre, slujirea cu fidelitate a intereselor fundamentale ale poporului român

Succesele obținute în îndeplinirea și depășirea, an de an, a planului de stat și a angajamentelor luate, exprimă vitalitatea și dinamismul orînduirii noastre, ele sînt o grăitoare manifestare a eroismului tuturor oamenilor muncii și constituie o puternică bază pentru obținerea de noi progrese în dezvoltarea țării, în perioada care urmează.

La toate aceste înfăptuiri, o contribuție de seamă au adus și sindicatele, care, îndrumate de partid, au pus în centrul activității lor atragerea oamenilor muncii la o mai vie participare în întrecerea socialistă, au exercitat mai bine menirea de organizații profesionale, punînd în valoare capacitatea, hărnicia și spiritul novator al miilor anonime de salariați. Sindicatele au cultivat în rîndul maselor atitudinea înaintată față de muncă, responsabilitatea personală și colectivă pentru realizarea sarcinilor de producție, au participat activ la înfăptuirea măsurilor privind îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață ale celor ce muncesc.

Ca o expresie a deplinei dăruiri în muncă, a patriotismului de care dau dovadă oamenii muncii, organele și organizațiile sindicale au primit cu deosebită însuflețire chemările la întrecere ale organizațiilor de partid din municipiul București și județul Timiș și angajamentele tuturor organizațiilor județene de partid, în vederea depășirii sarcinilor planului de dezvoltare a economiei naționale pe anul 1969.

Comitetul Executiv al Consiliului Central al U.G.S.R. își exprimă totala adeziune față de valoroasa acțiune inițiată de partid, concretizată de hotărîrea Secretariatului C.C. al P.C.R. privind desfășurarea întrecerii între organizațiile județene de partid și cheamă comitetele uniunilor sindicatelor pe ramuri profesionale, consiliile județene, municipale și orășenești ale sindicatelor, toate sindicatele din întreprinderi și instituții ca, folosind întreaga lor capacitate organizatorică, experiența acumulată de-a lungul anilor în organizarea întrecerii socialiste, să desfășoare o susținută muncă de popularizare a angajamentelor luate de organizațiile județene de partid, pentru ca ele să fie cunoscute și însușite de masa largă a celor ce muncesc, să le mobilizeze pentru îndeplinirea și depășirea lor.

Sindicatele să sprijine comitetele de direcție pentru ca acestea să defalce sarcinile de plan pe secții și locuri de muncă, pe trimestre și luni, și pe această bază, să împletească strîns dezbaterea sarcinilor de plan cu toți angajații cu preocuparea pentru stabilirea obiectivelor și a angajamentelor în fiecare întreprindere, pentru valorificarea deplină a rezervelor interne, folosirea rațională a capacităților de producție, a forței de muncă și a timpului de lucru, în scopul creșterii producției și a productivității muncii, îmbunătățirii calității produselor și sporirii rentabilității și luării tuturor măsurilor tehnice și organizatorice care să conducă la înfăptuirea angajamentelor asumate.

Sindicatele din institutele de proiectări vor acționa în vederea concentrării întregii activități a proiectanților de a asigura beneficiarilor proiecte la termen și în condiții de calitate, de a găsi soluții cît mai economicoase pentru reducerea cheltuielilor de deviz, a spațiilor tehnologice prin amplasarea unor instalații în aer liber și îmbunătățirea gradului de folosire a suprafețelor construite.

Sindicatele din unitățile de construcții-montaj sînt chemate să organizeze mai temeinic întrecerea pentru realizarea integrală a volumului de investiții planificat și scurtarea termenului de execuție a obiectivelor în construcție, gospodărirea judicioasă a materialelor și predarea obiectivelor în condițiile unui finisaj îngrijit și aspect plăcut.

Sindicatele din institutele de cercetări să intensifice activitatea în rîndul oamenilor de știință și cercetătorilor în scopul valorificării potențialului creator al acestora, în acțiunea de introducere a noilor procese tehnologice în unitățile economice, în găsirea celor mai bune soluții pentru modernizarea mașinilor și utilajelor, pentru îmbunătățirea performanțelor tehnico-economice ale produselor.

Sindicatele din unitățile agricole de stat să-și îndrepte atenția spre mobilizarea tuturor lucrătorilor pentru utilizarea integrală a parcului de tractoare și mașini agricole, folosirea judicioasă a fondului funciar și extinderea suprafețelor irigate, să contribuie la obținerea unei producții sporite, vegetale și animale, pentru satisfacerea nevoilor de consum ale populației și aprovizionarea industriei cu materii prime.

Pentru a asigura participarea activă a maselor muncitoare la lupta pentru îndeplinirea și depășirea planului de stat pe 1969, sindicatele sînt chemate să folosească cu pricepere și spirit de inițiativă organizarea dinamică și cît mai eficientă a întrecerii socialiste la fiecare loc de muncă, secție și întreprindere, antrenînd la această importantă mișcare pe toți muncitorii, inginerii, maiștrii și tehnicienii, să folosească din plin experiența valoroasă a fruntașilor, astfel ca metodele lor de muncă să devină un bun al întregului colectiv, să organizeze o vie publicitate pentru a crea o puternică emulație, stimulînd moral și material evidențiații și fruntașii.

Desfășurînd o vastă și multilaterală activitate cultural-educativă, sindicatele sînt chemate să îndeplinească un rol deosebit de important în întărirea disciplinei sub toate aspectele ei, să folosească mai bine formele obștești de influențare și opinia colectivă, astfel încît fiecare salariat să înțeleagă importanța pe care o are disciplina în procesul de producție atît pentru propriul lui interes cît și al colectivului în care lucrează.

Consiliile județene, municipale și orășenești, să pună în centrul atenției, îndrumarea sindicatelor în scopul participării lor din plin la activitatea economică a întreprinderilor și împreună cu acestea să inițieze schimburi de experiență, consfătuiri și alte acțiuni de masă, pentru generalizarea metodelor înaintate de muncă, economisirea materiilor prime, a materialelor și în mod deosebit a metalului, lemnului și combustibilului, ridicarea calității produselor, eliminarea rebuturilor, dezvoltarea mișcării inovatorilor, apărarea avutului obștesc, buna gospodărire a întreprinderilor, secțiilor și locurilor de muncă și îmbunătățirea condițiilor de lucru.

Comitetele uniunilor sindicatelor împreună cu ministerele de resort — pe baza Directivelor C.C. al P.C.R. și ținînd seama de direcțiile principale ale planului de stat pe 1969, să stabilească obiectivele întrecerii socialiste care să asigure o vie emulație între întreprinderi cu profil similar, precum și criterii comparabile care să permită fixarea unităților evidențiate și fruntașe pe ramuri și subramuri de producție.

Comitetele uniunilor sindicatelor sînt chemate ca în colaborare cu ministerele să analizeze trimestrial felul în care se desfășoară întrecerea între întreprinderi, să la măsuri eficiente pentru sprijinirea unităților care întîmpină greutăți în îndeplinirea sarcinilor de plan, iar la sfîrșitul anului pe baza cunoașterii rezultatelor obținute să stimuleze material și moral întreprinderile fruntașe și evidențiate.

Acordarea stimulentelor morale și materiale fruntașilor și colectivelor fruntașe în întrecerea socialistă pe anul 1968 — care va avea loc în cursul trimestrului I 1969 — va trebui să constituie un nou prilej de mobilizare a tuturor colectivelor de muncă pentru îndeplinirea și depășirea planului și a angajamentelor luate pe anul 1969.

Întrucît în anul 1969 se va trece la generalizarea noului sistem de salarizare și majorarea salariilor, fondul de salarii pentru această acțiune sporind cu circa 4 miliarde lei, comitetele uniunilor sindicatelor pe ramuri profesionale, consiliile județene, municipale și orășenești și toate comitetele sindicatelor trebuie să participe cu competență și răspundere la această importantă acțiune, cît și la elaborarea și aplicarea normelor cu motivare tehnică, să mobilizeze întreaga masă de salariați pentru descoperirea și valorificarea de noi rezerve interne, astfel încît sporirea salariilor să nu afecteze prețul de cost al produselor și rentabilitatea întreprinderilor. Totodată, acestea să acorde o deosebită atenție îmbunătățirii continue a condițiilor de muncă și de viață ale salariaților.

Stăpîniți de un profund sentiment de mîndrie patriotică pentru rezultatele obținute în edificarea României socialiste, oamenii muncii vor întîmpina cea de-a XXV-a aniversare a eliberării patriei și cel de-al X-lea Congres al P.C.R., cu noi victorii, dînd viață angajamentelor luate de organizațiile județene de partid.

Valorificînd prețioasele indicații date de tovarășul Nicolae Ceaușescu în plenara din decembrie a.c. a C.C. al P.C.R., oamenii muncii, organizați în sindicate, vor manifesta încrederea și fermitatea lor în lupta pentru înfăptuirea politicii interne și externe a partidului și statului nostru.

Pășind cu încredere în noul an, Comitetul Executiv al Consiliului Central al U.G.S.R., adresîndu-se organizațiilor sindicale de la orașe și sate și conducerilor acestora, își exprimă convingerea fermă că toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, animați de dragoste nemărginită față de partid și patria lor socialistă vor depune tot efortul, priceperea și capacitatea lor de muncă, în vederea înfăptuirii mărețului program de dezvoltare a României socialiste, a sporirii avuției naționale, cale sigură pentru creșterea bunăstării întregului nostru popor.

Adunări ale membrilor corpului profesoral din școli și facultăți

În numeroase școli generale și licee, școli profesionale și tehnice, instituții de învățămînt superior din Capitală și din țară au continuat să se desfășoare entuziaste adunări în cadrul cărora învățători și profesori, personal tehnic și administrativ și-au exprimat adînca recunoștință față de măsurile stabilite de conducerea de partid și de stat în vederea majorării salariilor și experimentării noului sistem de salarizare în întregul învățămînt.

Cadrele didactice și personalul tehnico-administrativ de la Universitatea „Al. I. Cuza" din Iași s-au întrunit în număr mare în sala Senatului. În deschiderea adunării, prof. dr. docent **Ion Creangă**, rectorul Universității, a subliniat că această nouă expresie a grijii partidului și statului pentru școală și slujitorii ei constituie un puternic imbold pentru ridicarea întregii activități didactice și științifice universitare pe o treaptă superioară. Ne angajăm — a spus vorbitorul — să dăm patriei noastre intelectuali temeinic pregătiți, educați în spiritul marxism-leninismului, cetățeni activi, animați de un profund patriotism, devotați cauzei partidului și socialismului. Exprimîndu-și sentimentele de satisfacție față de prevederile noii hotăriri, prof. univ. **Nicolae Țațomir**, decanul Facultății juridice, lectorul **Anton Rotaru**, prodecan al Facultății de științe economice, asistenta **Sorina Bălănescu**, de la Facultatea de filologie și alții, au subliniat hotărîrea tuturor slujitorilor acestei reputate instituții de învățămînt superior ieșene de a transpune în viață Directivele C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului, prevederile noii legislații școlare.

La adunarea corpului profesoral și a salariaților **Institutului politehnic din București**, întruniți în marele amfiteatru al institutului, a luat cuvîntul prof. univ. **Marius Preda**, care a spus între altele: Această hotărîre exprimă încă o dată grija pe care conducerea de partid și de stat o poartă dezvoltării învățămîntului, creării unor condiții tot mai bune de activitate și de viață corpului didactic. Toate acestea ne îndeamnă la o muncă susținută și eficientă, de pregătire temeinică și de educare comunistă și patriotică a tineretului aflat pe băncile facultăților. În continuare, au mai luat cuvîntul conf. univ. **Adelaida Mateescu**, prof. univ. **Florea Oprea** și **Gheorghe Anghelescu.**

Adunări ale corpului profesoral au mai avut loc la **Academia de Studii Economice, Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu"** din București și în alte instituții de învățămînt superior.

La cîteva mari licee bucureștene, în școli generale, profesionale și tehnice din Capitală și din alte orașe ale țării s-au ținut, de asemenea, entuziaste adunări ale cadrelor didactice. La liceul **„Gheorghe Lazăr" din București**, numeroși vorbitori au ținut să-și exprime bucuria pentru prețuirea de care se bucură munca profesorului în societatea noastră socialistă. Prof. **Natalia Petrin** a subliniat, între altele, că noul sistem de salarizare exprimă grija permanentă a partidului și statului nostru pentru întregul corp didactic, atenția care se acordă celor ce-și desfășoară activitatea în mediul rural, în condiții deosebite. Majorarea salariilor cadrelor didactice, precum și experimentarea noului sistem de salarizare în învățămîntul de toate gradele constituie un stimulent și un îndemn pentru noi toți de a ne perfecționa continuu pregătirea științifică și pedagogică, de a ridica pe o treaptă calitativă mai înaltă procesul de pregătire și educare a tineretului ce ne-a fost încredințat — au arătat prof. **Vasile Florescu** și profesorul stagiar **Nicoară Gălășanu**, aflat la început de drum în activitatea profesorală.

La liceul bucureștean „Gheorghe Șincai", prof. **Petre Victor**, director liceului, și prof. **Adrian Jiga**, director adjunct, care au relevat îndatoririle de onoare ce revin cadrelor didactice pentru a răspunde prețuirii și grijii pe care partidul și statul nostru le acordă activității lor. Prof. **Maria Marinescu, Iacob Furtună, Constantin Nasta, Elena Constantin, Florea Stănculescu** s-au angajat în numele colegilor lor să fie la înălțimea prețuirii care li se acordă.

Satisfacția pentru noile măsuri, hotărîrea de a-și perfecționa activitatea de pregătire și educare a elevilor a fost exprimată de profesoarele **Elisabeta Cursaru** și **Elisea Căpănescu** în adunarea colectivului didactic al Școlii generale nr. 99 din București.

PRIMIRE LA C. C. AL P. C. R.

Tovarășul Mihai Dalea, secretar al C.C. al P.C.R., a primit, la 30 decembrie, delegația de activiști ai P.C.U.S., condusă de G. A. Kiseliov, adjunct al șefului secției relații externe a C.C. al P.C.U.S., care, la invitația C.C. al P.C.R., a făcut o vizită în țara noastră.

La întrevedere, care s-a desfășurat într-o atmosferă caldă, prietenească, au participat V. Vlad, șef de secție, și D. Lazăr, adjunct de șef de secție la C.C. al P.C.R.

A fost de față I. S. Ilin, însărcinat cu afaceri adinterim al U.R.S.S. la București.

*

În timpul vizitei în România, delegația a purtat discuții la secția relațiilor externe a C.C. al P.C.R., a vizitat obiective economice și instituții de cultură și artă din București și județul Argeș.

Luni după-amiază delegația a plecat spre patrie.

Cronica zilei

Luni dimineața, acad. Athanase Joja, vicepreședinte al Academiei, a primit pe ambasadorul R. P. Albania la București, Josif Pogace, căruia i-a înmînat lucrarea „Meshari" a scriitorului albanez din secolul al XVI-lea Gjon Buzuku, apărută în Editura Academiei, în limba albaneză. Un număr de 3 000 de exemplare din această lucrare urmează să fie donate Universității de Stat din Tirana.

(Agerpres)

COMISIA ELECTORALĂ CENTRALĂ PENTRU ALEGERILE DE DEPUTAȚI ÎN MAREA ADUNARE NAȚIONALĂ ȘI CONSILIILE POPULARE

În vederea alegerilor de deputați pentru Marea Adunare Națională și consiliile populare prin decretul nr. 1215 din 30 decembrie 1968 al Consiliului de Stat a fost confirmată Comisia Electorală Centrală în următoarea componență:

Președinte: **Avram Bunaciu**, președintele Comisiei Constituționale a Marii Adunări Naționale;

Vicepreședinte: **Constantin Drăgan**, prim-vicepreședinte al Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor;

Secretar: **Ion Constant Manoliu**, vicepreședinte al Tribunalului Suprem.

Membri:

Mircea Angelescu, președintele Consiliului U.A.S.R.;

Alexandru Balaci, vicepreședinte al Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă;

Jan Beiu, directorul general al uzinelor „Grivița Roșie";

Ștefan Birlea, prim-vicepreședinte al Consiliului Național al Cercetării Științifice;

Anton Breitenhofer, vicepreședinte al Consiliului oamenilor muncii de naționalitate germană;

Ion Coman, general-locotenent, secretarul Consiliului politic superior al forțelor armate;

Ion Cosma, prim-vicepreședinte al Comitetului Executiv al Consiliului popular al municipiului București;

Maria Groza, vicepreședintă a Consiliului Național al Femeilor;

Traian Ionașcu, directorul Institutului de Cercetări Juridice al Academiei Republicii Socialiste România;

Constantin Mateescu, prim-vicepreședinte al Centrocoop;

Nestor Ignat, președintele Uniunii Ziariștilor;

Vasile Potop, adjunct de șef de secție la C.C. al P.C.R., secretar al Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste;

Gheorghe Roșu, prim-vicepreședinte al Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție;

Zaharia Stancu, președintele Uniunii Scriitorilor;

Gheorghe Stoica, secretar al C.C. al U.T.C.;

Ludovic Takacs, profesor universitar, vicepreședinte al Consiliului oamenilor muncii de naționalitate maghiară.

De asemenea, prin decretul nr. 1216 din 30 decembrie 1968, Consiliul de Stat a confirmat comisiile electorale județene și a municipiului București.

cinema

- **Becket**: PATRIA — 10; 13,30; 17; 20,30.
- **Astă seară mă distrez**: LUCEAFĂRUL — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45, BUCUREȘTI — 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21, MODERN — 9,30; 11,45; 14; 16,15; 18,30; 20,45.
- **Urletul lupilor**: CAPITOL — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21, FEROVIAR — 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21.
- **Profesioniștii**: FESTIVAL — 8,45; 11; 13,30; 16; 18,30; 21, GLORIA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30.
- **Să ridem cu Pat și Patachon**: CINEMATECA (bilete la casă) — 10; 12,30.
- **Aventurile lui Tom Sawyer**: VICTORIA — 9; 11,15; 13,45; 15,45; 18,15; 20,30.
- **Moartea lui Joe Indianul**: REPUBLICA — 9,30; 11,45; 14; 16,15; 18,30; 20,45.
- **Aventurile lui Tom Sawyer și Moartea lui Joe Indianul**: FLAMURA — 9; 12,30; 14; 19,30.
- **Aventura**: CENTRAL — 8,30; 11; 13,30.
- **Noaptea**: CENTRAL — 16; 18,30; 21.
- **Intoarcerea vrăjitorului**: LUMINA — 8,45—16,30 în continuare; 18,45; 20,45.
- **O sută unu dalmațieni**: DOINA — 9; 10,30; 12; 13,30; 16; 18,15; 20,30.
- **Mondo-cane**: TIMPURI NOI — 9—21 în continuare.
- **Made in Italy**: EXCELSIOR — 8,45; 11; 13,15; 15,30; 18; 20,30, ARTA — 9—15,45 în continuare; 18; 20,15.
- **Orașul magic**: GRIVIȚA — 9; 11; 13; 16; 18,15; 20,30.
- **Operațiunea San Gennaro**: ÎNFRĂȚIREA ÎNTRE POPOARE — 15,15; 17,45; 20.
- **Samuraiul**: BUZEȘTI — 15,30; 18; 20,30.
- **Judoka, agent secret**: DACIA — 8,30—16,30 în continuare; 18,45; 21.
- **Columna** (ambele serii): BUCEGI — 9,30; 12,30; 16,30; 19,30, FLOREASCA — 11,30; 14,30; 17,15; 20, MIORIȚA — 9,30; 12,30; 16,30; 19.30.
- **Program pentru copii**: FLOREASCA — 9.
- **Cimaron**: UNION — 15,30; 18; 20,30.
- **Tarzan, omul-maimuță și Fiul lui Tarzan**: UNIREA — 15,30; 19.
- **Fiul lui Tarzan**: PROGRESUL — 10,30; 14,30; 16,30; 18,30; 20,30.
- **Winnetou** (seria a III-a): LIRA — 15,30; 18; 20,15.
- **Blestemul rubinului negru**: DRUMUL SĂRII — 15; 17,45; 20.
- **Hombre**: FERENTARI — 15,30; 18; 20,30, MUNCA — 16; 18; 20.
- **Ziua în care vin peștii**: GIULEȘTI — 15,30; 18; 20,30, POPULAR — 15,30; 18; 20,30, RAHOVA — 15,30; 18; 20,30.
- **Duelul lung**: COTROCENI — 15,30; 18; 20,30.
- **Lustragiul**: PACEA — 15,30; 18; 20,15.
- **Trei copii „minune"**: CRÎNGAȘI — 14,30; 16,30; 18,30; 20,30.
- **Prințesa**: VOLGA — 9—16 în continuare; 18,15; 20,30.

tv

31 DECEMBRIE 1968

De la ora 21,30 la ora 4,30 Televiziunea vă aduce în dar de Revelion un program la care colaborează interpreții îndrăgiți, actori, cîntăreți, dansatori și comici a căror apariție pe micul ecran v-a bucurat întotdeauna.

La realizarea întregului program își vor da concursul: Petre Ștefănescu-Goangă, Ludovic Spiess, Dan Iordăchescu, Ion Buzea, Corneliu Finățeanu, Valentin Teodorian, Silviu Gurău, Magda Ianculescu, Arta Florescu, Zenaida Pally, Teodora Lucaciu, Marina Crilovici, Constanța Cîmpeanu, Nicolae Grigore Bălănescu, Toma Caragiu, Dem. Rădulescu, Ernest Maftei, Florian Pitiș, Alexandru Azoiței, Ovid Teodorescu, Maria Căciulescu, Dan Tufaru, Virgil Costin, Ion Vilcu, Anatol Spînu, Gheorghe Matei, Ion Lemnaru, Petre Timaru, Octavian Uianu, Ion Albești eanu, Puiu Călinescu, Coca Andronescu, Vasilica Tastaman, Zizi Șerban, Eugenia Moldovan, Gică Petrescu, Constantin Drăghici, Aurelian Andreescu, Dan Spătaru, Ion Bogza, Fărimiță Lambru, Ion Dolănescu, George Hangan, Margareta Pîslaru, Doina Badea, Anda Călugăreanu, Aura Urziceanu, Luminița Dobrescu, Mihaela Mihai, Anca Agemolu, Maria Pietraru, Minodora Nemeș, Maria Ciobanu, Marioara Tănase, Polina Manolilă, Florica Bradu.

Vor dansa: Magdalena Popa, Alexa Mezincescu, Elena Dacian, Cristina Hammel, Valentina Massini, Rodica Simion, Miriam Răducanu, Maria Lambru, Doina și Cornel Patrichi, Amatto Checiulescu, Sergiu Ștefanschi, Ion Alexe, Dan Moise, Ion Tugearu.

1 IANUARIE 1969

PROGRAMUL I

13,30 — **Telex TV.**
13,40 — **La mulți ani, copii! — emisiune muzical-distractivă.**
14,30 — **Concurs internațional de sărituri de la trambulină. Transmisiune de la Garmisch Paertenkirchen (R.F.G.).**
16,30 — **Selecțiuni din programul de Revelion.**
19,00 — **Telejurnalul de seară — Ediție specială.**
19,30 — **Filmul artistic „Răpirea fecioarelor" — producție a Studioului cinematografic „București".**
21,00 — **Almanahul cu surprize.**
22,00 — **Romanțe interpretate de Maria Tănase, Ioana Radu, Mariana Bădoiu, Gică Petrescu, Fărimiță Lambru.**
22,25 — **Premieră muzicală. Spectacol Becaud realizat de J. C. Averty.**
23,15 — **Telejurnalul de noapte.**
23,30 — **Închiderea emisiunii programului I.**

PROGRAMUL II

20,00 — **Obiceiuri de Anul Nou din întreaga lume.**
20,30 — **Muzică populară românească.**
20,45 — **Muzică ușoară în ediție specială.**
22,00 — **Imagini pe portativ.**
22,30 — **Închiderea emisiunii programului II.**

2 IANUARIE 1969

PROGRAMUL I

11,00 — **Spectacol de vacanță prezentat de cercuri artistice ale Palatului pionierilor din București.**
12,00 — **Concert simfonic. Orchestra simfonică a Radioteleviziunii. Dirijor Iosif Conta. In program: Concertul pentru vioară și orchestră de Beethoven. Solist Isaac Stern. — Rapsodia română nr. 2 de George Enescu.**
13,00 — **Închiderea emisiunii de dimineață.**
17,30 — **„Călătorie muzicală pe... 16 mm". Daruri muzical-coregrafice din toate județele țării.**
18,00 — **Telejurnalul de seară.**
19,30 — **Certitudini — anchetă TV.**
20,00 — **Film artistic „Scrisori misterioase" — producție a studiourilor engleze — Premieră pe țară.**
21,30 — **Selecțiuni din programul de Revelion.**
22,30 — **„Takarazuka" — decembrie 1968.**
23,10 — **Închiderea emisiunii programului I.**

PROGRAMUL II

20,00 — **Telex TV.**
20,05 — **În arena circului.**
20,30 — **„Mîndru-i jocul pe la noi". Cîntece și dansuri populare românești în interpretarea Ansamblului folcloric „Perinița".**
21,25 — **Desene animate.**
21,35 — **Selecțiuni din operete.**
22,10 — **Închiderea emisiunii programului II.**

Numărul următor al ziarului va apărea vineri, 3 ianuarie 1969.

viața internațională

În legătură cu atacarea aeroportului din Beirut

ȘEDINȚA CONSILIULUI DE SECURITATE

NEW YORK 30 (Agerpres). — Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite s-a întrunit luni la ora 1,45 (GMT), într-o ședință extraordinară, pentru a lua în discuție plîngerea libaneză împotriva Israelului în legătură cu atacarea aeroportului internațional din Beirut de către unități înarmate israeliene, la 28 decembrie. Pe ordinea de zi a Consiliului de Securitate se afla și o contraplîngere a Israelului, cu privire la atacurile comise de forțe arabe neregulate împotriva teritoriilor, populației și bunurilor israeliene.

Reprezentantul libanez, Eduard Ghorra, a cerut Consiliului de Securitate „să adopte măsuri eficace împotriva Israelului" în cadrul sancțiunilor obligatorii prevăzute în art. 7 al Cartei O.N.U. De asemenea, el a menționat că guvernul Libanului cere compensații pentru daunele provocate de atacul forțelor aeriene israeliene.

La rîndul său, reprezentantul israelian, Shabatay Rosenne, a acuzat Libanul de a fi sprijinit unele acțiuni de luptă ale forțelor arabe neregulate împotriva teritoriului, populației și bunurilor israeliene.

James Wiggins, reprezentantul Statelor Unite, condamnînd atacul de la 28 decembrie, a subliniat în intervenția sa că nimic nu poate justifica represaliile israeliene. Din partea Marii Britanii, Leslie Glass a declarat că raidul israelian împotriva aeroportului din Beirut reprezintă un „act grav" și constituie un impediment în reglementarea pașnică a conflictului din Orientul Apropiat. Reprezentantul Uniunii Sovietice, Iakob Malik, s-a pronunțat pentru sancțiuni împotriva Israelului și a cerut guvernului de la Tel Aviv să pedepsească pe cei care s-au făcut vinovați de atacul împotriva aeroportului internațional libanez. „Însăși ideea represaliilor este inacceptabilă", a declarat delegatul Franței, Claude Chayet, subliniind că raidul din 28 decembrie este „inadmisibil și condamnabil". Consiliul de Securitate, a adăugat reprezentantul francez, trebuie să depună eforturi pentru a se pune capăt actelor de violență care nu pot decît să compromită posibilitatea reglementării pașnice a conflictului.

Consiliul de Securitate și-a amînat lucrările pentru marți la ora 2,00 GMT, pentru a da posibilitatea membrilor săi să se consulte.

UN ACT DĂUNĂTOR INTERESELOR PĂCII ÎN ORIENTUL APROPIAT

În lumea întreagă a produs îngrijorare și dezaprobare atacul întreprins simbătă, de forțele aeriene ale Israelului asupra aeroportului civil internațional din Beirut. După cum s-a anunțat în presă, patru elicoptere militare aparținînd acestor forțe au aterizat pe aeroport, militarii israelieni deschizînd focul asupra unităților libaneze care asigurau paza aeroportului. Ei au incendiat 13 avioane aparținînd unor companii arabe de aviație civilă. Pagubele materiale provocate sînt considerabile. Prin caracterul său premeditat, prin felul cum a fost executat, atacul aviației israeliene apare ca un act agresiv, cu totul incompatibil cu normele dreptului și ordinii internaționale.

Autoritățile israeliene au recunoscut săvîrșirea acestei acțiuni. Ea nu are nici o justificare; în orice caz nu pot fi admise de comunitatea internațională ideea represaliilor, acțiunile de violență, încercările de soluționare a problemelor litigioase prin forța armelor.

Popoarele lumii doresc fierbinte stingerea focarului de neliniște și război din Orientul Apropiat, ca și a celorlalte focare care periclitează pacea și securitatea internațională. Ele așteaptă eforturi continui, perseverente, pentru aplanarea surselor de conflict, pentru reglementarea divergențelor existente și a situației create în urma ostilităților din iunie 1967, potrivit rezoluției Consiliului de Securitate din noiembrie același an, pentru statornicirea unui climat de convietuire pașnică a tuturor națiunilor din această regiune, corespunzător intereselor securității generale și progresului omenirii. Or, prin asemenea acte ca atacul asupra aeroportului din Beirut, prin practicarea unei politici a forței nu numai că nu se pot crea condiții pentru soluționarea prin mijloace pașnice, politice, a problemelor litigioase, dar se acumulează noi motive de tensiune, se complică și mai mult situația, se îngreulează eforturile întreprinse pentru reglementarea ei, sporește și mai mult încordarea internațională, periclitîndu-se șansele păcii.

Este de aceea firească reacția pe care atacarea aeroportului de la Beirut a trezit-o pretutindeni.

Libanul și, în semn de solidaritate cu el, celelalte state arabe au ridicat un protest energic, cerînd condamnarea exemplară a acestei acțiuni și repararea daunelor comise.

Dată fiind răspunderea evidentă a autorilor acțiunii, toți vorbitorii din cadrul ședinței Consiliului de Securitate au apreciat actul Israelului în modul cel mai negativ, exprimîndu-și condamnarea. Reprezentantul U.R.S.S., Iakob Malik, arătînd că asemenea acte sînt menite să împiedice orice sansă de soluționare pașnică în Orientul Apropiat, a cerut Consiliului de Securitate să condamne categoric această acțiune, să adreseze un avertisment Israelului și să aplice sancțiuni. Reprezentantul S.U.A., James Wiggins subliniind că nimic nu poate justifica represaliile israeliene, a spus: Israelul trebuie să înțeleagă acum că atacul împotriva aeroportului din Beirut a creat un nou pericol în Orientul Apropiat și ar fi bine ca el să-și recunoască în mod cinstit greșeala...

Reprezentantul Franței, Claude Chayet, a amintit că însăși ideea represaliilor este inacceptabilă și că raidul din 28 decembrie este inadmisibil și condamnabil. Consiliul de Securitate — a adăugat el — trebuie să pună capăt acțiunilor de violență din Orientul Apropiat, care nu pot decît să compromită posibilitatea unei reglementări pașnice. Delegatul Indiei, G. Parthasarathi, a condamnat această acțiune, declarînd că aceasta a făcut să regreseze misiunea lui Gunnar Jarring.

În țara noastră, acțiunea aviației militare israeliene a produs îngrijorare și este condamnată de opinia publică, care nu poate fi de acord cu practicarea unor asemenea metode ca atacarea prin surprindere a unor aeroporturi civile, cu orice acte de încălcare a suveranității altor state și a celor mai elementare norme de legalitate internațională.

Așa cum este bine cunoscut, România și-a exprimat de la început convingerea fermă că drumul păcii și securității în Orientul Apropiat nu poate fi decît acela al soluționării pe baze reciproc acceptabile a divergențelor existente, crearea, prin concursul părților interesate, a premiselor pentru dezvoltarea tuturor popoarelor din această regiune pe calea independenței, democrației, progresului social. Exprimînd încă o dată poziția partidului și statului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu a declarat recent: **„Este imperios necesar să se pună capăt tensiunii existente în Orientul Apropiat care poate degenera oricînd într-o nouă înfruntare armată cu repercusiuni grave atît asupra existenței popoarelor din această parte a lumii cît și asupra păcii generale".**

Părerea țării noastre este că statuarea cuceririlor militare și zăngănitul armelor nu pot soluționa criza din Orientul Apropiat. Calea instaurării păcii în această regiune o constituie retragerea trupelor israeliene din teritoriile ocupate, rezolvarea pe calea tratativelor a tuturor problemelor care frămîntă aceste popoare, recunoașterea dreptului fiecărui stat la existența de sine stătătoare. Din menținerea stării de beligeranță nu pot cîștiga nimic nici poporul israelian, nici popoarele arabe, care au nevoie să se consacre, într-o atmosferă de securitate și liniște, eforturilor pentru progresul lor economic și social; din aceasta au de cîștigat numai cercurile imperialiste, interesate să dezbine popoarele, să le manevreze pentru a satisface interesele lor de dominație.

Dînd expresie dezaprobării sale față de orice act de natură să agraveze situația din Orientul Apropiat, să sporească încordarea internațională, poporul român consideră necesar să se pună capăt unor asemenea acte, să se dea dovadă de responsabilitate pentru soarta păcii și securității în această zonă, să nu se întreprindă nimic de natură să agraveze situația. El își exprimă speranța că pînă la urmă va prevala calea rațiunii în reglementarea conflictului din Orientul Apropiat, că părțile interesate vor găsi căile care să ducă la soluționarea lui pașnică, corespunzător cu interesele tuturor popoarelor din această regiune, cu interesele generale ale păcii și securității.

V. ILIESCU

Declarația Federației internaționale a piloților de linie

HELSINKI 30 (Agerpres). — „Federația internațională a piloților de linie" a dat publicității o declarație prin care își exprimă îngrijorarea față de frecvența crescîndă a incidentelor care afectează aviația civilă internațională, datorită conflictului existent în Orientul Apropiat. „Piloții din întreaga lume sînt indignați de violarea flagrantă a legilor și acordurilor internaționale, comisă în regiunea mediteraneană în cursul ultimelor zile" se spune în declarație. „Ei consideră că alegerea unor companii aeriene civile, a unor echipaje și a unor pasageri ca obiective pentru atacuri și represalii denotă un dispreț total pentru viețile unor ființe umane nevinovate". „Federația internațională a piloților de linie" declară că „se va strădui din toate puterile să prevină țările și organizațiile internaționale interesate, împotriva consecințelor periculoase ale unor incidente de acest gen pentru aviația civilă mondială".

„Poporul vietnamez aspiră la pace în condiții de autentică independență"

MESAJUL PREȘEDINTELUI R. D. VIETNAM, HO ȘI MIN

HANOI 30 (Agerpres). — Președintele R. D. Vietnam, Ho Și Miu, a adresat cu ocazia Anului Nou un mesaj de felicitare prietenilor americani care luptă împotriva agresiunii imperialiste a S.U.A. în Vietnam. În cursul anului 1968, se arată în mesaj, guvernul Statelor Unite a fost nevoit să înceteze necondiționat bombardamentele asupra R.D. Vietnam. Aceasta este o mare victorie a întregului popor vietnamez, a oamenilor progresiști din Statele Unite și a forțelor păcii din lumea întreagă. Cu toate acestea, cercurile conducătoare americane continuă să comită acte care lezează suveranitatea și securitatea R. D. Vietnam. În Vietnamul de sud, acestea intensifică războiul de agresiune, constituind peste o jumătate de milion de tineri americani să masacreze populația civilă sud-vietnameză. Pentru Statele Unite, se arată în mesaj, calea spre o soluție onorabilă o constituie retragerea din Vietnamul de sud a tuturor trupelor americane și a celor ale sateliților S.U.A., acordarea dreptului populației sud-vietnameze să-și reglementeze singură propriile probleme, în conformitate cu programul politic al F.N.E. din Vietnamul de sud, fără nici un amestec străin.

Poporul vietnamez, se spune în continuare în mesaj, care a cunoscut peste 20 de ani de război neîntrerupt, aspiră profund la o pace în condiții de autentică independență și libertate. Dar, atît timp cît țara sa va continua să fie victima agresiunii, el este hotărît să lupte pînă la victoria deplină. Poporul vietnamez va realiza obiectivele pe care și le-a propus: de a elibera sudul, de a apăra nordul, de a păși spre reunificarea pașnică a patriei, contribuind astfel la menținerea păcii în Asia și în lume.

BERLIN

A 50-a aniversare a P. C. din Germania

BERLIN 30 — Corespondentul Agerpres, Șt. Deju, transmite: Luni a avut loc, la Berlin, o adunare festivă consacrată celei de-a 50-a aniversări a Partidului Comunist din Germania. A luat cuvîntul Walter Ulbricht, prim-secretar al C.C. al P.S.U.G., care a vorbit despre rolul P.C. din Germania în dezvoltarea mișcării muncitorești din Germania și în istoria poporului german.

BELGRAD

Interviu al președintelui Tito

BELGRAD 30 (Agerpres). — Într-un interviu acordat directorului general al Radioteleviziunii din Belgrad, președintele R.S.F. Iugoslavia, Iosip Broz Tito, a declarat: Sîntem profund încredințați că nu există altă alternativă pentru întreaga lume decît colaborarea pe baza egalității în drepturi, care presupune în primul rînd respectarea independenței și suveranității fiecărei țări și a dreptului fiecărui popor de a-și alege singur propria cale de dezvoltare internă.

Astăzi nu mai poate fi aplicată practica rezolvării problemelor litigioase prin folosirea forței. În legătură cu aceasta, președintele Tito s-a referit la războiul din Vietnam, unde se folosește forța împotriva unui popor care dorește să-și orînduiască singur viața internă. Ne-am pronunțat cu hotărîre, în toate acțiunile noastre, pentru încetarea războiului din Vietnam și a bombardamentelor asupra R. D. Vietnam.

Referindu-se la situația din Orientul Apropiat, președintele R. S. F Iugoslavia și-a exprimat îngrijorarea față de evoluția evenimentelor și a spus: „Ne străduim prin toate forțele noastre să contribuim pentru a se ajunge într-un fel la rezolvarea pașnică a acestei probleme. Cred că toate forțele iubitoare de pace trebuie să depună în momentul de față cele mai mari eforturi, să facă tot ce este posibil pentru a împiedica să se ajungă la o situație și mai gravă — la un nou război".

În ce le privește, țările neangajate pregătesc o întîlnire la nivel înalt a șefilor de stat și guvern în anul 1969, la care se va examina situația actuală.

În legătură cu dezvoltarea internă a R. S. F. Iugoslavia, președintele Tito a declarat: Astăzi sîntem o țară dezvoltată din punct de vedere industrial. Firește că mai avem încă probleme de care trebuie să ținem seama. Pentru a spori productivitatea muncii este necesar să se accelereze modernizarea industriei noastre. Este adevărat că s-au obținut de pe acum succese importante în această direcție. Circa 60 la sută din industria R.S.F. Iugoslavia este modernizată.

După zborul lui „Apollo-8"

HOUSTON 30 (Agerpres). — După ce și-au petrecut cîteva ore în sînul familiei, cosmonauții americani Frank Borman, James Lovell și William Anders s-au reîntors duminică la centrul spațial din Houston, unde vor rămîne cel puțin zece zile. Aici ei vor fi supuși unor examene minuțioase și vor relata detalii în legătură cu misiunea îndeplinită la bordul capsulei „Apollo-8". Printre altele, cei trei cosmonauți vor trebui să povestească în fața magnetofoanelor impresiile culese de ei minut cu minut în cele 147 de ore petrecute în Cosmos.

★

MOSCOVA 30 (Agerpres). — „Încheierea cu succes a zborului stației cosmice „Apollo-8" constituie o realizare eminentă a științei și tehnicii spațiale americane, a curajoșilor cosmonauți Frank Borman, James Lovell și William Anders", scrie academicianul sovietic Boris Petrov, în ziarul „Pravda".

Zborul în jurul Lunii și înapoierea pe Pămînt a navei cosmice „Apollo-8" și a stației automate „Sonda-5" au deschis o nouă pagină importantă în istoria cuceririi Cosmosului, scrie în continuare autorul.

agențiile de presă transmit:

Cu prilejul celei de-a 21-a aniversări a Zilei Republicii Socialiste România, Asociația de prietenie britano-română a organizat duminică la Londra o seară românească, la care au participat numeroși membri ai Asociației, precum și membri ai ambasadei române la Londra. Președintele asociației, Edgar Young, a subliniat semnificația acestui eveniment istoric în viața poporului român.

Al XXIII-lea Congres ordinar al P.C. din Danemarca va avea loc între 14 și 16 februarie 1969 la Copenhaga, relatează ziarul „Land og Folk".

La Moscova a fost dată publicității o hotărîre a C.C. al P.C.U.S., a Consiliului de Miniștri și a Consiliului Central al Sindicatelor din U.R.S.S. cu privire la sporirea salariilor lucrătorilor din domeniul construcțiilor — anunță agenția TASS.

O declarație a procurorului general al R.A.U., Ali Noureddin, publicată de ziarul „Al Ahram", a anunțat că un număr de 46 de persoane urmează să compară în fața unui tribunal sub acuzația că au instigat tulburările care au avut loc la Alexandria în luna noiembrie.

ZIUA NAȚIONALĂ A REPUBLICII CUBA

Adunarea festivă din București

Luni după-amiază, în Capitală a avut loc o adunare festivă organizată de Consiliul Central al U.G.S.R., Comitetul Central al U.T.C. și Comitetul municipal București al P.C.R., cu prilejul celei de-a X-a aniversări a Zilei naționale a Republicii Cuba.

Au luat parte la adunare tovarășii Ilie Verdeț, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Dumitru Popa, membru supleant al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., prim-secretar al Comitetului municipal București al P.C.R., primarul general al Capitalei, Petru Burlacu, adjunct al ministrului afacerilor externe, reprezentanți ai organizațiilor de masă și obștești, ai unor instituții centrale, oameni ai muncii din întreprinderi și instituții bucureștene, oameni de știință, artă și cultură, ziariști.

Au fost prezenți membrii ambasadei Republicii Cuba la București.

Adunarea festivă a fost deschisă de tovarășul Dumitru Popa.

Despre însemnătatea acestei aniversări a vorbit tovarășul Bujor Almășan, membru al C.C. al P.C.R., ministrul minelor.

Evocînd lupta poporului cubanez pentru înlăturarea oprimării străine și edificarea vieții libere și independente, memorabila zi cînd, acum 10 ani, detașamentele armatei revoluționare de eliberare, conduse de curajosul fiu al poporului cubanez, comandantul Fidel Castro, au intrat victorioase în Havana, vorbitorul a relevat că, prin proporțiile și caracterul său, prin importanța sa pentru poporul cubanez, revoluția din 1959 constituie un eveniment fără precedent în istoria continentului latino-american. Revoluția cubaneză — a subliniat vorbitorul — a devenit un exemplu însuflețitor pentru toți patrioții din țările latino-americane în lupta pentru libertate și progres. Tocmai de aceea revoluția cubaneză victorioasă a devenit țintă celor mai înverșunate uneltiri și atacuri din partea cercurilor imperialiste americane și a agenților săi.

Au fost relevate apoi pe larg succesele obținute de poporul cubanez, sub conducerea partidului său comunist și a guvernului revoluționar. Poporul român, a spus în continuare vorbitorul, se bucură din toată inima de realizările importante dobîndite de oamenii muncii din Cuba prietenă în construirea socialismului, în dezvoltarea economiei, a științei și culturii. El nutrește sentimente de adînc respect și de solidaritate internaționalistă cu lupta dreaptă a poporului cubanez împotriva uneltirilor imperialismului american, pentru apărarea independenței și suveranității naționale a țării.

Așa cum arăta secretarul general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, „între România și Cuba, între popoarele și partidele noastre comuniste s-au statornicit legături trainice, de colaborare și prietenie frățească. Constatăm cu satisfacție că relațiile dintre cele două țări se dezvoltă neîncetat în toate domeniile de activitate — politic, economic, cultural-științific — în spiritul deplinei egalități și stimei reciproce".

Poporul român, a încheiat tov. Bujor Almășan, transmite poporului frate cubanez urările sale de prosperitate și de noi succese în edificarea socialismului. Sîntem ferm convinși că relațiile de prietenie frățească și colaborare tovărășească multilaterală statornicite între Partidul Comunist Român și Partidul Comunist din Cuba și între țările noastre, vor continua să se dezvolte spre binele popoarelor noastre, în interesul unității sistemului mondial socialist și al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, al cauzei păcii și socialismului.

A luat apoi cuvîntul Jesus Barreiro Gonzalez, ambasadorul Cubei la București.

La 1 ianuarie, a spus vorbitorul, poporul cuban sărbătorește încă un an de la triumful insurecției, cea de-a X-a aniversare a eliberării patriei sale. Astăzi, la un secol depărtare de primele lupte, vocea Cubei revoluționare se înalță liberă și mîndră, fără lanțuri și tutele străine, demnă să exprime sentimentele poporului nostru.

Vorbind despre dezvoltarea economiei Republicii Cuba, Jesus Barreiro Gonzalez, a spus printre altele: Poporul nostru s-a angajat în ultimii 10 ani într-o muncă titanică ce-i va permite să ridice țara pe culmile dezvoltării economice, să organizeze societatea noastră pe baze socialiste. Pornind de la analiza caracteristicilor Cubei de astăzi, guvernul nostru revoluționar a definit linia fundamentală de dezvoltare pentru această etapă, pe baza creșterii impetuoase a producției agricole și a septelului. Astfel, ca urmare a unor importante investiții, incluse în planul de viitor, Cuba își va asigura în anul 1970 o producție de 10 milioane tone de zahăr. De asemenea, septelul a ajuns în 1967 la 7 146 000 de capete de vite. Se află în plin avînt plantatul citricelor și cultura orezului.

În ce privește exploatarea resurselor energetice, Cuba se află în fața unor perspective îmbucurătoare, datorită descoperirii unor importante zăcăminte de petrol. Efortul nostru, fundamental, a spus vorbitorul, se îndreaptă astăzi în domeniul forajului și în acest sens, pe baza unui acord semnat între guvernul cuban și guvernul român, în Cuba au sosit de curînd prime le instalații de foraj și primii specialiști români. Acesta este un bun exemplu care ilustrează mi tiple legături de prietenie între p le, partidele și guvernele

În încheiere, ambasadorul Jes Barreiro Gonzalez a tra mis, cu prilejul Anului Nou feli Partidului Comunist Român, tovarășului secretar general al C.C. al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu, guvernului și poporului român.

În cinstea celei de-a X-a aniversări a zilei naționale a Cubei, Ansamblul Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor a prezentat un frumos spectacol de cîntece și dansuri românești și cubane.

(Agerpres)

UN DECENIU DE ÎNFĂPTUIRI REVOLUȚIONARE

CORESPONDENȚA DIN HAVANA DE LA VICTOR STAMATE

Cuba socialistă trăiește în aceste zile momente de bucurie, iar poporul ei încearcă sentimente în care se împletesc mîndria și hotărîrea. Se împlinesc zece ani de la victoria revoluției, zece ani de existență liberă și independentă a acestei țări, zece ani de profunde transformări politice și sociale în primul stat socialist al emisferei occidentale.

Am fost martor în decursul anului 1968 la manifestările consacrate centenarului luptei pentru independența Cubei, care au culminat cu festivitățile din 10 octombrie de la Demajagua, unde în 1868 patrioții cubanezi s-au ridicat cu arma în mînă împotriva jugului colonial spaniol. Ideea dominantă a tuturor acestor manifestări a fost aceea a legăturii strînse între lupta dusă de generația de la 1868, de clasa muncitoare și intelectualii înaintați în primele decenii ale acestui veac și lupta armată dusă de tinerii revoluționari cubanezi între 26 iulie 1953 și 1 ianuarie 1959. Iar amploarea și sensurile conferite de Partidul Comunist Cuban acestor o sută de ani de luptă au dovedit nu numai aderența la tradițiile revoluționare ale poporului, ci și afirmarea comuniștilor cubanezi ca păstrători și continuatori ai acestor nobile tradiții.

Istoria acestor ultimi zece ani atestă că sînt cei mai glorioși dintr-o sută. Cei mai glorioși pentru că acest deceniu a însemnat înainte de toate scoaterea țării din situația grea și umilitoare de semicolonie a monopolurilor nord-americane, pentru că în acești ani, s-a pus capăt pentru totdeauna exploatării omului de către om, au fost lichidate moștenirile grele ale trecutului, ca analfabetismul și lipsa de asistență socială, s-au pus bazele unei dezvoltări rapide și multilaterale a industriei și agriculturii, a crescut spiritul de conștiință patriotică, s-a cimentat unitatea dintre partid, conducătorii săi și mase, s-a dezvoltat sentimentul de responsabilitate în înfăptuirea marilor obiective ale construcției socialiste.

La cea de-a zecea aniversare a revoluției sale, Cuba socialistă se prezintă cu un bilanț de succese în toate domeniile de activitate, ca o țară în plin avînt al forțelor sale creatoare, cu porțile larg deschise spre viitor. **„Palma sola"** (palmierul singuratic), cîntecul de tristețe al Cubei din trecut, scris de marele poet Nicolas Guillen, rămîne doar ca amintire a unor vremuri apuse pentru totdeauna. Astăzi în acordurile altui cîntec, **„Que linda es Cuba"** (Ce frumoasă este Cuba) compoziție a rapsozilor vremurilor noi, poporul cubanez își exprimă bucuria pentru toți acești ani care i-au redat libertatea, demnitatea și satisfacția de a trăi.

Bătălia în domeniul economiei este în momentul de față obiectivul numărul unu, iar cea de-a zecea aniversare a victoriei revoluției găsește Cuba în plină desfășurare a unei importante campanii naționale de dezvoltare multilaterală a țării. Anul 1968, premergător acestei aniversări, a fost unul din anii hotărîtori din viața Cubei, el a fost martorul inițierii **Ofensivei revoluționare** — etapă superioară în activitatea economică, politică și socială menită să dea un impuls decisiv construirii socialismului în Cuba.

Partidul Comunist Cuban și guvernul revoluționar, pornind de la analiza condițiilor specifice ale Cubei, au fixat principalele jaloane ale dezvoltării țării în viitorii ani. Acest plan de perspectivă prevede în primul rînd dezvoltarea impetuoasă și rapidă a agriculturii pentru care Cuba dispune de condiții naturale și de climă favorabile.

Mărturie a hotărîrii cu care oamenii muncii transpun în viață sarcinile trasate de partid pe linia dezvoltării agriculturii stau rezultatele obținute pînă acum, închinate acestei aniversări: desțelenirea a o sută de mii de hectare, care se adaugă la alte sute de mii pe care brigada motomecanizată „Ernesto Che Guevara" le-a redat agriculturii, însămînțarea a 420 000 de hectare cu trestie de zahăr în provincia Camaguey, intrarea în funcțiune a două mari sisteme de irigații în Oriente și în Insula Pinilor, plantarea în Cordonul Havanei a încă 15 000 000 arbori de cafea care se adaugă la totalul de 120 000 000 plantați în lunile anterioare în întreaga țară, curățirea de buruieni și fertilizarea cu substante chimice a sute de mii de hectare.

Suplinirea lipsei de brațe de muncă în agricultură își găsește rezolvarea în mobilizarea unor mase largi de oameni ai muncii, studenți și militari, la munca voluntară, la tăiatul trestiei, la plantarea de arbori de cafea și la alte munci agricole. În crearea primelor mari detașamente de tineri voluntari care au fost trimise pe timp de trei ani în Camaguey și în Insula Pinilor.

În domeniul dezvoltării industriale, accentul se pune pe unele ramuri determinante pentru întregul mers al economiei: energie electrică, petrol, metale neferoase, îngrășăminte chimice, materiale de construcții, mașini agricole, nave de pescuit. Țînăra industrie cubaneză, în cea mai mare parte creație a noii orînduiri, s-a îmbogățit în cursul anului 1968 cu cîteva unități importante ca fabrica de ciment „26 Iulie", termocentralele din Cienfuegos și Nuevitas, uzina de utilaj agricol din Santa Clara, la care se adaugă extinderea capacității de producție la peste 50 de fabrici de zahăr, la uzinele „Cubana de acero" și „Antillana de acero" din Havana, la o serie de întreprinderi ale industriei chimice. Avar rapid lucrările pe tierele celor două combinate de îngrășăminte chimice din Cienfuegos și Nuevitas, iar în centrele miniere Nicaro, Moa, Matahambre, muncitorii au dat peste plan zeci de mii de tone de concentrate de nichel și cupru.

O vie activitate domnește și pe șantierul petrolier de la Guanabo unde, în cinstea celei de-a zecea aniversări, au intrat în funcțiune patru noi instalații de foraj livrate de România. Alături de muncitorii cubanezi lucrează un grup de ingineri și maiștri de la uzinele „1 Mai" din Ploiești și de la diferite șantiere de foraj din țara noastră, care asigură întreaga asistență tehnică. Acest șantier de importanță vitală pentru economia Cubei este unul din multiplele terenuri ale colaborării și cooperării frățești româno-cubane. Drapelele României și Cubei care fluturâ deasupra turlei instalației de foraj DH—100 sînt un simbol al acestei colaborări și al prieteniei frățești care se dezvoltă între țările și popoarele noastre.

Cuba socialistă intră în al doilea deceniu al existenței sale sub semnul unui mare efort pentru dezvoltare multilaterală. Realizările primului deceniu al revoluției cubane constituie o bază solidă pentru înaintarea țării pe drumul progresului.

Vedere din Havana, capitala Cubei

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA: București Piața „Scînteii". Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.361